

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

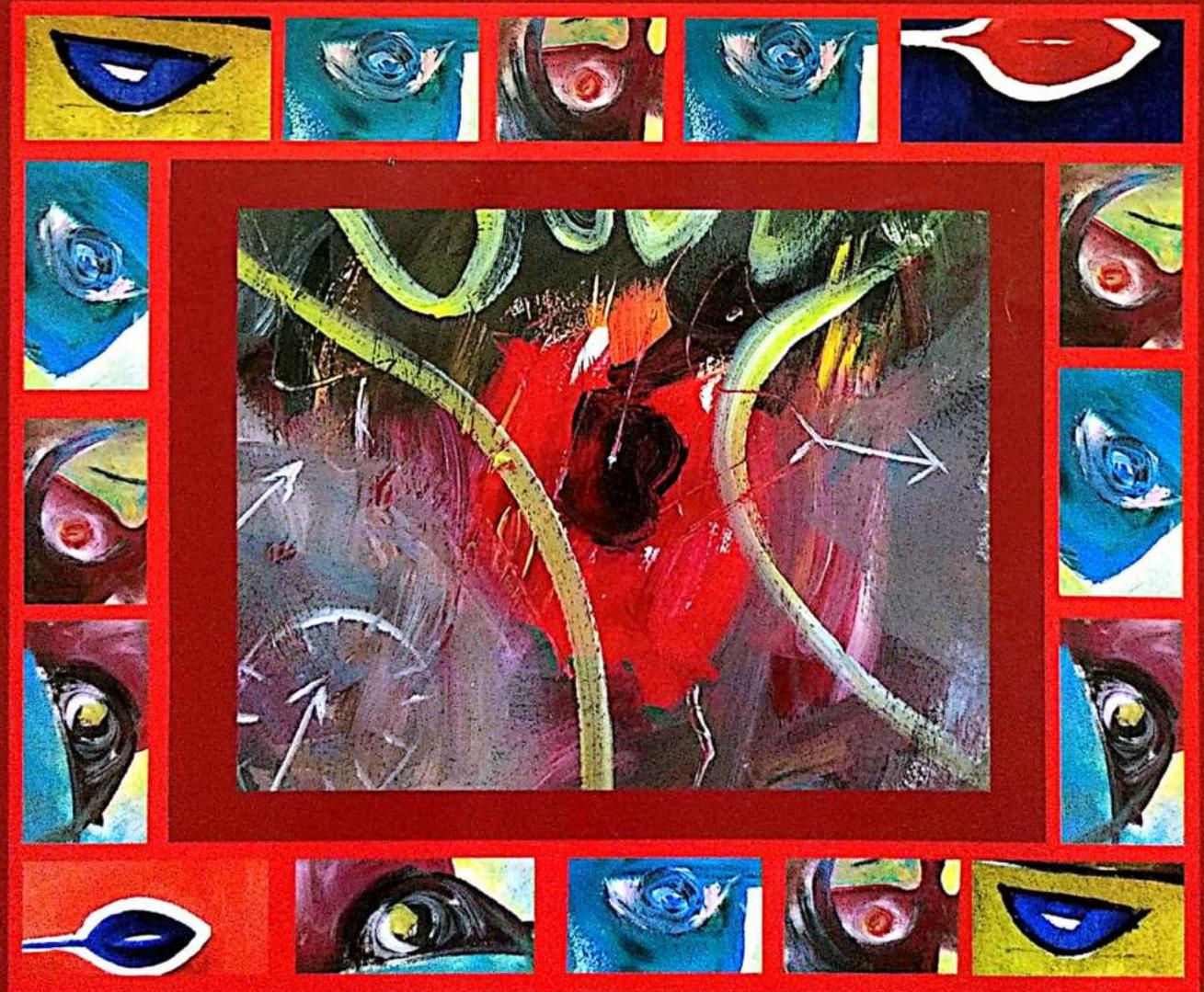
13
2010-11

ত্রয়োদশ সংখ্যা

(13)

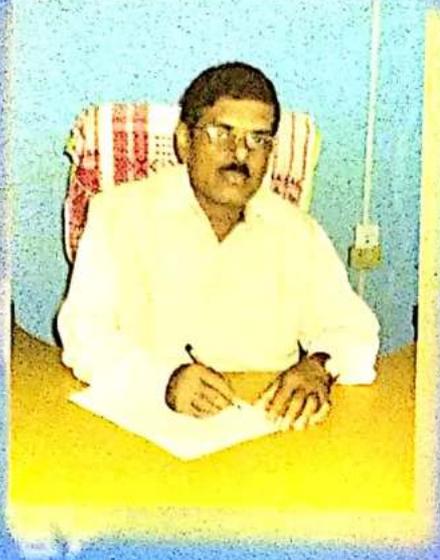

২০১০-১১

সম্পাদক ঃ কাকলি কলিতা

সম্পাদনা সমিতি

ড° বি. বি. পাড়া
সভাপতি

অরুণ কুমার সরকার
তত্ত্বাবধায়ক

দীপ্তি বেখা পাঠক মজুমদার
শিক্ষক সদস্য

জাহিদুল ইছলাম
ছাত্র সদস্য

মির্জা ইমবাব হাতিদ
ছাত্র সদস্য

কাকলি কলিতা
সম্পাদিকা

উপদেষ্টা :- ড° ভাবত কলিতা, নগেন্দ্র নাথায়ণ দেবান, নির্মল চন্দ্র ভূই,
আবুবকর ছিদ্দিক আহমেদ, শাহ জামাল মোল্লা

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২০১০-২০১১ বর্ষ

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

নগৰবেৰা, কামৰূপ (অসম)

Bimala Prasad Chaliha College Magazine

Nagarbera, Kamrup (Assam)

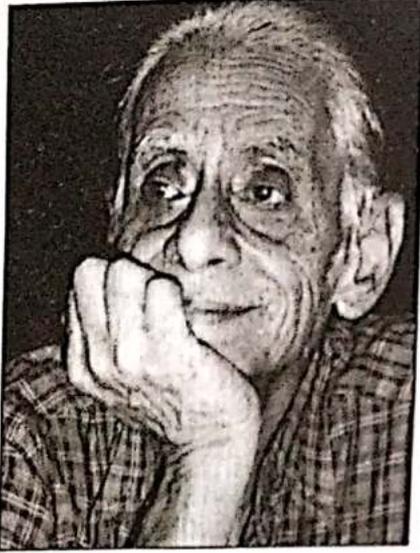
আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু শুভেচ্ছাৰে—

প্ৰতি,

ড° বি. বি. পান্ডা
সভাপতি

অৰুণ কুমাৰ সবকাৰ
তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষক

কাকলি কলিতা
সম্পাদক

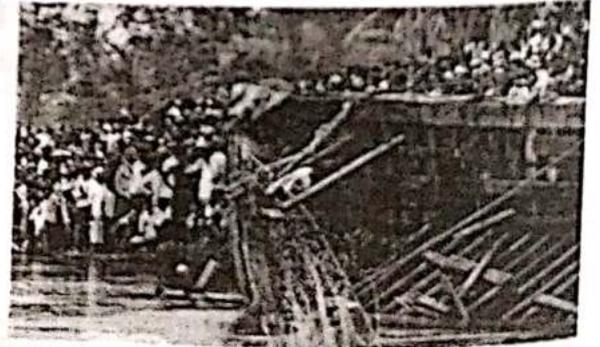
গভীৰ শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো
পহিলা আৰু জীৱনৰ কবি হীৰুদাক.....

সম্পাদক মণ্ডলী-

২০১২ চনৰ ৩০ এপ্ৰিল তাৰিখটো সমগ্ৰ অসমবাসী বিশেষকৈ যাতায়তৰ বাবে সদায় নাওৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল চৰ-চাপৰি বাসীৰ বাবে এটা বিষাদৰ দিন হিচাপে চিহ্নিত হৈ ৰ'ব। সেইদিনা আবেলি প্ৰায় ২৫০ জন যাত্ৰী আৰু প্ৰচুৰ গধুৰ বস্ত্ৰৰে বোজাই দি এখন ডাঙৰ নাও ধুবুৰী চহৰৰ পৰা মেদেৰটাৰীলৈ যাত্ৰা কৰিছিল। নাওখন মেদেৰটাৰী ঘাট পাবলৈ অলপ সময় থাকোতেই প্ৰবল ধুমুহাৰ মাজত আবদ্ধ হৈ পৰে। কোনোমতে নাওখন পাৰ পাইছিল কিন্তু শেষ ৰক্ষা নহ'ল। পাৰ্কোপাইনত খুন্দা খাই নাওখন খণ্ড-বিখণ্ড হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত ডুব গ'ল। লগত লৈ গ'ল অৰ্দ্ধশতাব্দিক যাত্ৰীৰ প্ৰাণ। প্ৰতিকূল বতৰ স্বত্বেও ১৬১জন যাত্ৰী নিৰাপদে নাওৰ পৰা প্ৰাণ বচাই নামিব পাৰিছে।

গভীৰ শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো আৰু মৃতকৰ সদৃগতি কামনা কৰি পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিলো।

সম্পাদক মণ্ডলী-

B.B. Panda

Principal, B.P. Chaliha College
Garbera, Kamrup
Assam

It gives me a great pleasure to learn that BPCCSU is going to publish its thirteen issue of college magazine shortly. A magazine is the reflection of students and teachers creative expression, their feelings, hope and aspirations. One of the greatest thinkers A.N. Whitehead said, "Culture is the activity of thought and receptiveness to beauty and human feelings". Infact what the teachers and students do in their classrooms is nothing but an excercise of preserving developing and disseminating our invaluable culture and ethos. I hope the present upcoming issue of this magazine will be a humble step in this direction.

I wish the magazine all success

B.B. Panda

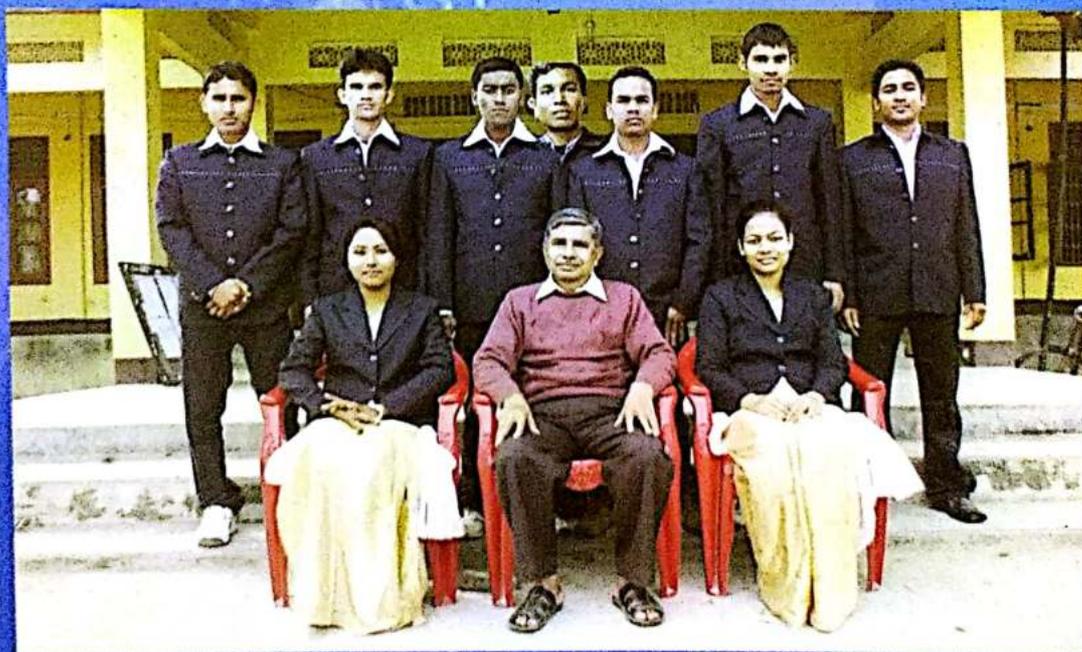
শিক্ষক শিক্ষয়িত্রী সকলৰৰ একাংশ

Students Union with Principal Dr. B. B. Panda

Sitting :- Jahidul Islam(G.S.), Jiten Kalita(A.G.S.), Nabir Hussain(Social Ser. Secy.),
Himanshu Patowary(V.P.)

Standing :- Hiramoni Kalita(G.C.R.S.), Hafizur Rahman(Games), Shohidul Islam(Debate
Secy.), Minhazul Islam(Minor Games), Kakoli Kalita(Editor Mag.)

Students Union with Ex. Principal I/C. Mr. D. K. Das

Students Union with Ex. Principal I/C. Dr. Neel Kamal Bordoloi.

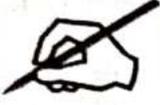
কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

আমি কৃতজ্ঞ

শ্ৰীদয়ানন্দ কুমাৰ দাস (প্ৰাক্তন ভাৰখাপ্ত অধ্যক্ষ), ড° নীল কমল বৰদলৈ (প্ৰাক্তন ভাৰ প্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ), অধ্যাপক শ্যামা চৰণ ঠাকুৰীয়া, অধ্যাপক নিৰ্মল চন্দ্ৰ কলিতা, অধ্যাপক বিপ্লৱ নাগ, অধ্যাপক নূৰ আলম, অধ্যাপক ড° সূৰ্য কলিতা, অধ্যাপক সুকুমাৰ দেৱান, অধ্যাপক আব্দুল হাকিম, অধ্যাপক আব্দুল জব্বাৰ, অধ্যাপক ৰঘুদেৱ দাস, অধ্যাপক বিনয় কৃষ্ণ মেধী, অধ্যাপক হৰীকেশ সিং, শ্ৰীধীৰেণ তালুকদাৰ আৰু শ্ৰীনুপেন কলিতা দেৱৰ ওচৰত। আমি বিশেষভাৱে কৃতজ্ঞ ড° বি. বি. পাণ্ডা (অধ্যক্ষ) মহোদয়ৰ ওচৰত। লগতে বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ ত্ৰয়োদশ সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ধৰণে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱা আটাইলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি আজিৰ এই শুভ মূহূৰ্ত্তত সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছে, যি সকল মহান ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত এইখন মহাবিদ্যালয় এক পূৰ্ণাংগ উচ্চশিক্ষানুষ্ঠান হিচাবে গঢ় ল'লে।

সম্পাদনা সমিতি।

সম্পাদকীয় প্রতিবেদন

“জিগিকাব পুইতবে পাব
আন্ধাব ভেটা ভাঙি
ধাগজ্যোতিষত বয়
জেউতি নিজবাবে ধাব।”

সকলো জাতিৰ সভ্যতা, কলা-সংস্কৃতি সমাজ ব্যৱস্থা আদি প্ৰকাশৰ মাধ্যম হৈছে সাহিত্য। সাহিত্যৰ জৰিয়তে এখন দেশ বা এটা জাতিৰ কলা-সংস্কৃতি, ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি আদি বিকাশৰ বিষয়ে জানিব পাৰি। নিজৰ নিজৰ অন্তৰ্নিহিত প্ৰতিভা প্ৰকাশ আৰু বিশেষ জ্ঞান লাভৰ একমাত্ৰ মাধ্যম হৈছে সাহিত্য। সাহিত্যৰ যোগেদি বিশ্ব দৰবাৰত নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰি। এইখনিতে উল্লেখ কৰিছো প্ৰয়াত দাদা চাহেব ফাল্কে বঁটাৰ লগতে নানা উপাধিৰে বিভূষিত ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ গুণৰাজি। তেখেত একেধাৰে —গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, কণ্ঠশিল্পী, চিত্ৰনাট্যকাৰ, শিক্ষক, সাংবাদিক, ৰাজনীতিবিদ, কবি, চিত্ৰশিল্পী আৰু আদৰ্শবান ৰূপকাৰ আছিল। বিশ্ব দৰবাৰত উত্তৰ-পূবৰ কলা-সংস্কৃতিক উচ্চস্থান দিয়াৰ দুৰ্বাৰ আগ্ৰহে তেখেতক বিশ্বনাগৰিকৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ঠিক সেইদৰে নাম ল'ব লাগিব জ্ঞানপীঠ বঁটা বিজয়ী ড০ মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ। সাহিত্যলৈ অৱদান যোগোৱা ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত অন্যতম। সেয়ে তেখেতসকল আজি মৰিও অমৰ।

আজিৰ পৰা প্ৰায় দুকুৰি বছৰ পূৰ্বে ১৯৭২ চনত নগৰবেৰা অঞ্চলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হয়। জন্মলগ্নৰ পৰাই মহাবিদ্যালয়ে শিক্ষা-সংস্কৃতি, সামাজিক সংহতি একতা আদিৰ দ্বায়িত্ব বহন কৰি আহিছে। তাৰ বাবে আমি সদায় গৌৰৱান্বিত। সাহিত্য চৰ্চাৰ যোগেদি নিজ প্ৰতিভা বিকাশ কৰাৰ উদ্দেশ্যে ১৯৭৬-১৯৭৭ চনত “ফল্গু” নামৰ এখন প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা অসমীয়া বিভাগৰ তেতিয়াৰ মুৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰীযুত ৰঞ্জিত বৰা ছাৰদেৱৰ তত্ত্বাবধানত প্ৰকাশ পায়। সেই প্ৰকাশ ধাৰা বহু বছৰ ধৰি চলি থাকে। অৱশ্যে বৰ্তমান কেইটামান বিভাগে নিজাববীয়াকৈ সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। যেনে — ‘প্ৰবাহ’ (সাহিত্য কানন), ‘সোপান’ (শিক্ষা বিভাগ), ‘দৃষ্টি’ (অসমীয়া বিভাগ), ‘অৱলোকন’ (ৰাজনীতি বিভাগ), ‘ধৰিত্ৰী’ (ভূগোল বিভাগ), ‘Spark’ (ইংৰাজী বিভাগ) আদি। ইয়াৰ উপৰিও অসমীয়া বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপিকা দীপ্তিৰেখা পাঠক মজুমদাৰ বাইদেউৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত সাহিত্য কাননৰ হাতেলিখা আলোচনী ‘প্ৰতীতি’ উল্লেখযোগ্য।

১৯৭৭-৭৮ চনত মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া আলোচনী সম্পাদক মহানন্দ মেধিৰ সম্পাদনা আৰু অধ্যাপক শ্ৰীযুত বীৰেণ কুমাৰ দাস ছাৰদেৱৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰকাশ পায়। তাৰ এবছৰ পাছতে দ্বিতীয় সংখ্যা প্ৰকাশ পায় যদিও পাছলৈ আলোচনী খন প্ৰকাশ গতি মন্থৰ হয়। বৰ্তমান যি ১২ টা সংখ্যা প্ৰকাশ পাইছে তাৰে অন্তিম সংখ্যা ২০০৭-২০০৮ চনত প্ৰকাশ পায়।

এইবেলি ২০১০-১১ ইং বৰ্ষত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ হাতত ত্ৰয়োদশ সংখ্যা তুলি দিয়াৰ কথা ভবা হৈছে। এখন পূৰ্ণাঙ্গ আলোচনীৰ বাবে যিখিনি সমলৰ দৰকাৰ হয় সিমান সমল সম্ভৱ নহয়। ইয়াৰ কাৰণ হয়তো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সাহিত্য চৰ্চাৰ অভাৱ। লিখাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ নথকাও ইয়াৰ আন এটা কাৰণ।

যি কি নহওক মুখপাত্ৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ পাই নথৈ আনন্দিত হৈছোঁ লগতে আলোচনীৰ লেখক-লেখিকাসকলক কৃতজ্ঞতা আৰু পঢ়ুৱৈসকলক আদৰণি জনাইছোঁ।

আলোচনীখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন উপদেশ দি আমাক উৎসাহিত কৰা অধ্যক্ষ ড° বি. বি. পান্ডা আৰু লগতে প্ৰাক্তন ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ ড° নীলকমল বৰদলৈ ছাৰলৈ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। প্ৰকাশৰ উপযোগী কৰি সজাই পৰাই দিয়া বাবে আলোচনীৰ তত্ত্বাৱধায়ক মাননীয় অৰুণ চৰকাৰ ছাৰলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে অৱসৰপ্ৰাপ্ত ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত দয়ানন্দ দাস ছাৰ, দীপ্তিৰেখা পাঠক মজুমদাৰ বাইদেউ, যতীন তালুকদাৰ ছাৰ, প্ৰভাত চক্ৰৱৰ্তী ছাৰ, শ্যামাচৰণ ঠাকুৰীয়া ছাৰ, শ্বাহজামাল মোল্লা আৰু নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান ছাৰৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰলোঁ। লেখাসমূহ সংগ্ৰহ কৰাত মোক যথেষ্ট পৰিমাণে সহায় কৰা হিৰামণি কলিতা, নুৰী আছমা বেগম, জিতেন কলিতা (জিতু), টিংকু ঠাকুৰ, হিমাঙ্কী, পাৰ্থ প্ৰতীম চৌধুৰী, মনজিৎ দাস, জিতুল পাঠক, মিনহাজুল, ধনজ্যোতি দাস, ৰুমা, চুমি, কাকলি দাস আৰু লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক, জাহিদুল ইছলামলৈ শলাগ যাচিলোঁ। যিসকল বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহায়-সহযোগিতাত এই দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সুবিধা পালোঁ তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিলোঁ।

অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি লগতে অনাগত দিনবোৰ সকলোৰে সুখৰ হওক তাৰ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

কাকলি কলিতা

সম্পাদিকা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

সু

চী

প

ত্র

প্ৰবন্ধ :-

ড° ভূপেন হাজৰিকাদেবলৈ একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি / 15

যোছেফ ষ্টেলিন / 17

জীৱন / 19

স্বপ্নময় জীৱনৰ সৌন্দৰ্য / 19

বিফল কিন্তু সফল / 21

ববাৰ্ট ক্লাইব / 21

"ভূত" / 24

জন্ম শতবৰ্ষৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি : মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহা : ব্যক্তিত্ব আৰু কৃতিত্ব / 16

বিভিন্ন ধৰ্মগুৰুৰ দৃষ্টিত নৈতিকতাৰ বিৱৰ্তন / 30

চৰাই পৰ্যবেক্ষণ আৰু নগৰবেবা অঞ্চলৰ চৰাই-চিৰিকতি / 33

শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা : কাল্পনিক নে বাস্তৱ / 36

কবিতা :-

শৰতৰ গীত / 41

বৰষুণ / 42

তোমাৰ বাবে / 43

নীৰ অনুভৱ / 43

প্ৰেমৰ নৈ / 44

মোৰ কবিতা / 44

হৃদয়ত ভালপোৱাৰ সপোন / 45

মৰমৰ আখৰেৰে লিখা কবিতা / 45

আই, মোৰ জন্মভূমি / 46

জীৱনৰ তাড়না / 47

কুঁৱলী / 47

নীলিম আকাশ / 48

তুমি আহিবা / 48

সপোন / 49

জীৱন মৰিচিকা / 49

সূৰ্যমুখীৰ স্বপ্ন / 50

চুটি গল্প :-

অনাশ্ৰিতা / 53

অবিনাশৰ প্ৰস্তাৱ / 55

এবুকু যন্ত্ৰণা / 57

ফাউণ্ডেশ্যন / 59

Prose :-

ABOUT MEDICINAL PLANT / 63

THE THREE SISTERS IN AUSTRALIA / 64

THE SECURITY COUNCIL OF THE U.N.O. / 65

NEED FOR RE-STRUCTURING THE SECURITY COUNCIL / 67

TODAY'S YOUTH AND THEIR "NERVES" / 68

QUALITY PROBLEMS IN HIGHER EDUCATION IN INDIA / 69

VAIDIC METHOD FOR EXTRACTION OF SQUARE ROOT OF A PERFECT SQUARE / 74

THE ROLE OF BAMBOO IN RURAL EMPLOYMENT AND ALLEVIATION OF POVERTY / 75

Poetry :-

RAIN IN MARCH / 79

THE SHADOWS OF TIME / 79

AN UNSOLVED QUESTION / 80

ভিন্ন শিতান / 82-84

आलोचना

ঃ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱলৈ একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ঃ

মিচ্ নাজনিন আৰা হক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

ড° ভূপেন হাজৰিকা আৰু নাই। এতিয়াৰে পৰা আমি ড° ভূপেন হাজৰিকা নোহোৱাকৈয়ে জীৱন-যাপন কৰিবলৈ শিকিব লাগিব। জাতিৰ বাবে এয়া কঠিন সময়, ৰুঢ় প্ৰত্যাহ্বান। অসমে হেৰুৱালে আধুনিক সময়ৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়াজনক। হেৰুৱালে এজন ঈশ্বৰ প্ৰদত্ত শিল্পীক— যাৰ শিৰাই বৈ আছিল অজস্ৰ মূৰ্ছনা, স্পন্দনত আছিল অজস্ৰ লয়। জীৱনৰ ভয়ংকৰ ধুমুহাই টলাব নোৱাৰা এক বিৰল ব্যক্তিত্ব। সেইজন ভূপেন হাজৰিকাই ৫ নৱেম্বৰ, শনিবাৰে বিয়লি ৪-৩৭ বজাত মুম্বাইৰ কোকিলাবেন ধীৰুভাই আস্থানি হাস্পাতালত শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। ৮৫ টা বছৰে ভূপেন হাজৰিকাৰ দুমুঠিত সোমাই অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ সংস্কৃতিক সজা। এটা যুগৰ অন্ত হ'ল। অন্ত হ'ল এক বৰ্ণিল অধ্যায়, অসমীয়া জাতিৰ প্ৰাণৰ শিল্পী সুধাকৰ্ণ ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ ৰাঙলী জীৱনৰ।

অভাৱনীয় সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ এইগৰাকী শিল্পীৰ গীতে নিৰ্দিষ্ট কোনো লোকৰ পৰিৱৰ্তে সমগ্ৰ মানৱ জাতিকে সাঙুৰি ল'বলৈ সক্ষম হৈছিল। গীতেৰে জীৱনৰ কথা কোৱা শিল্পীগৰাকীৰ সৃষ্টিত প্ৰতিফলিত হৈছিল গভীৰ চিন্তা-চৰ্চা আৰু সংবেদনশীলতাৰ এক নিভাজ প্ৰতিচ্ছবি। আস্থাহীনতাৰ বিপৰীতে আস্থাৰ গান গোৱা এই জনা দুৰন্ত তৰুণ শিল্পীয়ে অসমীয়া জাতিক বিশ্ব দৰবাৰত চিনাকী কৰি দিবলৈ সক্ষম হৈছিল। মানুহৰ বাবে সমাজ গঢ়িব বিচৰা অসমীয়াৰ অন্যতম কাণ্ডাৰীজন আছিল অতিকৈ মানৱতাবাদী। গণ শিল্পীগৰাকীৰ সৃষ্টি কৰ্মত জনসাধাৰণে মাটিৰ গোন্ধ বিচাৰি পাইছিল যাৰ বাবে তেওঁৰ গীত সমূহে সৰ্বসাধাৰণৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিছিল। তেওঁৰ বাবে জনতাই আছিল শিল্প আৰু জনতাই আছিল সংস্কৃতি। এই মহৎ শিল্পীগৰাকীৰ জীৱন ইতিহাস সংক্ষিপ্তভাৱে ফাঁহিয়াই চাব বিচাৰিছোঁ।

১৯২৬ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহৰ ৮ তাৰিখে শদিয়াত ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ জন্ম হৈছিল। পিতৃ নীলকান্ত হাজৰিকা আৰু মাতৃ শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা। পিতৃ-মাতৃৰ দহজন সন্তানৰ ভিতৰত তেৱেঁই আছিল জ্যেষ্ঠ। তেজপুৰ হাইস্কুলৰ পৰা ১৯৪০ চনত মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কটন কলেজৰ কলা শাখাত নাম ভৰ্তি কৰে। ১৯৪২ চনত কটন কলেজৰ পৰা আই. এ. (Intermediate in Arts) পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কাশী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰে। তাত তেখেতে সুখ্যাতিৰে ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগত সন্মানসহ স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯৪৬ চনত একেখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত এম. এ. পাছ কৰে। শিক্ষা সামৰি তেওঁ অসমলৈ উভতি আহে। প্ৰথমতে গুৱাহাটীৰ বি. বৰুৱা কলেজত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবক্তা হিচাপে যোগদান কৰে। তাত ৬ মাহ কাল থাকিয়েই ১৯৪৮ চনত সদ্য প্ৰতিষ্ঠিত গুৱাহাটী-শ্বিলং অনাতাৰ কেন্দ্ৰত সহকাৰী বিষয়া হিচাপে যোগদান কৰে। তাত কিছুদিন চাকৰি কৰাৰ পাছতে গৱেষণাৰ বাবে চৰকাৰী জলপানী পোৱাত আমেৰিকালৈ যায়। তাতে ১৯৫০ চনৰ পহিলা আগষ্টত আফ্ৰিকা প্ৰবাসী গুজৰাটী পৰিয়ালৰ দুহিতা প্ৰিয়ম্বদা পেটেলৰ লগত ৰেজিষ্ট্ৰি কৰি শুভ-বিবাহ সম্পন্ন কৰে। ১৯৫২ চনত নিউয়ৰ্কৰ কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা "Role of Mass Communication in Indias Adult Education" শীৰ্ষক বিষয়ত গৱেষণা কৰি ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে। গৱেষণাৰ কাম অন্ত হোৱাত অসমলৈ ঘূৰি আহে। ১৯৫৪ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত প্ৰবক্তা হিচাপে নিয়োজিত হয়। কিন্তু সংগীত কলাৰ লগত একাত্মভাৱে জড়িত হ'ব লগা হোৱাত শ্ৰেণীত নিয়মিত পাঠদান কৰিব নোৱাৰা অৱস্থা এটাৰ

সৃষ্টি হয়। কৰ্ণপক্ষই নিয়মিত অনুপস্থিতিৰ বাবে তিনি দিনৰ দৰমহা কৰ্তন কৰে। ইয়াতে তেওঁ লাজ-অপমানত ক্ষোভিত হৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাকৰি ইস্তফা দি জীৱন নিৰ্বাহৰ কাৰণে কলিকতালৈ যায়। তাতে তেওঁ সংগীত সাধনাত ব্ৰতী হৈ বিভিন্ন অসমীয়া তথা বাংলা ছবিত কণ্ঠদান কৰিবলৈ ধৰে। বাংলা ছবিত কণ্ঠদান কৰি সুখ্যাতি অৰ্জন কৰা বাবে ওচৰ-চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ বাংলাদেশলৈ তেওঁ আমন্ত্ৰিত হয়। ১৯৫৬ চনত বোম্বে (বৰ্তমানৰ মুম্বাই) ত অনুষ্ঠিত বিশ্ব নাট্য সন্মিলনীত আমন্ত্ৰিত প্ৰতিনিধি হিচাপে বক্তৃতা প্ৰদান কৰে। পৌৰাণিক কাহিনীৰ আধাৰত নিৰ্মাণ কৰা “শকুন্তলা” চলচিত্ৰৰ বাবে ১৯৬০ চনত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ৰূপৰ পদক লাভ কৰে। ১৯৬৩ চনত নাজিৰাত বহা অসম সাহিত্য সভাৰ সাংস্কৃতিক সন্মিলনীত সভাপতি কৰে। সেই একেটা বছৰতে পত্নী প্ৰিয়ম্বদা পেটেলৰ সৈতে বিচ্ছেদ ঘটে। ১৯৭৩ চনত বোম্বেৰ চলচিত্ৰ পৰিচালক আত্মাৰামৰ ভাগিনীয়েক ১৭ বছৰীয়া কল্পনা লাজমীৰ সৈতে চিনাকী হয় আৰু পাছলৈ সেয়া আজীৱন বন্ধুত্বলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। ১৯৭৫ চনত “চামেলী মেমচাব” চলচিত্ৰখনে শ্ৰেষ্ঠ বঁটা লাভ কৰে। তেখেতে কেইবাখনো বিখ্যাত হিন্দী ছবিৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে। তাৰে ভিতৰত ১৯৮৯ চনত কল্পনা লাজমীয়ে অসমৰ পটভূমিত পৰিচালনা কৰা “এক প’ল”, প্ৰায় সমসাময়িক প্ৰখ্যাত চিত্ৰশিল্পী মকবুল ফিদা হুছেইনৰ দ্বাৰা পৰিচালিত “গজগামিনী” উল্লেখনীয়। কল্পনা লাজমী পৰিচালিত আন এখন হিন্দী ছবি “ৰুদালী”ত সংগীত পৰিচালনা কৰি দৰ্শকৰ পৰা যথেষ্ট সমাদৰ লাভ কৰে। স্বকীয় বৈশিষ্ট্য তথা নিজস্ব প্ৰতিভাৰ বাবে তেখেতে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ অধ্যক্ষৰ পদ অলংকৃত কৰে। ১৯৯২ চনত ভাৰতীয়

চলচিত্ৰ জগতৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান “দাদাচাহেব ফাল্কে” বঁটা লাভ কৰে। ১৯৯৩ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ শিৱসাগৰ অধিবেশনত সভাপতিত্ব কৰে। ১৯৯৮ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত সংগীত নাটক একাডেমীৰ অধ্যক্ষ নিৰ্বাচিত হয়। ২০০১ চনত তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ে তেওঁক সন্মানীয় ডক্টৰেট ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰে। আন্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়তো তেখেতৰ সংগীত জগতলৈ আগবঢ়োৱা সেৱাৰ স্বীকৃতি হিচাপে বাংলাদেশ চৰকাৰেও তেখেতক শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালক বঁটা আগবঢ়ায়। এয়া আমাৰ বাবে অতিকৈ গৌৰৱৰ কথা। সদৌ শেষত মৰণোত্তৰভাৱেও তেখেতলৈ সেই দেশৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান “মুক্তিযোদ্ধা” প্ৰদান কৰি তেখেতলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰে।

এইজনা মহান শিল্পীয়ে বিৰল প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী গীত আৰু সুৰেৰে অসমৰ কলা-সংস্কৃতি তথা জাতীয় জীৱনলৈ যি অতুলনীয় অৱদান দি গ’ল তাৰ সঠিক মূল্যায়ন হোৱাটো আমি প্ৰতিজন অসমীয়াই মনে প্ৰাণে বাঞ্ছা কৰো। তাৰ বাবে আমি আটায়ে সংকল্প হওঁ আহক। অৱশেষত তেখেতলৈ গোটেই অসমবাসী তথা ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা যেনেকৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰা হৈছে তাক দেখি অভিভূত হৈছো যদিও এটি খুদুৱনী উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। কবি কাজী নজৰুল ইছলামে কৈছিল— “মৰণেৰ পৰে কেন দিতে এলি মালা”। আজি আমি তেখেতক যিমান শ্ৰদ্ধা, ভক্তি, সন্মান যাঁচিছো তেখেত জীয়াই থকা অৱস্থাত যদি তাৰ অংশ এটি পালেহেঁতেন তেতিয়া তেওঁৰ হৃদয়খনে আৰু অকণমান শান্তি তথা আনন্দ লৈ এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় মাগিলেহেঁতেন।

□□□

যোছেফ ষ্টেলিন

মুচীৰ পৰা বাছিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি

আঃ হামিদ

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

যোছেফ ষ্টেলিন, ছোভিয়েট ৰাছিয়াৰ এটা ঘটনাবহুল আৰু বহু বিতৰ্কিত চৰিত্ৰ। লেলিনৰ হাতৰ পৰা ৰাছিয়াৰ সৰ্বময় ক্ষমতা অধিকাৰ কৰা ষ্টেলিনে তেওঁৰ শাসনকালত ছোভিয়েট ৰাছিয়াক সামৰিক বিপৰ্যয়ৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰাত বেছ সফলতা অৰ্জন কৰিছিল। বিশেষকৈ সমগ্ৰ বিশ্বত নাজী আক্ৰমণৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিৰোধ গঢ়াত সক্ষম হৈছিল। আনহাতে বিগত শতিকাৰ সামৰিক, ৰাজনৈতিক আৰু কুটনৈতিক নেতাসকলৰো অন্যতম ষ্টেলিনৰ মৃত্যুৰ পাছত অবশ্যে কেমলিনৰ নতুন নেতাসকলে ক্ৰুছেভৰ নেতৃত্বত লঘু কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

ষ্টেলিন আছিল চুটি-চাপৰ মানুহ। তেওঁৰ উচ্চতা আছিল পাঁচ ফুট চাৰি ইঞ্চি। থেক্সিমিলিয়াৰন দ্যা ববছপিয়েৰতকৈ এক ইঞ্চি ওখ। দেখিবলৈ গুৱনি নাছিল। গোটেই মুখখন বসন্তৰ দাগেৰে ভৰা আছিল।

ষ্টেলিন প্ৰকৃততে তেওঁৰ নিজা নাম নহয়। এই নামটো তেওঁৰ প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ আগে আগে গ্ৰহণ কৰিছিল বুলি জনা যায়। ৰাছিয়ান শব্দ Steel ৰ পৰা নামটো অহা বুলিও কিছু কিছু ঠাইত পোৱা যায়। তেওঁৰ প্ৰকৃত নামটো আছিল আছিফ বিছাৰিয়ানভিচ জোগাচিভিল। এটা অতি দৰিদ্ৰ পৰিয়ালত ষ্টেলিনৰ জন্ম হৈছিল ১৮৭৮ চনৰ ১৮ ডিচেম্বৰত। পিতৃ আছিল জৰ্জিয়াৰ গৰী নামৰ এখন ঠাইৰ এজন সাধাৰণ মুচী। ষ্টেলিনেও বোপা ককাৰ পেচাটো গ্ৰহণ কৰি শৈশৱত জোতা চিলাই কৰাৰ দৰে কামত নিজকে জড়িত কৰিছিল। অৰ্থাৎ এজন সাধাৰণ মুচী হিচাপে জীৱনটো আৰম্ভ কৰিছিল ষ্টেলিনে। মানুহৰ ভৰিৰ ধূলিৰ সৈতে শৈশৱ অতিবাহিত কৰা ষ্টেলিনেই নিজ অধ্যৱসায়ৰ বলত পাছলৈ ৰাছিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আসনত অধিষ্ঠিত হৈছিল।

শৈশৱৰ পৰাই অভাৱ-অনাটনত কটোৱা ষ্টেলিনে কেৱল মুচীৰ কাম কৰাই নহয় বোজা কঢ়িওৱাৰ দৰে কষ্টকৰ কামতো জড়িত হৈ আছিল। জীৱনৰ আৰ্থিক দুৰবস্থা দুৰীকৰণৰ বাবেই ষ্টেলিনে পঢ়া-শুনা বাদ দি দেউতাকৰ লগত জোতা চিলাই কৰা কামত জড়িত হৈ পৰিছিল। তেওঁ কিশোৰ অৱস্থাতে বোজা কঢ়িওৱাৰ দৰে কষ্টকৰ কামত জড়িত হোৱাৰ বাবে দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত হৈ শাৰীৰিকভাৱে অক্ষম হৈ পৰিছিল। লেতেৰা, দুৰ্গন্ধময় আৰু অস্বাস্থ্যকৰ গলিত বাস কৰা ষ্টেলিনে ১০ বছৰ বয়সতহে শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল জৰ্জিয়াৰ এখন স্কুলত। সেই সময়ত জৰ্জিয়াৰ স্কুলত ৰাছিয়ান ভাষা ক'বলৈ আৰু শিকিবলৈ বাধ্য কৰোৱা হৈছিল। কিন্তু ষ্টেলিনক যাজকসকলৰ শিক্ষাই গীৰ্জাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি বিৰুদ্ধ কৰিহে তুলিলে। এনে সময়তে ১৮৯৯ চনত ষ্টেলিনক ফাইনেল পৰীক্ষাৰ পূৰ্বে স্কুলৰ পৰা স্কুল কৰ্তৃপক্ষই বহিষ্কাৰ কৰিলে ছোভিয়েট ৰাছিয়াৰ সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তিৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহাত্মক কাৰ্যত জড়িত থকাৰ বাবে। অৱশ্যে স্কুল কৰ্তৃপক্ষই ষ্টেলিনক বছৰেকীয়া মাছুল দিব নোৱাৰাৰ বাবেহে বহিষ্কাৰ কৰাটো দেখুৱাছিল। (অৱশ্যে আংশিকভাৱেহে এই কথাটো সত্য)। শাৰীৰিকভাৱে অক্ষম ষ্টেলিন সকলোফালৰ পৰা এলাগী হৈ পৰাৰ সময়ত সমগ্ৰ ছোভিয়েট ৰাছিয়াত ভ্লাদিমিৰ লেলিনৰ লেখাসমূহে তোলপাৰ লগাইছিল। স্বাভাৱিকতেই ষ্টেলিন লেলিনৰ প্ৰতি আগ্ৰহান্বিত হ'ল আৰু লেলিনৰ লেখাসমূহ ষ্টেলিনে গভীৰভাৱে অধ্যয়ন কৰিলে। ইয়াৰ ফলত মাস্কীয়া আৰু লেনিনৰ চিন্তাধাৰাই তেওঁৰ মনত মৰ্চিব নোৱাৰা সাঁচ বহুৱালে আৰু লেনিনৰ দলৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ পৰিল। লেনিনৰ পৰা পোৱা ক্ষমতা আৰু শক্তিয়ে ষ্টেলিনক বলীয়ান কৰি

তুলিলে। ককেছাছ অঞ্চলৰ সন্ত্ৰাসৰ অন্য এক নাম হ'ল ষ্টেলিন। ১৯০৭ চনত ষ্টেলিনে সংঘটিত কৰা এটা বেংক ডকাইটিত ৪০ জন ব্যক্তি মৃত্যু হোৱাৰ লগতে আন ৫০ জন ব্যক্তি আঘাতপ্ৰাপ্ত হোৱাৰ বাবে লেনিনৰ দলৰ পৰা পদত্যাগ কৰি বকোলে পলায়ন কৰিলে। তাতেই টাইফয়েড ৰোগত তেওঁৰ প্ৰথমা পত্নী একটেৰিনা ছেভেনিডজৰ মৃত্যু হৈছিল। ষ্টেলিনৰ পত্নী একটেৰিনা এগৰাকী লোকৰ ঘৰত কাম কৰা তিৰোতা আছিল।

কিবা এটা অথন্তৰ নঘটোৱাকৈ জানো ষ্টেলিন থাকিব পাৰে? তাতে তেওঁ কিছুসংখ্যক মুছলিম আৰু পাৰ্ছীয়ানক সংগঠিত কৰি পুনৰ লুটপাত, অপহৰণ আদি ঘটনাত জড়িত হৈ পৰিল। এনেধৰণৰ অপৰাধমূলক কাৰ্যৰ বাবে চৰকাৰে সাতবাৰ ষ্টেলিনক নিৰ্বাসন দণ্ড দিছিল। প্ৰত্যেকবাৰে চালনা কৰি পুনৰ দেশলৈ ঘূৰি আহিছিল। ক'ৰবাত কিবা এটা ঘটনা সংগঠিত হ'লে ষ্টেলিনে অংশগ্ৰহণ নকৰাটো এক প্ৰকাৰ অসম্ভৱ কথা আছিল। সেয়ে ষ্টেলিনে ৰাছিয়ালৈ আহি সৈন্য বাহিনীত যোগদান কৰিলে। কিন্তু ১২ বছৰ বয়সত দুটা ঘোঁৰাৰ সৈতে বোজা কঢ়িয়াওঁতে হোৱা দুৰ্ঘটনাত ষ্টেলিনৰ বাওঁ হাতখন সম্পূৰ্ণৰূপে বিকল হৈ পৰিছিল। ফলত সৈন্যবাহিনীৰ পৰা তেওঁক বহিষ্কাৰ কৰিলে।

ইমানবোৰ ঘটনাৰ পাছতো ষ্টেলিন হাৰ মনা ভকত নাছিল। সৈন্য বাহিনীৰ পৰা ওলাই আহিয়েই ১৯২১ চনত লেনিনৰ লালফৌজে জৰ্জিয়াৰ বিৰুদ্ধে লোৱা নীতিৰ ঘোৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। প্ৰথমে এই খবৰ পাই লেনিন জ্বলি উঠিছিল যদিও ট্ৰেটস্কি আৰু আন ৰাজনীতিবিদসকলৰ সৈতে আলোচনা কৰি ষ্টেলিনক মিত্ৰ হিচাপে গ্ৰহণ কৰি আৰু অধিক ক্ষমতা দিয়াৰহে ব্যৱস্থা কৰিলে। সেই সূত্ৰেই ১৯২২ চনত ষ্টেলিনক লেনিনৰ দলৰ সাধাৰণ সম্পাদক পদত নিযুক্তি দিলে। ষ্টেলিনে ইয়াৰ পূৰ্ণসুযোগ গ্ৰহণ কৰি তেওঁৰ ঘনিষ্ঠসকলক লেনিনৰ চৰকাৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰালে। উচ্চাকাঙ্ক্ষী ষ্টেলিনৰ লগত লেনিনৰ সম্পৰ্ক ইতিমধ্যে শীতল হৈ আহিছিল। দুজন ব্যক্তিয়ে ইজনে সিজনক ভাল পোৱাৰ উপৰিও অন্য বস্তুকো উমৈহতীয়াভাৱে ভাল পাব লাগি; তেতিয়াহে কোনো সম্পৰ্ক স্থায়ী হ'ব পাৰে। ষ্টোকত আক্ৰান্ত হৈ ষ্টেলিনে বাহিৰৰ জগতৰ

লগত সম্পৰ্ক ছিন্ন হৈ অহা লেনিনৰ লগত ষ্টেলিন যোগসূত্ৰকাৰী হিচাপে কাম কৰিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু ষ্টেলিনৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষী আৰু ক্ষমতাৰ প্ৰতি লালায়িত মনৰ কথা জানিব পাৰি লেনিনে দলৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদৰ পৰা ষ্টেলিনক আঁতৰ কৰিবলৈ ট্ৰেটস্কিলৈ এখন পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰিলে। ১৯২৩ চনৰ এপ্ৰিল মাহত বহিবলগীয়া কংগ্ৰেছ দ্বাদশ অধিবেশনত এই ইচ্ছা পত্ৰ প্ৰকাশ কৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু লেনিনৰ ছলনাৰ কথা আগতীয়াকৈ জানিব পাৰি ষ্টেলিনে কামানিভ আৰু জিনভিভৰ সৈতে লগ লাগি ট্ৰেটস্কিক কংগ্ৰেছৰ অধিবেশনত লেনিনৰ ইচ্ছা পত্ৰ পাঠ কৰিবলৈ নিদিলে। ক্ৰমান্বয়ে ষ্টেলিনৰ প্ৰভুত্ব দলৰ ভিতৰত বৃদ্ধি হৈ আহিল। কিন্তু ইফালে এই কথা জানিব পাৰি শয্যাশায়ী লেনিন হৃদৰোগত আক্ৰান্ত হৈ ১৯২৪ চনৰ ২১ জানুৱাৰীত মৃত্যু হয়। লেনিনৰ মৃত্যুৰ পাছতো কিন্তু লেনিনৰ ঘনিষ্ঠ সহযোগী ট্ৰেটস্কিয়ে কামানিভ জিনভিভৰ সহযোগত ইচ্ছা পত্ৰখন জনসাধাৰণৰ মাজলৈ আনিবলৈ আশ্ৰয় চেপ্টা চলাইছিল যদিও ষ্টেলিনে তেনে হ'বলৈ নিদিলে। দলৰ মাজত তেওঁৰ বিৰুদ্ধে হোৱা বিসম্বাদ নাশ কৰিবলৈ ষ্টেলিনে ট্ৰেটস্কি, কামানিভ আৰু জিনভিভক প্ৰথমে কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ পৰা তাৰ পাছত দলৰ পৰা বহিষ্কাৰ কৰিলে। অৱশ্যে পাছত কামানিভ আৰু জিনভিভক দললৈ পুনৰ ঘূৰাই আনিছিল যদিও ট্ৰেটস্কিক দেশৰ পৰা নিৰ্বাসন দি ছোভিয়েট ৰাছিয়াৰ একছত্ৰী সম্ৰাটলৈ পৰিণত হৈছিল। শিক্ষা আধাতেই সামৰা ষ্টেলিনে একমাত্ৰ বুদ্ধি আৰু সাহসৰ বলতেই লেনিনৰ দৰে এজন লৌহ ব্যক্তিৰ পৰা ক্ষমতাৰ বাঘজৰী আঁজুৰি আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ষ্টেলিন, ৰাছিয়াৰ জনসাধাৰণে যাক 'আংকল জয়' নামেৰে দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পাছত মাতিছিল। সেয়েহে কোৱা হয় প্ৰত্যেকজন বিজয়ী ব্যক্তি কঠোৰ পৰিশ্ৰমী নহ'বও পাৰে, কিন্তু প্ৰত্যেকজন পৰিশ্ৰমী ব্যক্তি বিজয়ী হয়। 'আংকল জয়' অৰ্থাৎ ষ্টেলিনে নিজস্ব পৰিধিৰ ভিতৰত গতি কৰি জীৱনটোক নিজৰ সাঁচত ঢালি ৰাখিছিল। সেয়ে তেওঁ মুচীৰ গলিৰ পৰা ওলাই আহি ৰাছিয়াৰ সৰ্বময় ক্ষমতাৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিছিল।

□□□

জীৱন

মোঃ স্বাহ আলম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জীৱন মানেই সুখ আৰু দুখৰ সমষ্টি। দুখৰ কাৰণে দুখ কৰি লাভ নাই; কাৰণ দুখৰ অবিহনে সুখৰ ধাৰণা কৰা অসম্ভৱ। আন কথাত ক'বলৈ গ'লে আমি জীৱনত দুখৰ অভিজ্ঞতা নোপোৱাকৈ সুখৰ অভিজ্ঞতা কেতিয়াও পাব নোৱাৰো। কিন্তু মানুহৰ স্বভাৱেই এনে যে তেওঁ দুখৰ অভিজ্ঞতাবোৰ পাহৰি গৈ মনত ৰাখিব খোজে কেৱল সুখৰ অভিজ্ঞতাবোৰ। দুখৰ স্মৃতি যদি মানুহৰ মনত চিৰকাল জীৱন্ত হৈ থাকে তেন্তে জীৱন ধাৰণ কৰা অসম্ভৱ হৈ নুঠিলেও সি হৈ উঠিব অতিশয় যত্নদায়ক। ঠিক সেইদৰে মানুহে যদি সুখৰ স্মৃতিবোৰ মনত ৰাখিব নোৱাৰে তেতিয়া হ'লেও জীৱনে হেৰুৱাই পেলাব তাৰ বেছি ভাগ আকৰ্ষণ সুখ যদি বৰ্তমানৰ এটা ক্ষণস্থায়ী অভিজ্ঞতা মাত্ৰ; তেন্তে তাক প্ৰকৃত অৰ্থত সুখ বুলিব নোৱাৰি। স্মৃতিৰ ৰূপত সুখৰ অভিজ্ঞতা আমাৰ চেতনাত জীৱন্ত হৈ থাকিলেহে সি এটা বিশেষ মানসিক অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰে। মনৰ তেনে এটা অৱস্থাইহে জীৱনটো মানুহৰ কাৰণে উপভোগ্য কৰি তোলে। □□□

Leaders are those who not only changes with time but they change the time or bring changes...

স্বপ্নময় জীৱনৰ সৌন্দৰ্য

মিছ নুৰি আছমা বেগম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
ভূগোল বিজ্ঞান বিভাগ

সকলো মানুহেই সপোন দেখে। সপোনৰ উত্তাল তৰংগই মানুহক বুৰাই পেলায় আশাৰ জলধিত। ফলত মানুহৰ মন হৈ উঠে আনন্দিত, সৌন্দৰ্যমগ্নিত। সপোন, আশা, সৌন্দৰ্য এই সকলোবোৰৰ মাজত যেন এক সম্বন্ধ আছে। আৰু সেইবাবে সুন্দৰ সুন্দৰ সপোন মানুহে দেখিব পাৰে। প্ৰত্যেকৰে সপোনৰ উদ্দেশ্য বেলেগ বেলেগ। কোনোবাই সপোন দেখে ব্যক্তিগত জীৱনক লৈ আৰু কোনোবাই সপোন দেখে সমাজখনক লৈ। মহাত্মা গান্ধীয়ে সপোন দেখিছিল নিজৰ দেশখনক লৈ। নিজৰ দেশখনক লৈ সপোন দেখা মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে ভালদৰে জানিছিল যে দেশৰ উন্নতি হ'বলৈ হ'লে প্ৰথমতে উন্নতি হ'ব লাগিব প্ৰতিখন গাঁৱৰ। শিক্ষা, অৰ্থনীতি, ভূমিনীতি সকলোতে তেওঁৰ সপোন শিপাইছিল। তেওঁৰ সপোন বাস্তৱ হ'লনে নহ'ল সেয়া আন এটা বিষয় কিন্তু সপোনৰ আঁতৰত যে সৌন্দৰ্যপ্ৰিয় মনটোৱে ক্ৰিয়া কৰিছিল সেয়া ধুকপ। সপোন দেখা ভাল কিন্তু অলীক সপোন দেখিবলৈ যাওঁতে কেতিয়াবা মনোকষ্টও লাভ কৰিবলগীয়া হয়।

ভালদৰে জীয়াই থাকিবলৈ সকলোৱে বিচাৰে। এই ভালদৰে শব্দটোৰ মাজত বহুত অৰ্থ নিহিত হৈ আছে। কেৱল খাই-বৈ জীয়াই থকাটোক জীৱন নোবোলে, জীৱনৰ অৰ্থ বহু ওপৰত। আশা, সপোন বুকুত সাৰটি লৈ দূৰলৈ দৃষ্টি নিবদ্ধ কৰোতেই স্বপ্নভংগ হৈ বেদনাত পৰি দিশহাৰা হৈ তেওঁলোকে বেয়া পথ বাচি লোৱা দেখা যায়। বিশেষকৈ ইয়াৰ কবলত পৰে যুৱক-যুৱতীসকল। আৰু তেতিয়াই সৌন্দৰ্যৰ অনুভূতিবোৰ তেওঁলোকৰ মনৰ পৰা নাইকিয়া হয় আৰু ইয়াৰ কাৰণ তেওঁলোকৰ ৰুগীয়া মনবোৰ। সৌন্দৰ্য মানুহৰ সৃষ্টি। ভিন্ন মানুহৰ সৌন্দৰ্যৰ অনুভূতিও বেলেগ। আজিৰ যুৱ মানসিকতাৰ অৱক্ষয়ৰ মূলতে আশা, সপোন, সৌন্দৰ্যৰ

বিলুপ্তিও এটা কাৰণ।

কীটছে কৈছিল—“সুন্দৰেই সত্য, সত্যই সুন্দৰ।” এই জগতৰ সকলোতে সৌন্দৰ্য নিহিত হৈ আছে। কিছুমান চিন্তা মনলৈ আহিলে আমাৰ দৃষ্টিৰ পৰা সৌন্দৰ্য হেৰাই যায়। সত্যৰ মাজতহে সৌন্দৰ্য লুকাই থাকে। উদিত সূৰ্যৰ ৰাঙলী আভা, অস্তমিত সূৰ্যৰ হেঙুলী বৰণ, পলাশৰ ৰঙচুৱা ৰং, আকাশৰ নীলা, কুলিৰ সুবদী মাত আদি সকলোতে আমি সৌন্দৰ্য বিচাৰি পাওঁ। কাৰণ, এই আটাইবোৰৰ মাজত সত্য লুকাই আছে। সেয়েহে এনে সৌন্দৰ্যময় সপোনহে দেখিব লাগে য’ত সত্যৰ সন্ধান পোৱা যায়। সৌন্দৰ্যই মনত আনন্দ দিয়ে। আজিৰ সমাজত অতি সাধাৰণ কথাতেই যুৱক-যুৱতীয়ে স্ব-ইচ্ছাই মৃত্যুক আঁকোৱালি লোৱা দেখা যায়। সু-উচ্চ পাহাৰখনে মুৰৰ ওপৰেৰে পাৰ হৈ যোৱা হাজাৰ ধুমুহাকো হেলাৰঙে নেওচি থিয় হৈ থাকে। ক’তা, পাহাৰখনতো পলাই নাযায়। সৌন্দৰ্যৰ যিদৰে নিজা সত্ত্বা আছে সেইদৰে মানুহৰো আছে। সত্যক আয়ত্ত কৰি জীৱনৰ সৌন্দৰ্য প্ৰকাশ কৰাতহে আজিৰ যুৱক-যুৱতীয়ে মনোনিৱেশ কৰিব লাগে।

সৌন্দৰ্যৰ উদ্ঘাটন আৰু সৌন্দৰ্য অনুধাৱন এই দুয়োটাই অস্তৰত আনন্দৰ উৰ্বেষ ঘটায়। আনন্দ যেতিয়া আসক্তিবহীন হয় তেতিয়াই সৌন্দৰ্যৰ প্ৰকৃত সাধনাত নিমগ্ন হ’ব পাৰি। আকাশত ভাঁহি ফুৰা কজলা ডাৱৰে ধুমুহাৰ আগজাননীৰে হৃদয়ত কঁপনিৰ সৃষ্টি কৰিলেও সেই ডাৱৰেৰেই খেতিপথাৰৰ শস্য সংশয় আঁতৰি যায়। জীৱনৰ বিপদৰ প্ৰতি শংকাকুল নহৈ সুন্দৰ ভৱিষ্যতৰ কল্পনা কৰি জীৱন সুখময় কৰি তুলিব পাৰি। সৌন্দৰ্য,

সত্য আৰু সত্যতাৰ সংমিশ্ৰণত জীৱন মসৃণ হয়। তেনে জীৱনতে সুন্দৰ ব্যক্তিত্বৰ প্ৰকাশ ঘটে। হোমাৰ ষ্টেইনে কৈছিল—“যেতিয়ালৈকে তোমাৰ সপোনটোক বিচাৰি নোপোৱা, তেতিয়ালৈকে তুমি বগাব লাগিব প্রতিটো পৰ্বত, খোজকাঢ়ি পাৰ হ’ব লাগিব প্রতিখন নৈ, অনুসৰণ কৰিব লাগিব প্রতিখন বামধেনুক।” গতিকে, সপোন দেখা প্রতিজন মানুহ, প্রতিজন যুৱক-যুৱতী সাহসী হৈ জীৱনৰ আনন্দ লাভ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা উচিত। স্বপ্নভংগৰ পৰিণতি মৃত্যু হ’ব নোৱাৰে; আনৰ কাৰণে জীয়াই থকাতহে আনন্দ আছে।

বৰ্তমানৰ পৃথিৱীখনত জীৱনৰ প্ৰমূল্য যেন কমি গৈছে। মৃত্যু এতিয়া এটা যেন তেনেই সাধাৰণ ঘটনা। কিন্তু মৃত্যুৰ পাছত একেবাৰে নিশ্চিহ্ন হোৱাটো সি এক আশ্চৰ্যৰ বিষয়। কিন্তু মৃত্যুৰ ধাৰণাই মানুহক বন্ধা কৰে। আজিকালি পৰীক্ষাত অকৃতকাৰ্য হোৱা, ভাল কলেজত চিট নোপোৱা, মাক-দেউতাকৰ সামান্য বকনি, প্ৰেমজনিত প্ৰতাৰণা আদি কথাবোৰত যুৱক-যুৱতীসকলে সুন্দৰ জীৱনৰ অবসান ঘটায়। সত্যতাৰ জৰিয়তে সাহস গোটাৰ পাৰি। গতিকে সত্যতা, সপোন, আনন্দৰ সংমিশ্ৰণত গঢ় লোৱা জীৱনৰ মাজেদিহে সৌন্দৰ্যৰ প্ৰকাশ ঘটে।

এটা বিশেষ গঢ়ত বিকশিত হোৱা জীৱনৰ মাজতহে সৌন্দৰ্য প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈহে সকলোৰে আশা কৰে। এই কথা আমি নতুন প্ৰজন্ময়ো অনুভৱ কৰা উচিত।

(কিছু তথ্য মাহেকীয়া আলোচনী ‘বহস্য’ৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে) □□□

বিফল কিন্তু সফল

মঃ মফিদুল ইছলাম
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

জীৱনৰ বিফলতাৰ সন্মুখীন হোৱা মানুহৰ সফলতাৰ সংখ্যা অধিক। বিফলতাই মানুহক সততে বিপৰ্যস্ত কৰি থকাই আমি দেখো। কিন্তু এই বিফলতাক সফলতালৈ পৰিৱৰ্তন কৰিব পৰাজনহে প্ৰকৃত ব্যক্তি। টম ৱাটচন নামৰ এজন প্ৰখ্যাত লোকে কৈছিল — “আপুনি যদি সফল হ’ব খোজে, বিফলতাৰ হাৰ দুগুণ বৃদ্ধি কৰক।”

ইতিহাসৰ পাত্ৰত বহু উদাহৰণ থুপ খাই আছে, যিবোৰলৈ লক্ষ্য কৰিলে আমি সাহস পাম। আহকচোন, আমি দুটামান উদাহৰণ চাওঁ —

এজন এনেকুৱা ব্যক্তি যি জীৱনত কেইবাবাৰো বিফলতাৰ স’তে যুঁজিও শেষত সফলতা অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এই ব্যক্তিজনে ২১ বছৰ বয়সত ব্যৱসায় কৰিবলৈ গৈ লোকচান খালে। ২২ বছৰ বয়সত বিধানসভা নিৰ্বাচনত পৰাজিত হ’ল। ২৪ বছৰ বয়সত পুনৰ ব্যৱসায়ত বিফল হ’ল। ২৬ বছৰ বয়সত পুনৰ প্ৰেয়সীক হেৰুওৱাৰ বেদনা সহ্য কৰিলে। ২৭ বছৰ বয়সত স্নায়বিক ৰোগত আক্ৰান্ত হ’ল। ৩৪ বছৰ বয়সত কংগ্ৰেছৰ নিৰ্বাচনত পৰাজিত হ’ল আৰু ৪৫ বছৰ বয়সত পুনৰ সংসাৰ নিৰ্বাচনত পৰাজিত হ’ল আৰু অৱশেষত তেওঁ ৫২ বছৰ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচিত হ’ল। বহুবাৰ বিফল হৈও সফলতাৰ সন্মুখীন হোৱা ব্যক্তিজন হ’ল আব্ৰাহাম লিংকন। ১৯১৪ চনত ৬৭ বছৰ বয়সত টমাচ এডিছনৰ কেইবানিয়ুত ডলাৰ মূল্যৰ কাৰখানাটো ভস্মীভূত হ’ল। সামান্য বীমা আছিল, কষ্ট দাহ হোৱা যেন পালে। তেওঁ ক’লে, “দুৰ্যোগৰ বিৰাট মূল্য আছে, আমাৰ সকলোবোৰ ভুল জ্বলি ছাঁই হৈ গ’ল। ঈশ্বৰক ধন্যবাদ যে আমাক নতুনকৈ আৰু অধিক শুদ্ধভাৱে আৰম্ভ কৰিবলৈ সুযোগ দিছে।”

দুৰ্যোগ সত্ত্বেও তিনি সপ্তাহৰ পাছত তেওঁ ফন গ্ৰাফ আৱিষ্কাৰ কৰে। ইয়াকে কয় অদমনীয় মনোভাব।

(সহায় লৈ) □□□

ৰবাৰ্ট ক্লাইব

ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সাধাৰণ কৰ্মচাৰীৰ পৰা
ভাৰতৰ গৱৰ্ণৰ বা শাসনকৰ্তা

মঃ জেহেৰুল ইছলাম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ এজন সাধাৰণ কৰ্মচাৰী হিচাপে কাম কৰা লোকৰ দৰেই ভাৰতবৰ্ষলৈ আহিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। তেওঁ ভাৰতত অহাৰ লগে লগেই ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্য বিস্তাৰৰ পথ প্ৰশস্ত হৈছিল। মোগলৰ শাসন ওফৰাই ফৰাচী আৰু পৰ্তুগীজৰ দৰে ঔপনিৱেশিক শক্তিক ঘটুৱাই ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যৰ ভেটি স্থাপন কৰা ব্যক্তিজনেই হ’ল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সাধাৰণ কেৰাণী ৰবাৰ্ট ক্লাইব এসময়ত জনাজাত হৈছিল “ক্লাইব অফ ইণ্ডিয়া”। প্ৰচণ্ড আত্মশক্তি আৰু প্ৰচুৰ অধ্যায়সায়ৰ বলত ক্লাইব হৈ পৰিছিল ভাৰতৰ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ ভাগ্য নিয়ন্ত্ৰা। ভাৰতত ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া প্ৰতিটো প্ৰতিবন্ধক অতিক্ৰম কৰাত ৰবাৰ্ট ক্লাইবে পালন কৰিছিল গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা। ৰবাৰ্ট ক্লাইবে নিজৰ আত্মশক্তি আৰু প্ৰচেষ্টাৰ ফলত সমাধা কৰিছিল ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্য স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া প্ৰতিটো সমস্যা। ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ বাবে এটা সময়ত দক্ষিণ ভাৰত আৰু বংগৰ বাণিজ্যিক, ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক দিশ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ লগতে ভাৰতত সাম্ৰাজ্য স্থাপনত প্ৰভুত্ব অৰিহণা জগোৱা ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ জন্ম হৈছিল ১৭২৫ চনৰ ২৯ ছেপ্টেম্বৰত। তাহানিৰ ইংলেণ্ডৰ শ্ৰীপ শ্বায়াৰৰ এক সম্ভ্ৰান্ত পৰিয়ালত ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ জন্ম হয়। ৰবাৰ্ট ক্লাইব সোণৰ চামুচ মুখত লৈ জন্ম গ্ৰহণ কৰা সত্ত্বেও সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ সকলো সুখ, মায়া, মমতা ত্যাগ কৰি স্বাধীনভাৱে কিবা এটা কৰাৰ কাৰণেহে গৃহ ত্যাগ কৰিছিল। শিক্ষা শেষ কৰি ৰবাৰ্ট ক্লাইবে ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সাধাৰণ কেৰাণী হিচাপে ভাৰতবৰ্ষলৈ আহিছিল। অষ্টাদশ শতিকাৰ প্ৰথম চাৰি দশকত কৰ্ণাটক অঞ্চলত ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাই দেখা দিছিল। উত্তৰ ভাৰতত সিংহাসন লাভৰ বাবে হোৱা

বিদ্রোহত জ্বলা-কলা হোৱা মোগল সম্ৰাটে মন দিব পৰা নাছিল। ফলত মোগলৰ তলতীয়া চুবাদাৰসকল প্ৰায় স্বাধীন হৈ উঠিছিল। ক্ষমতা বিস্তাৰৰ লক্ষ্যত এখন ৰাজ্যই আন এখন ৰাজ্য আক্ৰমণ কৰি পাৰস্পৰিক দ্বন্দ্ব-খৰিয়ালত লিপ্ত হৈছিল। সেই সময়ছোৱাত দক্ষিণ ভাৰতত সৃষ্টি হোৱা ৰাজনৈতিক অৰাজকতাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰিছিল ফৰাচী বেপাৰীসকলে। দক্ষিণাত্য বিজয়ৰ হেপাহ ব্ৰিটিছৰো আছিল। দক্ষিণাত্যত কাৰ অধিপত্য স্থাপন হ'ব সেই লৈ ব্ৰিটিছ আৰু ফৰাচী সেনাপতি ডুপ্লেৰ মাজত সংঘাত আৰম্ভ হৈছিল। বাণিজ্য প্ৰসাৰৰ উদ্দেশ্যে ফৰাচী আৰু ইংৰাজৰ মাজত হোৱা সংঘাত ৰাজনৈতিক আৰু সামৰিক দিশলৈ সম্প্ৰসাৰিত হৈছিল। সেই সময়ত ব্ৰিটিছৰ সন্মুখত ফৰাচীসকলে এক দুৰ্জয় ৰূপত দেখা দিছিল। কাৰণ ফৰাচীসকলে তেতিয়াই ভাৰতৰ বহু ঠাইত তেওঁলোকৰ ঘাট স্থাপন কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত পণ্ডিচেৰী আছিল প্ৰধান ঘাট। সপ্তদশ শতিকাৰ শেষৰ ফালে ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ অৱস্থা শোচনীয় হৈ পৰিছিল। তথাপিও সীমিত শক্তিৰে ইংৰাজে ফৰাচীসকলৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ চলাই গৈছিল।

ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ কঁকাল ভাঙি পৰাৰ সময়তে মাত্ৰ ১৮ বছৰ বয়সত কোম্পানীৰ এজন সাধাৰণ কেৰাণী হিচাপে ভাৰতলৈ আহিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। ভাৰতৰ কোম্পানীৰ দুৰ্দশাৰ কথা ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। যৌৱনৰ উদ্যম আৰু অসীম দেশভক্তিৰ তাড়নাতে ১৭৪৪ চনত ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সামৰিক বিভাগত যোগদান কৰিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। এনে সময়তে আধিপত্য বিস্তাৰৰ অৰ্থে ব্ৰিটিছ আৰু ফৰাচীৰ মাজত কৰ্ণাটক যুদ্ধ আৰম্ভ হৈছিল। কৰ্ণাটক যুদ্ধ চলি থকাৰ সময়তে নিজৰ বিচক্ষণতাৰ বাবে এচাপ এচাপকৈ আগুৱাই ১৭৫১ চনত ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ গৱৰ্নৰ হ'ল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। কেপ্টেইন হোৱাৰ বছৰটোতে অসাধ্য সাধনৰ দুৰ্বাৰ আকাংক্ষা জাগি উঠিল ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ। ফৰাচী অভেদ্য দুৰ্গ হিচাপে বিবেচিত কৰ্ণাটকৰ ৰাজধানী আৰ্কোট অধিকাৰৰ পৰিকল্পনা কৰিলে ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। কৰ্ণাটকত ব্ৰিটিছ ভাগ্য ৰবি উদয়ৰ বাবে ফৰাচীৰ বিৰুদ্ধে তিনিখনকৈ যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত আৰ্কোট দখল কৰিলে ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। অভূতপূৰ্ব আৰু

অভিনৱ ৰণ-নীতিৰে ফৰাচী শক্তিক তচনচ কৰি কৰ্ণাটকত ক্লাইবে ব্ৰিটিছ বিজয় ধ্বজা উৰালে।

কিন্তু কৰ্ণাটকত ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ বিজয় ধ্বজা উৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ক্লাইবেও ভূগিব লগা হৈছিল চৰম দুৰ্দশা। কেপ্টেইন হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰাৰ পাছতেই লগত মাত্ৰ ২০০ ইউৰোপীয় আৰু ৩০০ ভাৰতীয় সৈন্য লৈ তিৰু চিৰাপল্লী অভিমুখে ৰাওনা হৈছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। তিৰুচিৰাপল্লী অৰ্থাৎ তাহানিৰ ব্ৰিটিনোপল্লীত ব্ৰিটিছৰ প্ৰতিনিধি নবাব মহম্মদ আলী চান্দ চাহিব নামৰ শাসকজনে অৱৰোধ কৰি ৰাখিছিল। চান্দ চাহিব ফৰাচীসকলৰ বসতীয়া আছিল। চান্দ চাহিবৰ লগত আছিল ১০০০০ সৈন্য আৰু ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ লগত আছিল ৬০০ সৈন্য। তথাপিও ৰবাৰ্ট ক্লাইবে অধিক সাহসেৰে চান্দ চাহিবৰ বিৰুদ্ধে ৰণত নামিছিল। ফলাফলত নবাব মহম্মদ আলীৰ লগতে ৰবাৰ্ট ক্লাইবকো চান্দ চাহিবে অৱৰোধ কৰি ৰাখিলে। ৫০ দিনলৈকে চান্দ চাহিবৰ অৱৰোধৰ বিৰুদ্ধে যুঁজি গৈছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। যথা সময়ত ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ তৰফৰ পৰা নতুন এদল সৈন্য আহি পোৱাত নতুন সৈন্য বলেৰে চান্দ চাহিবৰ অৱৰোধ ভেদ কৰি বিজয় সাব্যস্ত কৰিলে ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। কেপ্টেইন হিচাপে বিচক্ষণ ৰণনীতিৰ পৰিচয় দি অৱৰোধৰ সময়ত ফৰাচী সেনাৰ বিৰুদ্ধে গেৰীলা যুদ্ধৰ কৌশলেৰে যুঁজিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইবে। তিৰুচিৰাপল্লী দখলৰ পাছত ফৰাচী সেনা তথা ফৰাচী মদতপুষ্ট ভাৰতীয় সেনাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ চলাই গৈছিল তেওঁ। ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ পৰাক্ৰমত ফৰাচী শক্তি তিস্তি থকা সম্ভৱ নহৈছিল। তিৰুচিৰাপল্লীৰ বিজয় অৰ্থাৎ ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ বিখ্যাত আৰকোট অৱৰোধৰ কৃতকাৰ্য্যতাই দক্ষিণাত্যত ইংৰাজৰ ভাগ্য ঘূৰাই আনিছিল। কেপ্টেইন হিচাপে নিযুক্তি লাভৰ পাছতেই ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ এনে সফলতাই ক্লাইবক কোম্পানীৰ সেনাৰ মাজত বিপুল জনপ্ৰিয় কৰি তুলিছিল। ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ আৰকোট অৱৰোধৰ বাতৰিয়ে নতুন দিল্লীত মোগল সম্ৰাটৰো ভেটি কঁপাইছিল।

ইয়াৰ পাছত ক্লাইব কিছুদিনৰ বাবে ব্ৰিটেইনলৈ উভতি গৈছিল। ১৭৫৫ চনত ব্ৰিটিছ সেনাৰ এজন লেফ্টেনেণ্ট কৰ্ণেল অৰ্থাৎ গৱৰ্ণৰ অফ ফৰ্ট চেইণ্ট হিচাপে

ভাৰততলৈ উভতিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। ক্লাইব ভাৰতলৈ আহি মাদ্ৰাজতহে খোপনি পুতিছিল মাথোন এনেতে কলিকতা পতনৰ বাতৰি পাই ৰবাৰ্ট ক্লাইবে সসৈন্যে কলিকাতালৈ ৰাওনা হ'ল। সাঁমান্য পৰাক্ৰমেৰেই ক্লাইবে কলিকাতা উদ্ধাৰ কৰি বংগত পুনৰ কোম্পানীৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰিলে। প্ৰকৃত অৰ্থত বংগত ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ স্থিতি গজগজীয়া কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ সন্মুখত প্ৰধান প্ৰতিবন্ধক হিচাপে থিয় দিছিল বংগৰ নবাব চিৰাজ-উদ-দৌল্লা। কাজেই ৰবাৰ্ট ক্লাইব আৰু বংগৰ নবাব চিৰাজ-উদ-দৌল্লা ১৭৫৭ চনৰ জুন মাহত ভাগৰথী নৈৰ পাৰত পলাচী যুদ্ধত নামিল। এই যুদ্ধখনত বিচক্ষণ ৰণনীতি আৰু চতুৰতাৰ পৰিচয় দি সেনাপতি মীৰজাফৰৰ দ্বাৰা বিশ্বাসঘাতকতা কৰাই ৰবাৰ্ট ক্লাইবে নবাবক হৰুৱালে। নবাব চিৰাজ-উদ-দৌল্লাৰ পাছত বিশ্বাসঘাতক মীৰজাফৰ বংগৰ নবাব হ'ল যদিও তেতিয়াৰ পৰা কলিকতাৰ ওপৰত ব্ৰিটিছৰ সাৰ্বভৌমত্ব স্বীকৃত হৈছিল। পলাচীৰ যুদ্ধত বিজয়ৰ পাছত একালৰ কোম্পানীৰ কৰ্মচাৰী ৰবাৰ্ট ক্লাইবক কোম্পানীৰ গৱৰ্ণৰ পতা হৈছিল। এই পদবীত তেওঁ তিনি বছৰ কাল আছিল। ১৭৬০ চনত বেয়া স্বাস্থ্যৰ বাবে ৰবাৰ্ট ক্লাইবে পুনৰ ইংলেণ্ডলৈ উভতি গৈছিল। ভাৰতবৰ্ষৰ পৰা উভতি

যোৱাৰ পাছত ৰবাৰ্ট ক্লাইব ইংলেণ্ডৰ সংসদৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিল। ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ব্ৰিটিছ সেনাৰ কামাণ্ডাৰ-ইন-চীফ হিচাপে পুনৰ ভাৰতলৈ আহিছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব। ভাৰতত ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে যেতিয়াই সামৰিক আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছিল তেতিয়াই ত্ৰাণকৰ্তাৰ ভূমিকাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল ৰবাৰ্ট ক্লাইব।

ক্লাইবে কোম্পানীৰ এজন সাধাৰণ কৰ্মচাৰী হিচাপে ভাৰতলৈ আহি নিজৰ অধ্যায়সায়ৰ বলত এদিন এজন প্ৰখ্যাত সেনানায়ক আৰু ৰাজনীতিক হৈছিল। লৰ্ড খেৰামৰ মতে ৰবাৰ্ট ক্লাইব পুচিয়াৰ ফ্ৰেডৰিক দ্যা গেটৰ দৰে। ঐতিহাসিক উদবেলৰ মতে ক্লাইবৰ গাত আছিল সুস্পন্দৰ্শিতাৰ গুণ। যাৰ বিচক্ষণতাৰ বাবে ভাৰতত ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা সম্ভৱ হৈছিল। "একালৰ বৃন্দাবন, একালত পৰে ছন" — নিজ দেশলৈ উভতি যোৱাৰ পাছত ৰবাৰ্ট ক্লাইব বিচাৰৰ সন্মুখীন হৈছিল। বিচাৰত ক্লাইব নিৰ্দোষী প্ৰমাণিত হৈছিল যদিও আত্মগ্লানিত ১৭৭৪ চনত তেওঁ আত্মহত্যা কৰে। ৰবাৰ্ট ক্লাইবৰ মৃত্যুৰ লগে লগে কেতিয়াও বেলি মাৰ নোযোৱা ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যই হেৰুৱালে এজন নিষ্ঠাবান সৈনিক, নায়ক তথা এজন বিচক্ষণ ৰাজনীতিকক। □□□

“ভূত”

এক আদিম অন্ধবিশ্বাস

বিদ্যুৎ দাস

প্রাক্তন ছাত্র (বিজ্ঞান শাখা)

বি. পি. চলিহা মহাবিদ্যালয়

ভূত প্রেতাছাৰ বিশ্বাস অতি প্ৰাচীন এক অন্ধবিশ্বাস। এই বিশ্বাসৰ মূলতে হ'ল আত্মা-প্ৰেতাছাৰ বিশ্বাস। মানুহৰ মৃত্যু হ'লে পুণ্যবান আত্মাই স্বৰ্গলৈ, পাপী আত্মাই নৰকলৈ আৰু অতৃপ্ত আত্মাই ভূত-প্ৰেত হৈ ঘূৰি ফুৰে বুলি এটি অন্ধবিশ্বাস পুৰুষাণুক্রমে মানৱ সমাজত চলি আহিছে। আজিৰ পৰা ৪০-৫০ বছৰ আগেয়ে অসমৰ গাঁওবোৰ হাবি জংঘলেৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল। সেয়েহে ভূতে পোৱা, বিৰাই ধৰা আৰু সেইবোৰৰ পৰা মানুহক মুক্ত কৰিবলৈ ওজাই জৰা-ফুকা কৰা, আনকি শুকান জলকীয়া পুৰি চকুত সনা, লোহা গৰম কৰি গাত লগাই দিয়াৰ দৰে চিকিৎসাৰ নামত পাৰশ্বিক অত্যাচাৰ কৰা হৈছিল।

এই প্ৰসংগত ভূতে ধৰাৰ বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা অৰ্থাৎ চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ মতে ভূতে ধৰা বা ভূতে পোৱা নো কি সেই বিষয়ে উল্লেখ কৰিম। আমি যেতিয়া কাৰোবাক ভূতে ধৰা বুলি কওঁ বা দেখো সেই মানুহজন বা মনুহগৰাকী এজন মানসিক ৰোগী। এই ভূতে পোৱা মানুহজনে এনে কিছু কাণ্ড-কাৰখানা বা অসম্ভৱ আচৰণ কৰে যে সেই মানুহজনে সুস্থ অৱস্থাত সেই কাম কৰা কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়।

মানুহৰ মস্তিষ্ক স্নায়ুকোষৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ, মানসিক ৰোগ সম্পৰ্কে আমাৰ জ্ঞান সীমিত বা মস্তিষ্ক স্নায়ুকোষৰ বিসংগতিত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন ৰোগ সম্পৰ্কে স্পষ্ট ধাৰণা নথকা বাবেহে ভূতে ধৰা বুলি ওজা, বেজ, তান্ত্ৰিকৰ হাতত ৰোগীক তুলি দি অমানৱীয় অত্যাচাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিওঁ। কিন্তু প্ৰত্যেক ভূতে ধৰা কাহিনীৰ পাছত আছে উপযুক্ত ব্যাখ্যা, মানসিক কাৰণ। লগতে আছে কিছুমান মানুহৰ সহায়-সহযোগ।

ভূতে ধৰা, দেৱ-দেৱীয়ে ভৰ কৰা ঘটনাবোৰক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ফালৰ পৰা প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগত ভগাব পৰি। হিষ্টিৰিয়া (Hysteria), স্কিটজোফ্ৰেনিয়া (Schizophrenia) আৰু অৱনমিত বিষণ্ণতা (Maniac Depressive)। প্ৰাচীন কালৰ বিভিন্ন গ্ৰন্থতো হিষ্টিৰিয়া নামৰ ৰোগৰ উল্লেখ আছে। সেই সময়ত শৰীৰ বিজ্ঞানৰ জ্ঞানৰ অভাৱৰ বাবে এই ৰোগত ভোগা ৰোগীজনক ভূতে ধৰা বা দেৱ-দেৱীয়ে ভৰ কৰা বুলি ভাবি ভাল কৰিবলৈ বিভিন্ন পূজা-অৰ্চনা বা বেজ ওজাৰ হতুৱাই জৰা-ফুকা কৰাই আছিল ইয়াৰ চিকিৎসা।

আধুনিক মনোবিজ্ঞানৰ দৃষ্টিকোণেৰে বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে সাধাৰণতে যিসকল লোকে কু-সংস্কাৰ, অন্ধবিশ্বাসী, অশিক্ষিত, অল্প শিক্ষিত, বিজ্ঞানৰ জ্ঞানৰ পৰা বঞ্চিত তেনেধৰণৰ লোকসকলৰ মাজত হিষ্টিৰিয়া ৰোগীৰ সংখ্যা বেছি। হিষ্টিৰিয়া ৰোগৰ ৰোগীসকলৰ মস্তিষ্ক কোষৰ স্থিতি স্থাপকতা আৰু সহনশীলতা একেবাৰে কম। এইসকল লোকে যুক্তিৰ আধাৰত কোনো বিশ্বাস কৰাৰ সলনি বহুজনে কৰা বিশ্বাসকে অন্ধভাৱে গ্ৰহণ কৰিবলৈ ভাল পায়। মস্তিষ্ক কোষৰ সহনশীলতা যাৰ কম সেইসকল লোকে একে কথাকে বাৰে বাৰে ভাবি থাকিলে, শুনি থাকিলে বা কৈ থাকিলে মস্তিষ্কৰ বিশেষ কিছুধৰণৰ কোষ উত্তেজিত বা আলোড়িত হৈ পৰে। ফলস্বৰূপে উত্তেজিত মস্তিষ্কৰ কোষবোৰ অকামিলা হৈ পৰাৰ ফলত মস্তিষ্কৰ কাৰ্যকালত বিশৃংখলতাৰ সৃষ্টি হয়।

স্কিটজোফ্ৰেনিয়া ৰোগৰ বিষয়ে জনাৰ বাবে মানৱ দেহৰ মস্তিষ্ক সম্পৰ্কে সম্যক উল্লেখ কৰা প্ৰয়োজন। মানৱদেহৰ মস্তিষ্ক পৃথিৱীৰ সকলো আশ্চৰ্য তথা

বিস্ময়কৰ বস্তুৰ ভিতৰতে এক অতি আশ্চৰ্য তথা বিস্ময়কৰ অংগ। মাথোঁ তিনি পাউণ্ড (১.৪ কি. গ্ৰা.) ওজনৰ এই মস্তিষ্কৰ ভিতৰতে আছে নিউৰোন (স্নায়ুকোষ) তিনিহেজাৰ কোটি আৰু পাঁচৰ পৰা দহগুণ আছে গ্ৰায়াৰ কোষ। সোঁ-গোলার্ধ আৰু বাওঁগোলার্ধই আমাৰ সকলো কাম-কাজ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। মস্তিষ্কৰ গতি সময়তা এটি বিশেষ ধৰ্ম। কিন্তু সকলো মানুহৰ এই গতি সময়তা অৰ্থাৎ উদ্ভেজনা আৰু নিদ্ভেজনা একে নহয়। যিসকলৰ গতিসময়তা বেছি, তেনে লোকে যিকোনো বিষয় সহজে আয়ত্ত কৰি ল'ব পাৰে। আনকি এনে লোক বহু বিষয় জনাৰ আৰু বুজাৰ বাবে আগ্ৰহী। সাধাৰণভাৱে ৰাজনৈতিক নেতা, শিল্পপতি, প্ৰশাসক শ্ৰেণীৰ মানুহৰ মস্তিষ্কৰ গতিসময়তা বেছি। এনে লোকক সাধাৰণতে কোৱা হয় প্ৰাণচঞ্চল (SanÂguineous)।

চিন্তাবিদ, সাহিত্যিক, গৱেষক, বৈজ্ঞানিক আদি শ্ৰেণীৰ মানুহে কোনো এটি বিষয় গভীৰভাৱে চিন্তা-চৰ্চা কৰিবলৈ ভাল পায়। এনেধৰণৰ লোক আত্মস্ব (Phelegmatie) মস্তিষ্কৰ অধিকাৰী। কিন্তু বিশেষ পৰিস্থিতিত এনে আত্মস্ব মস্তিষ্কৰ অধিকাৰী যদি গভীৰভাৱে চিন্তা-চৰ্চা কৰিও সমস্যাৰ মূললৈ যাব নোৱাৰে বা বহস্যময়তাৰ বাবে চিন্তা-চৰ্চা কৰি আবেগ প্ৰবণতাৰ বাবে এই বহস্যময়তাৰ বাবে নিজকে আঁতৰাই আনিব নোৱাৰে, সেই লোকৰ মস্তিষ্কৰ গতিসময়তা একে বাবে কমি যায়। মস্তিষ্কৰ চালক কেন্দ্ৰ (motercentre) আৰু সংবেদন কেন্দ্ৰ (ensorium) লাহে লাহে কৰ্মক্ষমতা কমি আহে। তেতিয়া এনে লোকে

প্ৰথমে বাহিৰৰ জগতৰ লগত নিজৰ সম্পৰ্ক আঁতৰাই আনে। ইয়াৰ পাছত নিজৰ পৰিয়ালৰ পৰা আৰু শেষত নিজকে নিজৰ সত্ত্বাৰ পৰা আঁতৰাই আনে।

এনে লোকৰ মস্তিষ্কৰ কোষত ঠিকভাৱে উদ্দীপনা সঞ্চালন কৰিব নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হয়। ফলত এই কোষৰ বিশৃংখলতাৰ বাবে ৰোগীৰ ব্যৱহাৰত বাস্তৱ বিমুখতা দেখা পোৱা যায়। এনে ৰোগীয়ে অলীক বিশ্বাসৰ চিকাৰ হৈ পৰে। আমাৰ দেহত থকা পাঁচবিধ বিভিন্ন ইন্দ্ৰিয়ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অলীক বিশ্বাস (hal-lucination) পাঁচধৰণৰ হয়।

অবদমিত বিষগ্নতা (Maniac Depressive) ৰোগীৰ এদিনতে প্ৰকাশ নাপায়। এই বিষগ্নতা অলপ অলপকৈ গঢ়ি উঠে।

কোনো এজন ব্যক্তিয়ে এটা অৱস্থাৰ পৰা আন এটা অৱস্থা বা পৰিৱেশলৈ কোনো কাৰণত আহিব লগা হ'লে আৰু সেই অৱস্থা বা পৰিৱেশৰ লগত মিলিত হ'ব নোৱাৰিলে লাহে লাহে এই ৰোগে গা কৰি উঠিব পাৰে।

কোনো শিশুৱে ভূত-প্ৰেতৰ বিশ্বাস লৈ জন্ম গ্ৰহণ নকৰে। পৰৱৰ্তী অৱস্থাত যেতিয়া শিশুক নিচুকাবলৈ বা ভয় দেখুৱাবলৈ মাক-দেউতাক বা আত্মীয়-স্বজনে নানাধৰণৰ ভূত-প্ৰেত, বীৰা-যশৰ কাহিনী ক'বলৈ ধৰে আৰু শিশু অলপ ডাঙৰ হৈ ভূত-প্ৰেতৰ গল্প-কাহিনী পঢ়ি, টিভিত দেখি তেওঁলোকৰ মনত এটি বন্ধমূল ধাৰণা সৃষ্টি হয় যে ভূত আছে। পৰৱৰ্তী অৱস্থাত তেওঁলোকে আকৌ এই কাহিনীবোৰ তেওঁলোকৰ সন্তানক ক'ব। এনেদৰে ভূতপ্ৰেতৰ বিশ্বাস সমাজত চলি আহিছে।□

জন্ম শতবর্ষৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি :

মুখ্যমন্ত্রী বিমলা প্রসাদ চলিহা : ব্যক্তিত্ব আৰু কৃতিত্ব

দীপ্তিবেখা পাঠক মজুমদাৰ
সহযোগী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

অসমৰ ৰাজনীতিত এসময়ৰ স্নানামধ্য মুখ্যমন্ত্রী প্ৰয়াত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা এটা সুপৰিচিত নাম। ১৯৫৭ চনৰ ২৮ ডিচেম্বৰৰ পৰা ১৯৭১ চনলৈ এক সুদীৰ্ঘ সময় এবাৰ এবাৰকৈ তিনিবাৰ অসমৰ মুখ্যমন্ত্রীৰ পদ অলংকৃত কৰা এইগৰাকী উদাৰ হৃদয়ৰ কৰ্মযোগী পুৰুষ তেওঁৰ শাসনকালত যথেষ্ট ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। একাগ্ৰতা, ঐকান্তিকতা, সহিষ্ণুতা আদি বিভিন্ন সদগুণ তেওঁৰ চৰিত্ৰৰ ভূষণস্বৰূপ আছিল। কথা-বতৰা, চলন-ফুৰণ আদিতো এক বিশেষ গাভীৰ্য প্ৰকাশ পাইছিল। নানা ৰাজনৈতিক ধুমুহাৰ মাজতো ধীৰ, স্থিৰভাৱে নিজৰ কাৰ্যপন্থা নিৰ্ণয় কৰি ল'বলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯১২ চনৰ ২৬ মাৰ্চত বিমলা প্ৰসাদ চলিহাদেৱৰ জন্ম হয়। শিৱসাগৰৰ অভিজাত চাহ বাগিচাৰ মালিক বিখ্যাত উকিল কালীপ্ৰসাদ চলিহাৰ পাঁচজন পুত্ৰৰ ভিতৰত তেখেত আছিল সবাৰোঁকৈ সৰু। তেখেতৰ মাতৃ নিকুঞ্জ চলিহা স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বীৰ ছহিদ মণিৰাম দেৱান বৰভাণ্ডাৰ বৰুৱাৰ জীয়ৰী ললিতাৰ কন্যা। মাত্ৰ দুবছৰ বয়স হওঁতেই পিতৃৰ অকাল বিয়োগ ঘটাবাৰে তেওঁ পিতৃস্নেহ কি ভালদৰে বুজিকে নেপালে। মাতৃ নিকুঞ্জ আৰু ডাঙৰ ককায়েক বেৰিষ্টাৰ তাৰাপ্ৰসাদ চলিহাৰ মৰম তথা তত্বাৱধানত তেওঁ ডাঙৰ-দীঘল হয়। ১৯২৮ চনত তেওঁ মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কলকাতাৰ চিটী কলেজত আই. এছ. চি শ্ৰেণীত ভৰ্তি হয়। সেই সময়ত স্বাধীনতা আন্দোলনে ব্যাপক ৰূপ লৈ অসমৰ নগৰে-চহৰে বিয়পি পৰিছিল। জাতিৰ জনক মহাত্মা গান্ধীৰ আহ্বানত উদ্বুদ্ধ হৈ চলিহাদেৱে আই.

এছ. চি. পৰীক্ষাৰ দেওনা পাৰ নৌহওঁতেই ঘৰলৈ উভতি আহি কংগ্ৰেছত যোগান কৰে (১৯৩০ চন)। ইয়াৰ পিছত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ নিৰ্দেশত তেওঁ ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইত গঠনমূলক কাম কৰিবলৈ ধৰে। ১৯৪১ চনত তেওঁ সত্যাগ্ৰহী হিচাপে নাম ভৰ্তি কৰে। ১৯৪২ চনত ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰি দুবছৰৰো অধিককাল কাৰাবাস খাটিবলগীয়া হয়।

১৯৪৭ চনত তেওঁ ৰাজ্যিক বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত হয়। বৰদলৈ মন্ত্ৰীসভাত তেওঁ সংসদীয় সচিবৰূপে নিযুক্ত হোৱাৰ পিছত গ্ৰামোন্নয়ন আৰু সমবায় দপ্তৰৰ ভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হয়। ১৯৫০ চনত চলিহা ডাঙৰীয়াই প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটীৰ সম্পাদকৰূপে নিয়োজিত হয়। এই কামত দুবছৰ কটোৱাৰ পিছত সেই সময়ৰ সভাপতি সিদ্ধিনাথ শৰ্মাৰ মৃত্যু ঘটাত তেওঁ প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটীৰ সভাপতিৰূপে নিৰ্বাচিত হয়। সভাপতিৰূপে তেওঁ অতি বিচক্ষণতাৰে পুৰণি কংগ্ৰেছৰ গাঁথনিটোকেই সলনি কৰি দিয়ে। তেওঁ কংগ্ৰেছ অনুষ্ঠানক এটা বহুমুখী প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে গঢ় দিবলৈ যত্ন কৰিছিল আৰু এই ক্ষেত্ৰত সফলতাও অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁৰ চেপ্টাৰ ফলস্বৰূপে সেই সময়ৰ যুৱক, ছাত্ৰ, শিল্পী, সাহিত্যিকসকল কংগ্ৰেছৰ নীতিৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈছিল।

১৯৫৩ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ডেপুটী মিনিষ্টাৰৰ দায়িত্বত থকা সুৰেন্দ্ৰনাথ বুঢ়াগোহাঁইৰ মৃত্যু হোৱাত চলিহাদেৱে লোকসভাৰ প্ৰাৰ্থী হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়। লোকসভাত থকা কালছোৱাত নিজৰ একাগ্ৰতা আৰু পাৰদৰ্শিতাবে প্ৰধানমন্ত্ৰী পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ

দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯৫৭ চনৰ ২৮ ডিচেম্বৰত তেওঁ অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ আসনত অধিষ্ঠিত হয়। মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে নিযুক্তি পোৱা সময়ত তেওঁ বিধানসভাৰ সদস্য নাছিল। ১৯৫৭ চনৰ বিধানসভা নিৰ্বাচনত তেওঁৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বী প্ৰাৰ্থী কমিউনিষ্ট প্ৰাৰ্থী খগেন বৰবৰুৱাৰ হাতত (যিগৰাকী প্ৰাৰ্থীক নিৰ্বাচনী যুঁজত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ তেওঁ বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰিছিল) পৰাজিত হৈছিল। অৱশ্যে নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত তেওঁ কাছাৰৰ বদৰপুৰ সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল।

মুখ্যমন্ত্ৰী চলিহাৰ শাসনৰ কালছোৱাত কেইবাটাও ৰাজনৈতিক ধুমুহাই বাৰুকৈয়ে জোঁকাৰি গৈছিল। প্ৰথমটো হ'ল ১৯৬০ চনৰ ভাষা আন্দোলন। ৰাজ্যভাষাৰ প্ৰশ্নটোৱে সেই সময়ত জটিল আৰু গভীৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। ৰঞ্জিত বৰপূজাৰীৰ হত্যাৰ পিছত গুৱাহাটীৰ পৰা বিভিন্ন ঠাইলৈ অশান্তিৰ বা-মাৰলি বিয়পি গ'ল। বিভিন্ন ঠাইত হোৱা গুলীচালনাই তেওঁৰ ভাবমূৰ্তিত যথেষ্ট কালিমা সানিলে। ১৯৬০ চনৰ বাজেট অধিবেশনৰ সময়ত চলিহা ডাঙৰীয়াই "চৰকাৰে অসমীয়া ভাষাক ৰাজ্যিক ভাষা হিচাপে ঘোষণা কৰা দাবীটো অনা-অসমীয়া লোকৰ পৰা আহিবলৈ বাট চাব লাগিব"— বুলি মন্তব্য আগবঢ়াইছিল। তেওঁৰ এই বাক্য অশান্তিৰ বিষবাপ্প বঢ়োৱাত ইন্ধন সদৃশ হৈ পৰিল। অসমত অসমীয়া ভাষাই একমাত্ৰ ৰাজ্যভাষা হ'ব লাগিব আৰু ৰাজ্যিক স্তৰত আন কোনো ভাষাক অসমীয়াৰ লগত যে আসন দিব নোৱাৰি সেই কথা তেওঁ ভালদৰে বুজি পাইছিল। কিন্তু বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ বৰ্ণিল সংস্কৃতিৰে মহিমামণ্ডিত অসমখনৰ সম্প্ৰীতিৰ এনাৰ্জৰীডালত বাতে আউল নালাগে, তাৰ প্ৰতিও দৃষ্টি ৰাখিছিল। এই সময়ত তেওঁ কেইবা ঠাইতো উত্তপ্ত পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। উত্তেজিত আন্দোলনকাৰীয়ে তেওঁৰ গাড়ীপৰ্যন্ত ভাঙি দিছিল। এনে সময়ত তেওঁ নিৰ্বিকৰভাৱে নিজৰ সহিষ্ণুতাৰ পৰিচয় দিছিল। শেষত ৰাজ্যভাষা আইনখন তেওঁ কৰা মন্তব্যৰ ভিত্তিতে গৃহীত হৈছিল।

১৯৬২ চনৰ চীনৰ আক্ৰমণ তেওঁৰ শাসনকালৰ দ্বিতীয় উল্লেখনীয় ঘটনা। চীনৰ সৈন্যবাহিনী অসমৰ

সীমান্ত পথেদি প্ৰৱেশ কৰি ব'মডিলা পাৰ হোৱাৰ পিছত অসমৰ চৌদিশে যুদ্ধৰ বিভীষিকা বিয়পি পৰিল। যি সময়ত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীকে প্ৰমুখ্য কৰি অন্যান্য নেতাসকলে অসমক ভাগ্যৰ হাতত এৰি দিছিল, সেই সময়ত তেওঁ আপ্ৰাণ চেপ্তা কৰি ৰাজ্যৰ অভ্যন্তৰীণ অৱস্থা সুস্থিৰে ৰাখিবলৈ যত্ন কৰিছিল। অসমৰ সাধাৰণ নাগৰিক আৰু চৰকাৰী চাকৰিয়ালসকলৰ কাৰণে সেই সময়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল, সেই নীতিৰো তেওঁ বিৰোধিতা কৰিছিল।

১৯৬৫ চনত পাকিস্তানে যেতিয়া আক্ৰমণ কৰিছিল, তেতিয়াও তেওঁ নিজৰ মনৰ দৃঢ়তাৰে ৰাইজক সাহস যোগাই তেওঁলোকৰ মনোবল অটুট ৰাখিছিল। ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাদি এই সময়তে হোৱা প্ৰলয়ংকাৰী বানপানীয়ে ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক গাঁথনিটোকেই সোলোক-টোলোক কৰি দিয়াৰ উপক্ৰম কৰিলে। চৌদিশে তীব্ৰ খাদ্য সংকটে দেখা দিলে। ফলস্বৰূপে আৰম্ভ হ'ল খাদ্য আন্দোলন। চলিহাদেৱে বিচক্ষণতাৰে এই সমস্যাৰ কিছু সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

অসমৰ প্ৰথমটো তেল শোধনাগাৰৰ দাবীত হোৱা বৃহৎ আন্দোলনে তেওঁৰ কাৰ্যকালতে তীব্ৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। অসমৰ নিৰাপত্তা সম্বন্ধে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰি প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে দাঙি ধৰা যুক্তিৰ বাবে যেতিয়া শোধনাগাৰৰ দাবী অগ্রাহ্য কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিষয়াবৰ্গই চেপ্তা চলাইছিল, তেতিয়া তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰুৰ ওচৰত এই কথাৰ বাবে তীব্ৰ প্ৰতিবাদ জনাইছিল। শেষত শোধনাগাৰৰ প্ৰস্তাৱ গৃহীত হৈছিল।

তেখেত এজন অন্তৰ্মুখী ব্যক্তিত্বৰ লোক আছিল। ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ নিজস্ব দৰ্শন আছিল। এই দৰ্শনত গভীৰ বিশ্বাস ৰাখি অলপো ইফাল সিফাল নোহোৱাকৈ কামত আগবাঢ়ি গৈছিল। নম্ৰ, স্বল্পভাষী এইগৰাকী চতুৰ ৰাজনীতিবিদৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ প্ৰতি ব্যক্তিগত আনুগত্য আছিল। সেয়েহে সদনৰ ভিতৰত দলীয় সকলো লোককে অনুগত কৰি ৰাখিব পাৰিছিল।

চলিহাদেৱৰ সুদীৰ্ঘ শাসনকালত সমস্যাৰহল

সীমামূৰীয়া ৰাজ্যখন উপৰ্যুপৰি নানা ধৰণৰ জটিল সমস্যাৰে জৰ্জৰিত হৈ পৰিছিল। সেয়েহে উন্নয়নৰ গতি কিছু শিথিল নোহোৱা নহয়। ইয়াৰ ফলতে ৰাজ্যত নিবনুৱা সমস্যা বৃদ্ধি পাইছিল। জনজাতীয় সমস্যাবোৰৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰাৰ বাবে ভৈয়ামৰ সমস্যাবোৰ সমস্যা হৈয়েই ৰৈ গৈছিল। তেখেতৰ কাৰ্যকালতে তাহানিৰ বৰঅসমখন খণ্ড-বিখণ্ড হৈ পৰিছিল। নাগালেণ্ড গঠন, মিজোৰাম গঠন, শেষত মেঘালয়েও তেওঁৰ দিনতে স্বীকৃতি পাইছিল। অসমখন এনেদৰে খণ্ড-বিখণ্ড হৈ পৰাৰ বাবে বহুতে তেওঁকেই জগৰীয়া কৰিছিল। নানা কটু সমালোচনাৰ সন্মুখীন হৈয়ো তেওঁ স্বভাৱজাত গাভীৰ্য বজাই ৰাখি নিজৰ উদাৰ শান্তিকামী মনোভাবৰ পৰিচয় দিছিল।

চলিহাদেৱ হাড়ে-হিমজুৰে গান্ধীবাদী লোক আছিল। মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীৰ জীৱন দৰ্শনক তেওঁ নিজ জীৱনৰ আদৰ্শ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। সত্য বিচাৰ, সত্য কৰ্ম আৰু সত্য বচন— এইকেইটাই গান্ধীবাদৰ মূল সূত্ৰ বুলি তেওঁ মানিছিল। ১৯৩৪ চনত যেতিয়া মহাত্মা গান্ধী অসমলৈ আহিছিল, তেতিয়া তেওঁ নিজ হাতে সজা উন্নত মানৰ যঁতৰ এটা তেখেতক দেখুৱাইছিল। গান্ধীয়ে তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ উমান পাই খাদী সস্বন্ধে জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ বিহাৰলৈ পঠিয়াই দিয়ে। উভতি অহাৰ পিছত চলিহাদেৱে খাদী আৰু গঠনমূলক কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত আগভাগ লৈ কামত অগ্ৰসৰ হৈছিল। তেওঁ যে অকল কেন্দ্ৰবোৰেই স্থাপন কৰিছিল এনে নহয়, শিপিনীসকলক সূতা কটাকে আদি কৰি বিভিন্ন গঠনমূলক কামৰো শিক্ষা দিছিল। বাৰিষাকালত যঁতৰ, কপাহ আদি সামগ্ৰীবোৰ সহকৰ্মীসকলৰ সৈতে পিঠিত বোজা বান্ধি গাঁৱৰ ৰাইজৰ মাজত বিতৰণ কৰি ফুৰিছিল।

১৯৪৯ চনত তেওঁ উত্তৰ গুৱাহাটীৰ দেশসেৱক কুমুদৰাম বৰাৰ জীয়ৰী 'অময়া'ৰ সৈতে বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয়। অময়া চলিহা এগৰাকী অমায়িক আদৰ্শ মহিলা আছিল। তেওঁ চলিহাদেৱক সুপথে চলিবলৈ অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল।

পাৰিবাৰিক জীৱনত তেখেত বিভিন্ন বিপৰ্যয়ৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। তেওঁৰ পিতৃসম ডাঙৰজন ককাইদেৱক বেৰিষ্টাৰ তাৰাপ্ৰসাদ চলিহাক অকালতে

হেৰুৱাবলগীয়া হৈছিল। নবৌৱেক একালৰ প্ৰখ্যাত সমাজসেৱিকা কনকলতা চলিহাবো অকাল বিয়োগ ঘটে। বাইদেৱেক প্ৰথম মহিলা আলোচনী 'ঘৰ জেউতি'ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কমলালয়া কাকতিয়ে ওৰোটো জীৱন নানা ধৰণৰ পাৰিবাৰিক অশান্তি ভুগিবলগীয়া হয়। সৰু মাজু বাইদেৱেকৰ বিয়া হোৱাৰ কেইবছৰমান পিছতে টান নৰিয়াৰ ফলস্বৰূপে এদিন ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈ নিৰুদ্দেশ হয়। সৰু ককাইদেৱেকৰ পঞ্চাছ বছৰ পূৰ নৌহওঁতেই দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু ঘটে। কেইটামান বছৰৰ ব্যৱধানত হোৱা এইবোৰ বিপদত তেওঁ ভাগি নপৰি স্থিতপ্ৰজ্বৰ দৰে দেশসেৱাত আত্মনিয়োগ কৰিছিল।

বিভিন্ন সদৃশেৰে বিভূষিত চলিহাদেৱে গুণী আৰু জ্ঞানী লোকক সদায় সন্মান কৰিছিল। কিমান দুখীয়া নিচলা ল'ৰা-ছোৱালীক শিক্ষাৰ বাবে খৰচ দিছিল, তাৰ হিচাপ নাই। বিৰোধী দলৰ লোকেও যেতিয়াই তেওঁৰ ওচৰত সহায়ৰ হাত পতিছিল, তেতিয়াই তেওঁ মুক্তহস্তে দান-বৰঙনি আগবঢ়াইছিল। শিৱসাগৰত পিতৃ কালীপ্ৰসাদ চলিহাৰ সোঁৱৰণত 'কালীপ্ৰসাদ চলিহা ভৱন' নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই স্মৃতিভৱনটো মহাত্মা গান্ধীয়ে উদ্বোধন কৰিছিল। ১৯৪২ চনৰ আন্দোলনৰ আগমুহূৰ্তত পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৱে এইটো ঘৰতে অনুষ্ঠিত হোৱা বিৰাট ৰাজহুৱা সভাত জনগণক স্বাধীনতা সংগ্ৰামত হাতে-কামে অংশ ল'বলৈ আহ্বান জনাইছিল।

শিৱসাগৰ কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ অৱদান সৰ্বজনবিদিত। কলেজৰ বাবে দান-বৰঙনি তোলাৰ সময়তো তেওঁ নিজেই আগভাগ লৈছিল। কলেজ পৰিচালনা সমিতিৰ তেৱেই প্ৰথম সভাপতি আছিল। মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে তেওঁ কলেজলৈ আহি একালৰ পৰম বন্ধু 'মাধৱ বেজবৰুৱাৰ সোঁৱৰণত এটা অডিটৰিয়াম সাজিবলৈ ব্যক্তিগতভাৱে দহ হেজাৰ টকা আগবঢ়াইছিল।

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰো তেওঁ এজন একনিষ্ঠ পূজাৰী আছিল। তেওঁ ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিল যে আঞ্চলিক ভাষাৰ লেখকসকলে যদি তেওঁলোকৰ সাহিত্যৰাজি প্ৰকাশৰ বাবে কোনো সা-সুবিধা বা সহায়-সহযোগ নাপায়, তেন্তে ভাষা-সাহিত্যৰ

বিকাশ সম্ভৱ নহয়। সেয়ে অসমীয়া আৰু অন্যান্য আঞ্চলিক ভাষাৰ লেখকসকলক অনুপ্ৰেৰণা যোগাবলৈ ১৯৫৮ চনত অসম প্ৰকাশন পৰিষদ গঠন কৰিছিল।

মহাত্মা গান্ধীৰ উদাৰনৈতিক নীতিৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত চলিহাদেৱে বিশ্বাস কৰিছিল— ৰাজনীতি এটা ব্যৱসায় নহয়, ই জনগণৰ সেৱাৰ আহিলা। এই সেৱাৰ লগত জড়িত লোকসকলৰ হৃদয়ত ব্যক্তিগত স্বাৰ্থ বিসৰ্জন, সততা, একাগ্ৰতা আৰু ত্যাগৰ মনোভাব থাকিবই লাগিব। শিক্ষিত, সৎ লোকসকলে নিজকে সক্ৰিয় ৰাজনীতিত নিয়োজিত কৰিলেহে ৰাষ্ট্ৰৰ শ্ৰীবৃদ্ধি সম্ভৱপৰ। গণতন্ত্ৰত তেওঁৰ গভীৰ আস্থা আছিল। গণতন্ত্ৰত এটা শক্তিশালী বিৰোধী দল থকাটো উচিত বুলি গণ্য কৰিছিল। তেওঁ উপলব্ধি কৰিছিল ৰাজনীতিৰ পথাৰত ভাল ৰাজনীতিজ্ঞৰ প্ৰয়োজন। সংকীৰ্ণ ৰাজনীতিয়ে মানুহৰ মন আৰু সমাজখন বিভাজিত কৰিব পাৰে। কিন্তু সংস্কৃতিৰান ৰাজনীতিজ্ঞই মন আৰু সমাজ একেভালি সূতাৰে গাঁথি পেলায়। ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ লগত মত নিমিলা লোকৰ লগতো চলিহাদেৱৰ বহুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক আছিল। তেখেতে হিংসাক কেতিয়াও প্ৰশ্ৰয় দিয়া নাছিল। সেয়ে হিংসাত্মক কাৰ্য কঠোৰভাৱে দমন কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰা নাছিল।

ৰাজনীতিত গোপনীয়তা এপাট ডাঙৰ অস্ত্ৰ বুলি তেওঁ মানি চলিছিল। সেয়ে গোপনীয় কথা কাকো কেতিয়াও খুলি কোৱা নাছিল। ইয়াৰ বাবে দলীয় সতীৰ্থসকল যে অসন্তুষ্ট হোৱা নাছিল এনে নহয়, কিন্তু তেওঁ এনে অসন্তুষ্টৰ প্ৰতি বিশেষ মনোযোগ দিয়া নাছিল।

১৯৬৯ চন মানব পৰা তেখেত শাৰীৰিকভাৱে অসুস্থ হৈ পৰে। ইয়াৰ ফলত শাসন কাৰ্যত বিশেষ মনোযোগ দিব নোৱাৰা হ'ল। দলৰ ভিতৰতো মনে মনে অসন্তোষৰ বীজ গজি উঠিল। শাৰীৰিক অসুস্থতা বাঢ়ি যাবলৈ ধৰাত তেওঁ পদত্যাগ কৰিবলৈ উৰ্ধ্বতন কংগ্ৰেছ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত আবেদন জনায় যদিও দলীয় হাইকোমাণ্ডে পদত্যাগৰ আবেদন নামঞ্জুৰ কৰে। দলীয় ঐক্যৰ স্বাৰ্থত ৰুগীয়া শৰীৰেৰে কাম কৰি যাবলৈ ধৰে। শেষত শৰীৰে একেবাৰে নটনা হোৱাত তেওঁ পদত্যাগ কৰে আৰু মহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীদেৱে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰে।

জীৱনৰ সকলো ঘাত-প্ৰতিঘাত, ধুমুহা আদি হেলাৰঙে প্ৰতিহত কৰিব পৰা এই মহান নেতাজনে শেষত নিয়তিৰ ওচৰত হাৰ মানিবলগীয়া হ'ল। ১৯৭১ চনৰ ২৫ ফেব্ৰুৱাৰীত তেওঁ এই ধৰাৰ বুকুৰ পৰা চিৰদিনৰ বাবে বিদায় মাগিলে। চলিহাদেৱৰ অকাল বিয়োগ অসমৰ জনসাধাৰণৰ বাবে এক বিৰাট ক্ষতি। ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে তেওঁৰ বিয়োগত পঠোৱা শোকবাৰ্তাত কৈছিল — “চলিহাৰ এটি মহৎ গুণ আছিল এয়ে যে তেওঁ সকলো দলৰে সমানে শ্ৰদ্ধা আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিছিল।” □□□

প্ৰসংগ পুথি—

১। শইকীয়া চন্দ্ৰপ্ৰসাদ (সম্পাদিত) : বিমলা প্ৰসাদ চলিহা।

২। পাঠক ভাৰত চন্দ্ৰ : বৰদলৈৰ পৰা টাইমুৰলৈ।

বিভিন্ন ধৰ্মগুৰুৰ দৃষ্টিত নৈতিকতাৰ বিৱৰ্তন

কোৰবান আলী আহমেদ

সহযোগী অধ্যাপক, আৰবী বিভাগ

এজন মানুহৰ পৰিচয় তেওঁৰ কথা-বতৰা, চাল-চলন আৰু আচাৰ-ব্যৱহাৰতেই পোৱা যায়। ভাল আচাৰ-ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰাই মানুহে সমাজত জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিব পাৰে। সমাজত মানুহ হিচাপে জীয়াই থকিবলৈ হ'লে কিছুমান মানৱীয় গুণৰ প্ৰয়োজন। মানুহ এজনে যদি মানৱতাৰ মূল্য দিব নাজানে, তেন্তে সেইজন মানুহ মানৱীয় গুণৰ অধিকাৰী হ'ব নোৱাৰে। ইছলাম ধৰ্মৰ ইতিহাস মতে হজৰত আদম (আঃ) আছিল পৃথিৱীৰ আদি পুৰুষ। তেওঁ এজন মহাপুৰুষ আছিল। মহাপুৰুষসকলৰ 'দিব্যজ্যোতি' থাকে, যি জ্যোতিৰ দ্বাৰাই মানুহক সৎ পথলৈ আনিব পাৰে। সততা আৰু নৈতিকতাই হ'ল তেওঁলোকৰ ভূষণ। এই সততা আৰু নৈতিকতাৰ জৰিয়তেই তেওঁলোকে সাধাৰণ মানুহৰ পৰা অসাধাৰণ মানুহ হয়। তেওঁলোক অলৰ-অচৰ। সেয়ে তেওঁলোকৰ কথা আৰু কামৰ মাজত সংগতি থাকে, যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ যশস্যা বিশ্বৰ ইতিহাসত জলজল পটপটকৈ আজিও জিলিকি আছে। ঠিক সেইদৰে হিন্দু ধৰ্মৰ মতে 'মনু' আছিল পৃথিৱীৰ আদি পুৰুষ। মনুৰ পৰাই মানৱ জাতিৰ সৃষ্টি হৈছে। এই মনু আছিল এজন মহাপুৰুষ। মনু চৈধ্যজন — স্বায়ম্ভৱ, সাৰ্বোচিষ, উত্তম, তামস, ৰৈবত, চাক্ষুষ, বৈবস্বত, সাবৰ্ণি, দক্ষ সাবৰ্ণি, ব্ৰহ্ম সাবৰ্ণি, ৰুদ্ৰ সাবৰ্ণি, ধৰ্ম সাবৰ্ণি, দেৱ সাবৰ্ণি আৰু ইন্দ্ৰ সাবৰ্ণি। এই চৈধ্যজন মনু পৃথিৱীৰ বুকুত ঈশ্বৰপ্ৰদত্ত জ্ঞান হিচাপে আহি মানুহক সৎ পথ দেখুৱাইছিল। তেতিয়া পৃথিৱীত শান্তি, ঐক্য আৰু ভ্ৰাতৃত্বৰ বন্ধোন কটকটীয়া আছিল। তেওঁলোক সৰ্বজাতিৰ মানুহৰ পথ প্ৰদৰ্শক আছিল। তেওঁলোকৰ বচন আছিল মানুহৰ বাবে। মানুহে মানুহক সেৱা-শুশ্ৰূষা কৰিব লাগে। জনৈক ইংৰাজ মনীষীয়ে কৈছে— "Service to man is service to

God", মানৱ সেৱাই ঈশ্বৰ সেৱা। কবি চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাই কৈছে—

মানুহেই দেৱ মানুহেই সেৱ
মানুহ বিনে নাই কেৱ;
কৰা কৰা পূজা পাদ্য অৰ্ঘ্যলৈ
জয় জয় মানৱ দেৱ।

মানুহেই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জীৱ। আল্লাহ তা'আলাই সৰ্বমুঠ ১৮ হাজাৰ জীৱ সৃষ্টি কৰিছে। এই সৃষ্ট জীৱবোৰৰ ভিতৰত কেৱল মানুহকে জ্ঞান-বুদ্ধি, বিবেক-বিবেচনা দি শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদান কৰিছে। মানুহৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব একমাত্ৰ তেওঁলোকে কৰা কাম আৰু কৰ্মৰ পৰা পোৱা যায়। সমাজত কিছুমান মানুহ আছে যিসকল মানুহে সামান্য মৰ্যাদাৰ আসন পাইছে, কিন্তু সেই সামান্য আসন পোৱাৰ পিছৰ পৰাই তেওঁৰ কথা-বতৰা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ লাহে লাহে সলনি হোৱা দেখা যায়। তেওঁলোকে নিজকে ডাঙৰ বুলি ভাবি মান-অভিমান আৰু অহংকাৰ কৰি ফুৰে। তেৱেঁই যেনিবা জ্ঞানী-গুণী। তেওঁ যিটো কয় সেইটোৱে যেনিবা সত্য। অথচ তেওঁ আগবঢ়োৱা কোনো এটা পৰামৰ্শ এজন সাধাৰণ মানুহেও মানি ল'ব নোখোজে। সেইজন মানুহৰ পৰামৰ্শ সমাজে মানি লয়, যিজনে হাতে-কামে কৰি দেখুৱায়। যি নিজে নকৰি আনক পৰামৰ্শ দিয়ে, সেইজন মানুহে অকণো চিন্তা কৰি নাচায় যে তেওঁ কিমান জ্ঞানৰ অধিকাৰী। 'অল্পবিদ্যা ভয়ংকৰী' কথাষাৰ সত্য। নভবা-নিচিন্তাকৈ যেতিয়া কোনো মানুহে কোনো কথা মানৱ সমাজত নিজস্ব মত ৰূপে দাঙি ধৰে, তেতিয়া লগে লগে অশান্তিৰ সৃষ্টি হয়। তেতিয়াহে সেইজন মানুহক জুখিব পৰা যায় যে তেওঁ কিমান জ্ঞানী, কিমান বুধিয়ক। সংকীৰ্ণমনা মানুহৰ সাধাৰণতে মান-অভিমান আৰু অহংকাৰ থাকে। এই অহংকাৰ

তেওঁলোকৰ তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ পতনৰ কাৰক হৈ পৰে। যিসকল মানুহে নিজকে নিজে মহান বা পণ্ডিত বুলি ভাবে, তেওঁলোক সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মানুহৰ মৰ্যাদাৰ পৰা আঁতৰত থাকে।

শংকৰদেৱে কৈছে — ‘কাৰো অস্তৰত আঘাত নিদিবা, ভগৱানে কষ্ট পাব।’ মানুহে মানুহক কষ্ট দিয়া পাপ। গতিকে আনক কষ্ট দিয়াৰ আগতে নিজে সেই কষ্টৰ সোৱাদ লোৱা উচিত। নিজে বেয়া পোৱা বস্তু আনক যাচিব নালাগে। যেনেকৈ কোনো এজন ভিক্ষাৰীয়ে কোনো এজন মানুহৰ ওচৰত কিবা বস্তু বিচাৰিলে বস্ত্ৰৰ গৰাকীজনে ভিক্ষাৰীক বস্তু দিয়াৰ আগতে বাছি বাছি ভাল বস্তুখিনি ৰাখি বেয়াখিনি দিয়ে। এনেকুৱা কাৰ্য কোনো ধৰ্মৰ মানুহে পছন্দ নকৰে। নিজে পছন্দ কৰা বস্তুটো আনক দান কৰিলেহে মানুহৰ আচল পৰিচয় পোৱা যায়। এনেকুৱা কৰ্মৰাজী তথা চিন্তাৰ জৰিয়তে মানুহৰ ভ্ৰাতৃত্বৰ বান্ধোন কটকটীয়া হয়। মানৱীয় গুণেৰেহে মানুহে সমাজত উচ্চ স্থান পায়। মানৱতা অবিহনে কোনো এজন ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্বই গঢ় ল’ব নোৱাৰে। যিসকল মানুহে জ্ঞানী-গুণী, ধাৰ্মিক তথা পণ্ডিত মানুহৰ লগত সদায় উঠা-বহা কৰে, সেই মানুহবিলাকেহে মানুহক চিনি পায়।

সং মানুহৰ লগত থাকিলে মানুহ সং হয় আৰু অসং মানুহৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখিলে মানুহ অসং হয়। এদিন এজন ৰজাই প্ৰজাৰ সুখ-দুখৰ খবৰ ল’বলৈ ওলাই গ’ল। প্ৰথমে তেওঁ এজন মানুহৰ ঘৰত সোমোৱাৰ লগে লগে ঘৰৰ গৰাকীয়ে পোহা এটি ভাটো চৰায়ে ৰজাজনক ধৰ, ধৰ, মাৰ, মাৰকৈ চিঞৰিছিল। তাৰ পিছত ৰজাজন আন এজন মানুহৰ ঘৰত সোমাল। তেওঁৰ ঘৰতো এটা ভাটো চৰাই আছিল। চৰাইটোৱে ৰজাক দেখাৰ লগে লগে ‘নমস্কাৰ, আহক, বহক’ বুলি মাতিবলৈ ধৰিলে। ৰজাজনে বুজি পালে যে দুষ্ট মানুহজনৰ ঘৰত থকা ভাটোটোৰ সদায় বেয়া মাত শুনি মাত-কথাও কৰ্কশ হৈ পৰিছে আৰু সাধুৰ ঘৰত থকা চৰাইটোৰ সদায় সং কথা শুনি শুনি মাত-কথাও মিঠা হৈছে। ‘কথাতে কটা যায়, কথাতে বঁটা পায়’ কথাষাৰ সত্য।

মানুহ হ’ল শ্ৰেষ্ঠ সম্পদ। আল্লাহ বা ঈশ্বৰে প্ৰত্যেকজন মানুহক তেওঁৰ একোজন প্ৰতিনিধি কৰি

পঠাইছে। যদি কোনো মানুহে নিজকে নিজে প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে, তেন্তে তেওঁৰ লগতে সমাজৰো অনায়া হ’ব। এই মানৱ সম্পদে বিশ্বৰ বুকুত চমক দেখুৱাইছে। মানুহে আজি জ্ঞান আৰু বুদ্ধিৰ ক্ষম্তকৰ ভিতৰতে গোটেই পৃথিৱী ভ্ৰমণ কৰিব পাৰিছে। পৃথিৱীখন এতিয়া হাতৰ মুঠিত। মানুহেই হ’ল পৃথিৱীৰ সৌন্দৰ্যৰ খনিকৰ। আল্লাহ-তা’আলাই এই পৃথিৱীৰ বুকুত যিমান বস্তু সৃষ্টি কৰিছে, সেইবোৰ বস্তু একমাত্ৰ মানুহৰ উপকাৰৰ বাবেই বনাইছে। সেয়ে মানুহে ভবা উচিত যে কেৱল মানুহেই পৃথিৱীৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে, যদিহে জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতি, গছ-বিৰিখ, তৰু-লতা, মাছ-কাছ, পাহাৰ-পৰ্বত আদি পৃথিৱীৰ পৰা নিশ্চিহ্ন হৈ যায়। আনকি ইয়াৰ যিকোনো এটা জাতিৰ প্ৰাণী নিশ্চিহ্ন হৈ গ’লে কেতিয়া পৃথিৱীখনে ভাৰসাম্য হেৰুৱাব তাক কোনোও ক’ব নোৱাৰে। এজন দাৰ্শনিকে কৈছে — “যদি এই পৃথিৱীৰ পৰা ভেকুলীবোৰ নিশ্চিহ্ন হৈ যায়, তেন্তে পৃথিৱীখনে অতি সোনকালে ভাৰসাম্য হেৰুৱাব।” গতিকে খনিকৰ হিচাপে মানুহে পৃথিৱীৰ সৌন্দৰ্য বৰ্ধন কৰিব পাৰে আৰু ধ্বংসও কৰিব পাৰে। ‘কোৱাটো সহজ কিন্তু কৰাটো টান’ — প্ৰবাদ বাক্যটো সত্য। আমি প্ৰত্যেকজন মানুহে প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিটো জীৱৰ প্ৰতি দয়াৱান হোৱা উচিত। ‘গছ থাকিলেহে মানুহ থাকিব’ বুলি মুখত কৈ ফুৰিলে নহ’ব, ইয়াক প্ৰত্যেকজন সচেতন নাগৰিকে বাস্তৱ ৰূপ দিব লাগিব। তেতিয়াহে আমি প্ৰদূষণৰ পৰা মুক্ত হ’ব পাৰিম। আল্লাহ-তা’আলাই কৈছে — “যদি মোক ভাল পাব বিচাৰা, তেন্তে তোমালোকে মোৰ সৃষ্টিৰ প্ৰতিটো জীৱকে ভাল পাব।” মানুহ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জীৱ। সেয়ে মানুহে বুদ্ধিৰ জৰিয়তে হিংস্ৰ জন্তুকো বধ কৰিব পাৰিছে। এই পৃথিৱীৰ সকলো জীৱ-জন্তুৱে মানুহক ভয় কৰে। মানুহে শ্ৰেষ্ঠ জীৱ হৈ যদি আল্লাহৰ সৃষ্টিৰ জীৱ-জন্তুবোৰক অনাহকতে হত্যা কৰে বা মাৰি পেলায়, তেন্তে মানুহ নামৰ যোগ্যতা নাথাকিব। মানুহে মানুহক বুজিবৰ বাবেহে আল্লাহ-তা’আলাই বিভিন্ন জাতি বা গোত্ৰৰ সৃষ্টি কৰিছে। মানুহে মানুহৰ অভাৱ-অভিযোগ বুজি সেইবোৰ দূৰ কৰাৰ বাবে যদি আলোচনা-বিলোচনাৰ জৰিয়তে সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰে, তেন্তে সমাজত বা দেশত শান্তি বিৰাজ কৰিব। সমাজৰ প্ৰত্যেকজন মানুহে

প্ৰত্যেকজন মানুহ ভাল হোৱাটো কামনা কৰে, কিন্তু বেয়া হোৱাটো কামনা নকৰে। প্ৰত্যেকজন মানুহে সন্মান পোৱাটো বিচাৰে, কিন্তু অপমান পোৱাটো কোনেও নিবিচাৰে। আমি সন্মান পাবলৈ বিচাৰিলে আগতে আনক সন্মান কৰিব লাগিব। তেওঁ আপোনাআপুনি সন্মান পাব। সেয়ে আমি প্ৰত্যেকজন মানুহে নিজকে প্ৰশ্ন কৰা উচিত—আমিনো কি? মানৱ নে দানৱ? যদি মানৱ হওঁ, তেন্তে আমি আমাৰ মাজত মানৱতা সৃষ্টি কৰিব লাগিব। যিজন ব্যক্তি যিখন আসনৰ যোগ্য, ঠিক সেইজন ব্যক্তি সেই আসনতে সন্তুষ্ট থকা উচিত। তাৰ অন্যথা নিজৰ মাজত অশান্তি হোৱাৰ লগে লগে পৰিয়াল তথা সমাজতো অশান্তিৰ সৃষ্টি হ'ব। 'আপোনাৰ ব্যৱহাৰেই আপোনাৰ পৰিচয়'— প্ৰবাদটো আমি প্ৰায় গাড়ী-মটৰত লিখি থোৱা দেখা পাইছোঁ। ভাল ব্যৱহাৰ আৰু মিঠা মাতেৰেহে মানুহৰ মন জয় কৰা সম্ভৱ। কিছুমান মানুহ সমাজত আছে, যিসকলে মানুহৰ মাজত সি হিন্দু, সি মুছলমান আদি ভেদাভেদৰ সৃষ্টি কৰি সিহঁতৰ মুনাফা লাভ কৰে। সেইবোৰ হৈছে স্বাৰ্থবাদী কিছুমান মানুহৰ কৌশল। কাজিয়া-পেচালে সমাজ এখন ধ্বংস কৰিব পাৰে কিন্তু সমাজ গঠন কৰিব নোৱাৰে। মহাত্মা গান্ধীয়ে 'অহিংসাই পৰম ধৰ্ম' বুলি ভাৰতবাসীৰ মাজত প্ৰচাৰ চলাইছিল। হজৰত মোহাম্মদ (ছঃ) এ কৈছে— 'আমি সকলো ভাই-ভাই।' ইয়াত হিন্দু, মুছলমান, জৈন, খ্ৰীষ্টান আদিৰ কথা কোৱা নাই। মোহাম্মদ (ছঃ) ৰ কথাখিনিৰ মাজত এইখিনি ফুটি উঠিছে যে মানুহ মানুহৰ ভাই। এনেকুৱা মনোভাৱ যদি আমি সকলোৱে অনুসৰণ কৰো, তেন্তে আমাৰ সমাজত শান্তি আৰু ভাতৃত্ব প্ৰতিষ্ঠিত হ'ব। কলিংগৰ যুদ্ধত হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ মৃত্যু হোৱাত যুদ্ধক্ষেত্ৰ তেজেৰে ৰাঙলী হৈ পৰিছিল। এই দৃশ্য দেখি সম্ৰাট অশোকে কৈছিল যে তৰোৱালেৰে মানুহৰ মন জয় কৰিব নোৱাৰি। কেৱল মৰম-চেনেহ আৰু মিঠা মাতেৰেহে মানুহৰ মন জয় কৰিব পাৰি।

গুৰু নানকে কৈছিল, 'পাপক ঘিণ কৰিবা, কিন্তু পাপীক ঘিণ নকৰিবা।' আমি গুৰু নানকৰ কথাষাৰ

জানো মানি চলিছোঁ? বৰং তাৰ ওলোটাহে কৰিছোঁ। কোনো এজন মানুহে কিবা ভুল কৰিলে আমি তাৰ ভুলৰ বাবে গৰিহণা দিব লাগে। কিন্তু ভুল কৰাজনক ঘৃণা কৰা উচিত নহয়। এজন মানুহে নোসোধাকৈ আন এজন মানুহৰ এডাল বাঁহ কটিছিল। বাঁহডাল কটাৰ পিছত বাঁহৰ গৰাকীজনে আহি মানুহজনক ক'লে— 'ঐ বাঁহ কাটিলি কিয়? মানুহজনে ক'লে বাঁহ কটাটো মোৰ ভুল হৈছে। মোক ক্ষমা কৰি দিয়ক। তেতিয়া গৰাকীজনে ক'লে— 'ক্ষমা বিচাৰিছা, ক্ষমা কৰি দিলো। কিন্তু বাঁহ কাটিলি কিয়? গতিকে প্ৰত্যেক মানুহেই অনুভৱ কৰা উচিত যে মানুহ মাত্ৰেই ভুল কৰে। হঠাৎ মানুহ এজনে ভুল কৰি পেলায়। মানুহে কোনো কাম কৰাৰ পিছত নিজৰ ভুল বুজি অনুতপ্ত হৈ আত্মসমৰ্পণ কৰিলে ক্ষমা কৰা উচিত। মানুহৰ যোগ্যতা অনেক আছে। এই পৃথিৱীৰ বুকুত হাজাৰ হাজাৰ মহাপুৰুষ আহি মানুহক সুপথ দেখুৱাৰ বাবে নিজৰ ঘৰ-বাৰী, স্ত্ৰী-পুত্ৰ আৰু সমাজ ত্যাগ কৰি বিশ্বৰ চুকে-কোণে ধৰ্মৰ বাণীবোৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল, যাতে মানুহে মানুহক চিনি পায়। গৌতম বুদ্ধয়ো মানুহক সৎ পথ অনুসৰণ কৰিবলৈ বাৰে বাৰে কৈছিল। তেওঁ এজন মহাপুৰুষ আছিল। তেওঁৰ ধৰ্মৰ মূলমন্ত্ৰ আছিল অষ্টমার্গ। যদি কোনো এজন মানুহে তেওঁৰ বাণী 'অষ্টমার্গ'ৰ আদৰ্শ পালন কৰে, তেন্তে তেওঁ নিশ্চয় মানুহ হোৱাৰ গুণাৱলী অৰ্জন কৰিব পাৰিব। তেওঁৰ অষ্টমার্গ হ'ল— সজ কথা, সজ চিন্তা, সজ বাক্য, সজ ধ্যান, সজ কৰ্ম, সজ ব্যৱহাৰ, সজ ভাব, সজ শ্ৰৱণ। এই অষ্টমার্গ অনুসৰণ কৰিলে যিকোনো মানুহে মানুহ হোৱাৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। নিজে সজ কথা, সজ চিন্তা, সজ ব্যৱহাৰ, সজ বাক্য কোৱাৰ ফলত যদি জীৱন পথত কোনো অথন্তৰত পৰিবলগীয়া হয়, তেন্তে তাৰ পৰিত্ৰাণৰ বাবে ধৰ্মগুৰু বা দীক্ষাগুৰু সকলক সাক্ষাৎ কৰি সেইবোৰ কথা জানি লোৱা উচিত। মানুহ এজনে মানুহ নামৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰাটোৱেই মানৱ জীৱনৰ সাৰ্থকতা।

□□□

চৰাই পৰ্যবেক্ষণ আৰু নগৰবেৰা অঞ্চলৰ চৰাই-চিৰিকতি

ড° ভাৰত কলিতা

মূৰব্বী অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ

অসমৰ বিশিষ্ট প্ৰকৃতিবিদ সৌম্যদীপ দত্তই তেওঁৰ 'অসমৰ চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ হাতপুথি' নামৰ গ্ৰন্থখনত উল্লেখ কৰিছে যে চৰাই পৰ্যবেক্ষণ প্ৰকৃতিৰ ইতিহাস অধ্যয়নৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ। অকল সিমানাই নহয়, চৰাই পৰ্যবেক্ষণে আমাক পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ প্ৰতি সচেতনতা বৃদ্ধিৰ লগতে চৰাইৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ বৈজ্ঞানিকভাৱে অধ্যয়ন কৰাতো সহায় কৰে। বহুক্ষেত্ৰত ইয়াক 'হবি' বা চখ হিচাপেও গ্ৰহণ কৰিব পৰা যায়। চৰাই পৰ্যবেক্ষণ পৃথিৱীৰ ভিতৰতে এক উৎকৃষ্টতম হবি। এই হবি বা চখ প্ৰকৃতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ। চৰাই সম্পৰ্কে অধ্যয়ন তথা বিভিন্ন কাম- কাজক Ornithology বুলি কোৱা হয়।

অসমৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ চৰাই-চিৰিকতিৰ বাবে অতি অনুকূল আৰু সেই কাৰণে আমাৰ অৰণ্য, গাঁও-চহৰ, নদ-নদী, খাল-বিল আদি সকলোতে বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাই-চিৰিকতি দেখিবলৈ পোৱা যায়। ঋতু ভেদে দেশ-দেশান্তৰৰ পৰাও নানা প্ৰজাতিৰ চৰাই আমাৰ ইয়ালৈ আহে। পিছে দ্ৰুতগতিত জনসংখ্যা বৃদ্ধি, বনাঞ্চল ধ্বংস আৰু আদ্ৰভূমিৰ সংকোচন, নদ-নদী, খাল-বিল আদিত মানুহৰ কাৰ্যকলাপ বৃদ্ধিৰ লগতে পৰিৱেশ সম্পৰ্কে আমাৰ সচেতনতাৰ অভাৱে আমাৰ এই বিনন্দিয়া চৰাইবোৰৰ সংখ্যাও দ্ৰুতগতিত হ্রাস কৰি আনিছে। এনেদৰে দ্ৰুতগতিত চৰাইৰ সংখ্যা হ্রাস পাই আহিলে আমাৰ প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য বিনষ্ট হোৱাটো ধুকপ। সেয়েহে বৰ্তমান বৰস্বাত চৰাই-চিৰিকতি সংৰক্ষণ সম্পৰ্কে সচেতনতা বৃদ্ধি কৰাটো অতি জৰুৰী কথা হৈ পৰিছে। আমাৰ উঠি অহা ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত যদি চৰাই পৰ্যবেক্ষণে এক হবি হিচাপে স্থান পায়, তেন্তে চৰাই সম্পৰ্কে ইয়াৰ এক বৈজ্ঞানিক অধ্যয়নো হয় আৰু

লগতে ইয়াৰ সংৰক্ষণ সম্বন্ধেও সচেতনতা বৃদ্ধি পায়। অৱশ্যে চৰাই পৰ্যবেক্ষণ মানে অকল চৰাইটোক চোৱাই নহয়, ইয়াৰ লগত থকা আনুসংগিক কথাবোৰ অধ্যয়ন কৰাৰো প্ৰয়োজন। চৰাই পৰ্যবেক্ষণ মানে সেই চৰাইটোৰ বাহ্যিক ক্ৰিয়া-কলাপ, ভাব-ভঙ্গী, তাৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য, তাৰ খাদ্যাভ্যাস আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ লগত তাৰ কি সম্বন্ধ, এই সকলো কথাই সাঙুৰি লোৱা হয়। প্ৰথম অৱস্থাত চৰাইটোৰ নাম, ইয়াৰ প্ৰজাতি, আকাৰ, ইয়াৰ গাৰ ৰং, ঠোঁট, ঠেং আদিৰ ৰঙৰ লগতে ইয়াৰ উৰণৰ ধৰণ, মাত আদি সম্পৰ্কেও জ্ঞান লাভ কৰাৰ প্ৰয়োজন। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা, আমাৰ নতুন পৰ্যবেক্ষকসকলে যিকোনো এখন চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ হাত পুথি পৰ্যবেক্ষণৰ সময়ত লগত নিব লাগে য'ত চিত্ৰসহ বিভিন্ন চৰাইবোৰৰ বৰ্ণনা দিয়া থাকে। প্ৰথম অৱস্থাত খালী চকুৰেই চৰাই পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগে। পাছলৈ এটা বাইনোকুলাৰ আৰু আৱশ্যক অনুযায়ী এটা উৎকৃষ্ট মানৰ কেমেৰা লৈ ফুৰিব লাগে যাতে পৰ্যবেক্ষণ কৰা চৰাইটোৰ ফটো সংগ্ৰহ কৰিব পৰা যায় আৰু চৰাইটো চিনি নাপালে ফটো লৈ যাতে কোনো বিশেষজ্ঞৰ লগত আলোচনা কৰিব পৰা যায়। চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ সময়ত নিজৰ পোছাক-পৰিচ্ছদ সম্বন্ধেও সচেতন হোৱা দৰকাৰ। যিহেতু চৰাইৰ দৃষ্টি শক্তি অতি প্ৰখৰ, সেইবাবে পৰ্যবেক্ষণকাৰীয়ে অতি গাঢ় ৰঙৰ পোছাক পৰিধানৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে। যিহেতু চৰাইৰ শ্ৰৱণ শক্তি অতি চোকা, সেইবাবে যিমান পাৰি নিঃশব্দে কথা-বতৰা নোকোৱাকৈ চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ বাবে আগ বাঢ়িলে ভাল; যাতে কোনো শব্দত ভয় খাই চৰাইটো উৰি নাযায়।

চৰাই-চিৰিকতিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ নগৰবেৰা অঞ্চলটো এতিয়াও চহকী হৈ আছে বুলি ক'ব পাৰি।

কামৰূপ জিলাৰ একেবাৰে দক্ষিণ-পশ্চিম প্ৰান্তত অবস্থিত নগৰবেৰা অঞ্চল। খাল-বিল, নদ-নদী, আদ্ৰভূমি, খেতি-পথাৰ, গাঁও আদিৰে পৰিবেষ্টিত এই অঞ্চলটোৰ এক বিশেষ ভৌগোলিক বিচিত্ৰতা চকুত পৰে। এনেকুৱা বৈচিত্ৰময় ভৌগোলিক পৰিবেশৰ বাবে চৰাই-চিৰিকতিৰ ক্ষেত্ৰতো বিশেষ বৈচিত্ৰতা দেখা যায়। এই অঞ্চলটো বিভিন্ন চৰাইৰ আবাস ভূমি হোৱা বাবেই বিশিষ্ট প্ৰকৃতিবিদ তথা নেচাৰ্চ বেকনৰ সঞ্চালক সৌম্যদ্বীপ দত্ত আৰু তেওঁৰ

সহযোগী মচিৰ আহমেদ খানৰ তত্ত্বাবধানত আমাৰ কলেজৰ ভূগোল বিভাগৰ শিক্ষক তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক লৈ ইয়াৰ পুখুৰীপাৰা গাঁও, খেতি-পথাৰ, জলজলী নৈ আৰু ইয়াৰ কাষৰীয়া আদ্ৰভূমিত চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ এক প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী সম্পাদন কৰা হয়। ২০১১ চনৰ ৪ ডিচেম্বৰত অনুষ্ঠিত হোৱা এই কাৰ্যসূচীত তলত উল্লেখ কৰা চৰাইবোৰ প্ৰত্যক্ষ কৰা হয় আৰু সেইবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰা হয়।

চৰাইৰ নাম	স্থান	স্থানীয় নাম
১। কমন মইনা	পুখুৰীপাৰা গাঁও	ঘৰ শালিকা
২। এচিয়ান পইড ষ্টাৰলিং	এ	কাণকুৰিকা
৩। জঙ্ঘল মইনা	এ	চুটিয়া শালিকা
৪। স্পটেড ডোভ	এ	তিল কপৌ
৫। বেড কলাৰড ডোভ	এ	হাৰুৱা কপৌ
৬। বেড ভেণ্টেড বুলবুল	এ	বুলবুলি
৭। লিনিয়েটেড বাৰবেট	এ	ঘুংকুলুং (হেটুলুকা)
৮। ব্লু থ্ৰোটেড বাৰবেট	এ	নীলকণ্ঠ হেটুলুকা
৯। ব্ৰেক ছডেড ওৰিয়ল	এ	সখিয়তি (পাটমাদৈ)
১০। ব্ৰেক ড্ৰোগো	এ	ফেঁচু
১১। এচিয়ান ওপেন বিল	জলজলী নদীৰ কাষৰ আদ্ৰভূমি	শামুকভঙা
১২। গ্ৰীণ চেন্দ পাইপাৰ	এ	বালিবগুৱা
১৩। টিট্	এ	—
১৪। লেচাৰ এড্জুটেণ্ট ষ্টোৰ্জ	এ	হাড়গিলা
১৫। লিটল কৰ্মৰেণ্ট	জলজলী নদী	পানীকাউৰী
১৬। ইণ্ডিয়ান কৰ্মৰেণ্ট	এ	কৈলাঙী
১৭। ইণ্ডিয়ান পণ্ডহেৰণ	এ	কণামুচৰি
১৮। গ্ৰেট ইগ্ৰেট	এ	বৰবগ
১৯। লিটল ইগ্ৰেট	এ	সৰুৱগ
২০। বাৰ হেডেড গিজ	এ	ধীতৰাজ
২১। লেচাৰ হুইষ্টলিং ডাক	এ	শৰালি হাঁহ
২২। টাফটেড ডাক	এ	টিকণি হাঁহ
২৩। কেটেল ইগ্ৰেট	খেতিপথাৰ	গো-বগ

ইয়াৰ উপৰিও লেখকৰ তত্ত্বাবধানত ভূগোল বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ১২ গৰাকীক লৈ ২৪ ডিচেম্বৰ তাৰিখে ওচৰৰে মালধা সত্ৰ আৰু ইয়াৰ কাষৰীয়া অঞ্চলত আন এক চৰাই পৰ্যবেক্ষণ কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই কাৰ্যসূচীত আন বহুকেইবিধ চৰাই আমাৰ চকুত নতুনকৈ ধৰা পৰে। সেইবোৰ হ'ল —

চৰাইৰ নাম	স্থানীয় নাম
১/ এচিয়ান পাইড ষ্টাৰলিং	কাণকুৰিকা
২/ পাইড ফেলকনেট	পখৰা শেন চৰাই
৩/ গ্ৰীণ পিজিঅন	হাইঠা
৪/ টিট্	—
৫/ ইণ্ডিয়ান বোলাৰ	কাও চৰাই
৬/ বেড ক'লাৰড্ ডোভ	হাৰুৱা কপৌ
৭/ স্পটেড ডোভ	তিল কপৌ
৮/ কমন মইনা	ঘৰ শালিকা
৯/ জঙ্গল মইনা	চুটিয়া শালিকা
১০/ বেড্ ভেষ্টেড বুলবুল	বুলবুলি
১১/ ব্ৰেক বুল বুল	ক'লা বুলবুলি
১২/ মেগপাই	দহিকতৰা
১৩/ ব্ৰাউন আইক	মুগা এৰাখাতী
১৪/ ইণ্ডিয়ান পণ্ড হেৰণ	কণামুচৰি
১৫/ বেগটেইল	বালিমাহী
১৬/ ব্ৰেক ড্ৰেঙ্গো	ফেঁচু
১৭/ হোৱাইট থ্ৰোট্ ডেড কিংফিচাৰ	বগাবুকুৱা মাছৰোকা
১৮/ ব্ৰেক বাম্প ফ্ৰাইম্বেক	সৰু সোণ বাটেটোকা
১৯/ পাইড কিংফিচাৰ	পখৰা মাছৰোকা
২০/ হোৱাইট ব্ৰেষ্টেড ৱাটাৰ হেন	ডাউক
২২/ কেটেল ইগ্ৰেট	গো-বগ
২৩/ এচিয়ান অপেন বিল	শামুকভঙা
২৪/ কমন হপু	কাঁকৈ শিৰা

এই চৰাই পৰ্যবেক্ষণৰ কাৰ্যসূচীয়ে এইটো প্ৰতীয়মান কৰিলে যে এই অঞ্চলটো চৰাই চিৰিকতিৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াও চহকী। অৱশ্যে মানৱ সৃষ্ট কাৰ্যকলাপৰ ফলত এই অঞ্চলৰ আদ্ৰভূমিবোৰত আগৰদৰে পৰিভ্ৰমী চৰাইবোৰ চকুত নপৰে। তথাপি অঞ্চলটোৰ নাগৰিক তথা সাধাৰণ ৰাইজ ইয়াৰ পৰিৱেশ সম্পৰ্কে সচেতন হ'লে বহুপৰিমাণে এই বিনন্দীয়া চৰাইবোৰ আমি সংৰক্ষণ কৰিব পাৰিম আৰু লগতে ইয়াৰ পৰিৱেশৰ ভাৰসাম্যও বিনষ্ট নোহোৱাকৈ থাকিব।

সহায়ক গ্ৰন্থ — অসমৰ পৰ্যবেক্ষণৰ হাতপুথি — সৌম্যদ্বীপ দত্ত- 'বনফুল প্ৰকাশন— ২০১১ চন।

শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা : কাল্পনিক নে বাস্তৱ

ড० কমল চন্দ্ৰ পাঠক (প্ৰাক্তন ছাত্ৰ)

সহকাৰী অধ্যাপক (চিলেক্ষ্যান্ গ্ৰেড)

ইতিহাস বিভাগ

সোণাপুৰ মহাবিদ্যালয়, সোণাপুৰ

শ্ৰীকৃষ্ণৰ নামৰ লগত জড়িত ঠাইখন হৈছে দ্বাৰকা। এয়া এক কাল্পনিক ঠাই নে ইয়াৰ কিবা অস্তিত্ব আছে - সেইটোৱে হৈছে বিতৰ্কৰ বিষয়। মহাভাৰতৰ যুগৰপৰা আজিলৈকে হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বীসকলে ইয়াত পূজা-অৰ্চনা কৰি আহিছে-তেওঁলোকৰ অন্তৰত, চকুত ই এক পবিত্ৰ ভূমি। এই দ্বাৰকা নগৰীখনৰ ভৌগোলিক অৱস্থিতি সম্পৰ্কে বিতৰ্ক বৰ্তমানেও অব্যাহত আছে। যোৱা কেবা বছৰ ধৰি পুৰাতত্ত্ববিদসকলে দ্বাৰকা নগৰীখনৰ ভৌগোলিক অৱস্থিতি সন্দৰ্ভত এনে কেতবোৰ মত পোষণ কৰি আহিছে য'ত মহাভাৰতত উল্লেখিত স্থানৰ লগত ইয়াৰ মুঠেই মিল দেখা নাযায়। গাণিতিক ভাষাত ইয়াক আমি কেন্দ্ৰবিমুখ (Centrifugal) বুলি ক'ব পাৰো। আৰু সাগৰৰ নীলাভ জলৰাশিত তেওঁলোকে কেতবোৰ প্ৰমাণ বিচাৰি পাইছে। দ্বাৰকা সন্দৰ্ভত গভীৰ অধ্যয়ন আৰু গৱেষণা চলি আছে। ই মহাকাব্যখনত অংকিত এক কল্পিত ঠাই নে অন্য কিবা - কেৱল সময়েহে তাক ব্যক্ত কৰিব।

যিখন ভাৰতবৰ্ষত পৌৰাণিক গল্প, কিস্মদন্তিৰে ইতিহাস ঠাই খাই আছে, তেনে এখন দেশত পুৰাতত্ত্বৰ মূল্য বিশ্বৰ কোনো দেশতকৈ কম হ'ব নোৱাৰে। গল্প আৰু কিস্মদন্তিৰ পৰা প্ৰকৃত চৰিত্ৰ উদ্ঘাটন কৰা দুৰূহ বিষয়। এনে এক চৰিত্ৰ হ'ল শ্ৰীকৃষ্ণ। তেওঁৰ স্থান মথুৰাত অৱস্থিত বুলি সৰ্বজনবিদিত আছিল যদিও সদ্যহতে পুৰাতত্ত্ববিদসকলে আৰু সাগৰৰ তলিত অন্য এক

দ্বাৰকাৰ সন্ধান পাইছে।

যিসকল পুৰাতত্ত্ববিদ আৰু ইতিহাসবিদে শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা আৰু সাগৰত অৱস্থিত বুলি ক'ব খোজে তাৰ সমৰ্থনত তেওঁলোকে তলত দিয়া যুক্তিবোৰ দাঙি ধৰিছে —

মহাভাৰতৰ মতে কংসই যেতিয়া তেওঁৰ নৱ বিবাহিতা ভগ্নী দৈৱকী আৰু জোৱায়েক বসুদেৱক সিহঁতৰ ঘৰলৈ ওভোতাই লৈ গৈ আছিল, তেতিয়াই তেওঁ তেওঁৰ নিষ্ঠুৰ ভাগ্যৰ বিষয়ে আকাশবাণী শুনিবলৈ পাইছিল। তেওঁক সাৱধান কৰি দিয়া হৈছিল যে ভনীয়েক দৈৱকীৰ অষ্টম সন্তানৰ হাতত তেওঁৰ মৃত্যু হ'ব। এই দৈৱবাণীত প্ৰত্যয় গৈ কংস তেওঁৰ ভনীয়েকৰ প্ৰতি পাষণ হৈছিল। ভনীয়েকৰ গৰ্ভত জন্মা সকলো সন্তানকে তেওঁ বধ কৰিছিল। ইমানতো তেওঁ কিন্তু হাত সাৰিব নোৱাৰিলে। অষ্টম সন্তানটোৱে (কৃষ্ণ) মৃত্যুৰ পৰা হাত সাৰিলে আৰু কংসৰ মৃত্যুও হয় এই সন্তানটিৰ হাততে! এফালে চতুৰ্দ্দেশে বিৰাজ কৰিছিল বিজয়ধ্বনি, হৰ্যোপ্লাস আৰু আনফালে বজ্ৰকণ্ঠে নিনাদিত হৈছিল শহুৰেক মগধৰাজ জৰাসন্ধৰ প্ৰতিশোধ লোৱাৰ দৃঢ় সংকল্প। জৰাসন্ধৰ উপৰ্যুপৰি আক্ৰমণত উপায় নাপাই কৃষ্ণই মথুৰা ত্যাগ কৰিছিল। তেওঁ সৌৰাষ্ট্ৰলৈ গৈছিল আৰু কুশস্থলীৰ ধ্বংসস্তম্ভৰ মাজত দ্বাৰকা নগৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল; যিখন ২০০ বছৰ পূৰ্বে ৰেৱাতে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ৰেৱাত আছিল শ্ৰীকৃষ্ণৰ উপৰিপুৰুষ অনাৰ্তৰ পুত্ৰ।

হৰিবংশৰ মতে, শ্ৰীকৃষ্ণৰ ভূমি নাৰিকল গছ আৰু অন্যান্য সেউজীয়া গছ গছনিৰে ভৰপূৰ আছিল। ভূমিৰ পৰিমাণ কম হোৱাৰ বাবে সাগৰৰ অংশ এটাও তেওঁৰ ৰাজ্যৰ লগত সংলগ্ন কৰা হৈছিল। শ্ৰীকৃষ্ণৰ নিৰ্দেশত সাগৰ যেতিয়া শুকাই গৈছিল, তেতিয়াই এইটো সম্ভৱ হৈছিল।

কাহিনীটোৰ মতে, নগৰখন প্ৰায় ৩৬ বছৰ ধৰি জাকজমকতাৰে ভৰপূৰ হৈ আছিল। পৰৱৰ্তী কালত শ্ৰীকৃষ্ণৰ মৃত্যুৰ লগে লগে সাগৰে দ্বাৰকাক পুনঃগ্ৰাস কৰিলে। শ্ৰীকৃষ্ণই কিন্তু এই দুৰ্যোগৰ কথা আগতে জানিছিল। সেয়ে তেওঁৰ মৃত্যুৰ দিনটোৰ পৰা এসপ্তাহৰ ভিতৰত নগৰখন খালি কৰি দিবলৈ অৰ্জুনক নিৰ্দেশ দিলে। অৰ্জুনে শ্ৰীকৃষ্ণৰ আদেশ শিৰোধাৰ্য কৰিলে আৰু সেইমতে মানুহবোৰ তাৰ পৰা আঁতৰি যাবলৈ ধৰিলে। শেষৰ চাম মানুহ আঁতৰি যোৱাৰ লগে লগেই সাগৰৰ পানী তীব্ৰ গতিত নগৰীত সোমাই পৰিল আৰু চকুৰ পলকতে নগৰখন পানীত জাহ গ'ল। অৱশ্যে ইয়াৰ অস্তিত্বৰ কোনো প্ৰমাণ বা তথ্যপাতি পোৱা নাযায়। সেয়ে ইতিহাসবিদসকলে কাহিনীটো বিশ্বাস কৰি আৰু সাগৰৰ পৰা কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰাচীন বস্তু উদ্ধাৰ কৰি সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰত্যয় লাভ কৰিছে যে দ্বাৰকাৰ বাহিৰে এই ঠাইখন অইন একো হ'ব নোৱাৰে। সমালোচকসকলে কিন্তু এই মতটোক মানি ল'ব খোজা নাই। ইয়াৰ ব্যতিৰেকে দ্বাৰকা সম্বন্ধে তেওঁলোকে সবল প্ৰমাণহে দাবী কৰিছে। এই ঠাইৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱা পদুম ফুলৰ চিন থকা কেতবোৰ সাঁচ আৰু মহাভাৰতত ইয়াৰ উল্লেখ - এই দুয়োটা সাদৃশ্যকে আলোকপাত কৰি এই তত্ত্বৰ হোতাসকলে তেওঁলোকৰ যুক্তিক বচাই আহিছে। তদুপৰি এই তত্ত্বৰ সমৰ্থকসকলে দাবী কৰিছে যে ইয়াৰ পৰা উদ্ধাৰ হোৱা মন্দিৰবোৰ আচলতে প্ৰাচীন মন্দিৰৰ ধ্বংসাৱশেষৰ ওপৰতহে নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। তেওঁলোকে এসময়ৰ বৈৰতক পাহাৰখনকে (য'ত দ্বাৰকা অৱস্থিত) বৰ্তমানৰ বৰ্দা পাহাৰখন বুলি

সজোৰে দাবী কৰিছে।

মহাভাৰত আৰু পৌৰাণিক আখ্যানবোৰৰ বাহিৰেও ঘটজাতকে (শ্ৰীঃ পুঃ তৃতীয় শতিকাতকৈ পাছৰ সময়ত ৰচিত নহয়) দ্বাৰকাত বসতি স্থাপনৰ আগতে বসুদেৱ আৰু তেওঁৰ নজন ভায়েকে কে'বাখনো যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হোৱাৰ স্পষ্ট বৰ্ণনা দাঙি ধৰিছে। ঘটজাতকৰ বৰ্ণনানুসৰি দ্বাৰকাক এফালে পাহাৰে আৰু আনফালে সাগৰে ধুনীয়াকৈ বেৰি আছিল।

ড° জয়ন্তীলাল থাৰুৱাৰে (দ্বাৰকাৰ বাসিন্দা) অঞ্চলটো সম্পৰ্কত এক গভীৰ অধ্যয়ন চলাই ইয়াৰ পৰা কেতবোৰ ঘৰ, মাটিৰ বাচন-বৰ্তন, মুদ্ৰা আৰু খাৰু উদ্ধাৰ কৰিছে। এই বিলাকক দলিল হিচাপে লৈ তেওঁ সজোৰে দাবী কৰিছে যে শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা নগৰীখন দ্বাৰকা মন্দিৰৰ তলত নতুবা ইয়াৰ সমীপত অৱস্থিত আছিল যিবোৰক পৰৱৰ্তী কালত সাগৰৰ পানীয়ে উটাই লৈ গৈছিল।

পুনাৰ ডিক্কান মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক এইচ. ডি. চাংকালিয়াই ঘটজাতকৰ সত্যতাক কিছু পৰিমাণে বিশ্বাসত লৈছে। ১৯৬৩ ত তেওঁ দ্বাৰকা মন্দিৰৰ বাহিৰত থকা টোকা এটাৰ ওপৰত খনন পৰীক্ষা চলাইছিল। খনন কাৰ্য কেইবাদিনো ধৰি চলিছিল আৰু খলপা-খলপিকৈ চাৰিটা ঘৰ থকা বুলি পূৰ্বে তেওঁ কৰা ধাৰণাটো সত্যত পৰিণত হৈছিল। কিন্তু এইখন শ্ৰীকৃষ্ণৰ সোণৰ দ্বাৰকা বুলি তেওঁ মানি ল'ব খোজা নাই। তেওঁ মাথোঁ কৈছে - 'এইসমূহ আৱিষ্কাৰে অতি পুৰণি সভ্যতাৰ কথাকে সূচাইছে। আনহাতে ইণ্ডিয়ান ইন্সটিটিউট অৱ অচেন'গ্ৰাফীৰ ড° এছ. এছ. ৰাৱে ১৯৭৯ ত দ্বাৰকা মন্দিৰৰ বেৰত খনন কাৰ্য চলাইছিল। ১২ শতিকামানৰ মন্দিৰ এটাৰ খোদিত স্তম্ভ আৰু ইয়াৰ ভেটিৰ তলৰ অংশ তেওঁৰ খনন কাৰ্যত উদ্ধাৰ হৈছিল। ইয়াৰ উপৰি নৱম শতিকাৰ বিষ্ণুৰ মন্দিৰ এটিও উদ্ধাৰ হৈছে। প্ৰাচীন যুগৰ অন্য দুটা মন্দিৰো আৱিষ্কৃত হৈছে। ড° ৰাও বিস্ময়াভিভূত হৈছিল তেতিয়া; যেতিয়া সেই একে

ঠাইতে আঠোটা বসতি স্থানৰ অৱশিষ্ট উদ্ধাৰ হৈছিল।
তেওঁৰ মতে প্ৰথম বসতিটো আৰম্ভ হৈছিল খ্ৰীষ্টপূৰ্ব
১৫ শতিকামানত। এইটোৱে ইয়াকে সূচায় যে
৩৫০০ বছৰৰ পূৰ্বে সাগৰ অশান্তময় আছিল আৰু
সেই ধ্বংসপ্ৰাপ্ত নগৰীখন শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা নগৰীয়ে
হ'ব নিশ্চয়।

শেহতীয়াকৈ আৰু সাগৰৰ পাৰত চলোৱা
খনন কাৰ্যৰ ফলত এটি প্ৰকাণ্ড কাঁচি জোন আকৃতিৰ
বেষ্টন আৰু দুৰ্গৰ প্ৰাচীৰ আৱিষ্কৃত হৈছে। তদুপৰি
উদ্ধাৰ হৈছে কেতবোৰ কাৰু কাৰ্য খোদিত ভাস্কৰ্য।
এই সকলোবোৰ দ্বাৰকা বন্দৰৰ কাষত অৱস্থিত সমুদ্ৰ

নাৰায়ণ মন্দিৰৰ পৰা ৮০০ মাইলৰ ভিতৰত
আবিষ্কৃত। দ্বাৰকা বন্দৰটো গোমতি ঘাটতে অৱস্থিত।

সাগৰৰ পাৰত উদ্ধাৰ হোৱা প্ৰাচীন
বস্তুবোৰে (শামুকৰ খোলা, মোহৰ আদি)
মহাভাৰতত উল্লেখিত সোণৰ নগৰী দ্বাৰকাৰ
অস্তিত্বৰ কথাৰে প্ৰতিপন্ন কৰে। কিন্তু এই নগৰীখন
শ্ৰীকৃষ্ণৰ দ্বাৰকা নগৰ হয় নে নহয় তাক প্ৰতিষ্ঠা
কৰাটো সহজসাধ্য নহয়। দৰাচলতে, প্ৰকৃত স্বচ্ছ
পুৰাতাত্বিক প্ৰমাণৰ অভাৱত সোণৰ নগৰীৰ বহস্যই
এতিয়াও মানৱ-কল্পনাক আউল লগাই আছে।

□□□

कविता

গীতি কবিতা

শৰতৰ গীত

ড° নীল কমল বৰদলৈ
সহযোগী অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ
প্ৰাক্তন ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ

বৰষাত ক্লান্ত পৃথিৱী
হ'ল প্ৰশান্ত

শৰতৰ আকাশত
সোৱা শুকুলা ডাৱৰ

জোনাকী সন্ধিয়া
জোনবাহিৰ লুকা-ভাকু

কি যে এক মায়াবী
নুবুজা সাঁথৰ।

পথাৰ ভৰা
সেউজী ধাননিত
সেউজী স্বপ্ন আছে
কৃষক মনৰ

পুৱাৰ দূবৰিত
উজ্জ্বল মুকুতা
সূৰ্যম্নাতা
নিয়ৰ কণাৰ।

শাৰদী বাণী
শেৱালিৰ মৃদুবাসে
ধুই নিয়ে মলিনতা
জনজীৱনৰ

চৌদিশে উঠিছে
আনন্দ লহৰী
প্ৰাণ হ'ল
উৎসৱমুখৰ।

□□

কবিতা

বৰষুণ

দীপাঞ্জলি পাটোৱাৰী
স্নাতক, প্রথম বার্ষিক

বৰষুণ!
তুমি মোৰ হিয়াৰ গুণ গুণ,
তুমি নামি আহানা এই ধৰণীলৈ
তোমাৰ অবিহনে সকলোৱে হয় ব্যাকুল।
বৰষুণ, তুমি কিয় ইমান আপোন?
তোমাৰ পৰশত ফুলি উঠে মোৰ
আশাৰ ফুলপাহ
খেতিয়কৰ মনলৈ আহে
আনন্দৰ জোৱাৰ।
বৰষুণ!
তুমি সকলোৰে ইমান আপোন!
তুমিয়েতো মোক অতীতৰ
মৌসনা স্মৃতিবোৰৰ কথা
সোঁৱৰাই দিয়া
ভাগৰুৱা ঘৰ্মাক্ত শৰীৰক
জীপাল কৰা।
বৰষুণ! ৰিম্‌জিম্‌ শব্দেৰে
তুমি নামি আহানা এই ধৰণীলৈ.....।

(‘সাহিত্য কানন’ৰ দ্বাৰা আয়োজিত খিতাতে কবিতা লেখা প্রতিযোগিতাত প্রথম স্থান প্রাপ্ত কবিতা)

□□

তোমাৰ বাবে

সংগীতা কলিতা
স্নাতক, প্রথম বার্ষিক

শূন্য আকাশলৈ চাই
তোমালৈ মনত পেলাওঁ।
সপোনত বিচাৰি ফুৰোঁ
তোমাৰ ঠিকনা।
হৃদয় দাপোণত জীয়াই ৰাখিছোঁ
তোমাৰ প্ৰতিচ্ছবি
আলফুলে ৰোপণ কৰি
প্ৰতিপাল কৰিছোঁ
প্ৰেমৰ বঙা গোলাপ
তাৰ স'তে উমলিছো
পুৱা গধূলি।
নাজানো, তুমি ক'ত কিদৰে আছ
আকুল অপেক্ষাৰে ৰৈ আছে
তুমি আহিবা বুলি.....।

□□

নীৰৱ অনুভৱ

আজমল হক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মই তোমাক ভালপাওঁ
তোমাৰ হাঁহিত জিলিকি উঠা
অলেখ সপোন
আৰু চিকুণ চিত্তই
মোক চেতনাহীন কৰিছে।
মই ভালপাওঁ দুখৰ প্ৰসাধন
আৰু নলা-নৰ্দমাৰ গলিত পদাৰ্থ।
অথচ, ইহঁতে তোমাক
বিৰক্তি দিয়ে।
ভালপাওঁ তোমাৰ উচ্ছ্বল খোজত
উৰি যোৱা বাটৰ ধূলিকণা,
তুমি বহি থকা ঠাইডোখৰ
সেউজীয়া বঙৰ পোছাকযোৰ....
মোৰ হৃদয়ৰ গভীৰ কোণত
মাথোঁ তুমি
তোমাৰেই অনুভৱ।

□□

প্রেমৰ নৈ

ইয়াছিন আলী
প্রথম ষান্মাষিক
(আৰবী বিভাগ)

তোমৰ বুকুৱেদি বৈ যায়
এখনি সুগভীৰ নৈ।
তাতে নাও বাই উটি ভাঁহি যাওঁ
প্ৰেমিক নাৱৰীয়া মই।
মৰমৰ সাগৰত দিলো,
মোৰ সৰু নাওখনি মেলি।
ভবিছিলো তুমি মোক ল'বা আঁকোৱালি।
কিন্তু তিৰস্কাৰ কৰি তুমি মোক,
দিলা দূৰলৈ ঠেলি।
বিষাদৰ যন্ত্ৰণা বুকুত লৈ,
আছিলো শূন্য হাতে ঘূৰি।
যদিও মাজ নদীত আহি,
বুৰিল মোৰ নাও।
তথাপি মই তোমাক,
বহুত ভাল পাওঁ।

□□

মোৰ কবিতা

নুৰি আছমা বেগম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

যেতিয়া ভাবনাত গধূৰ হয়
বুকুৰ ভিতৰখন
পুৰণি বিষৰ বাবে
বেদনাক্লান্ত হৈ পৰে শৰীৰ মন
তেতিয়া দুচকু জলমলাই উঠে,
সময়বোৰ পাৰ হয় মাথোঁ
নীৰে নিতালে।
হৃদয় খান্দি পেলোৱা দুখবোৰ
ডিঙিলৈ উজাই আহি
বই যায় কোনোবা মৰুভূমিৰ বুকুৰে.....
মৰুভূমিৰ শুকান বালিচৰত
এতিয়া মাথোঁ
এজাক বিবশ যাত্ৰী।।

□□

হৃদয়ত ভালপোৱাৰ সপোন

মুকুল কলিতা

স্নাতক প্রথম ষাণ্মাষিক

দুচকু মুদিলেই,
দেখা পাওঁ তোমাৰ চিনাকী মুখখন।
সপোন নদীৰ সিপাৰত,
দেখা পাওঁ তোমাক আবেলিৰ নিৰিবিলি পাৰ্কত।
তুমি ফুল হৈ ফুলি উঠা,
মোৰ প্ৰেমৰ বৰ্ণময় বাগিচাত।
তোমাৰ ধুনীয়া হাঁহিটো আৰু
বৈ পৰা নিলাভ চকুযুৰিয়ে
মোক লৈ যায় সপোনৰ দেশলৈ।
সেই সপোনেৰে সজাব খোজোঁ
প্ৰতিটো নিশাৰ নিৰ্জনতা।

□□

মৰমৰ আখৰেৰে লিখা কবিতা

ধীৰামণি পাটোৱাৰী

উচ্চতৰ মাধ্যমিক, প্ৰথম বৰ্ষ

তোমাৰ মৰমেৰে আৰু জোনাকৰ কোমল ছাঁত
আঁকিব খুজিছোঁ
মোৰ হৃদয়ৰ ঘৰ,
তুমি দিয়া প্ৰেৰণাৰে
গঢ়িব খুজিছোঁ
মোৰ ভৱিষ্যতৰ সোণোৱালী জীৱন,
তোমাৰ হাতত ধৰি
আগুৱাই যাম
জীৱনৰ দীঘলীয়া বৰ্ণিল বাট,
প্ৰতিটো ঘাত-প্ৰতিঘাত নেওচি
থাকিব খুজিছোঁ তোমাৰ ছাঁত,
জীৱনৰ ব-ছেৰা বাটত ॥

□□

□□

আই, মোৰ জন্মভূমি

দিগন্ত কলিতা

স্নাতক প্রথম বার্ষিক

আই, তুমি কিয়
নীৰ নিতাল?
ৰ'দালীয়ে জিলিকাইছে
লুইতৰ দুয়ো তীৰ
তথাপিও তোমাৰ দুচকুত কিয়
দুখৰ জোৰাৰ?
কণ্ঠৰুদ্ধ কিয় আই তোমাৰ?
কোনো হৰি নিলে
গুঁঠৰ অযুত ভাষা?
বিব্ বিব্ বতাহে হৃদয়ক দিছেহি জুৰণি
সন্ধিয়াৰ আকাশে দিছে
ৰঙৰ আবিৰ
তথাপিও তোমাৰ মুখত
দেখা নাই কিয় আশাৰ বেঙণি?
বসন্ত ঋতু আই পালে আই
ন-সাজেৰে সজ্জিত প্রকৃতিয়ে
মাতিছে তোমাক ৰঙৰ মেলালৈ
তথাপিও তুমি নীৰৰ কিয় আই!
বুঢ়া লুইতেও কান্দিছে
তোমাৰ দৰেই আই
নীৰৰ নিস্তদ্ধ হৈ বৈ আছে
তোমাৰ মুখলৈ চাই।
তুমি হাঁহা আই,
সেই হাঁহিয়েই উজলাই তোলক
লুইতৰ দুয়ো তীৰ।

□□

জীৱনৰ তাড়না

পাৰ্থ প্ৰতিম চৌধুৰী
স্নাতক প্ৰথম বান্ধাষিক

আজি মোৰ বুকুখন বৰকৈ বিষাইছে,
অজস্ৰ পোৱা আৰু নোপোৱাৰ তাড়নাত।
বহুত চেপ্টা কৰিও, মই আজি কান্দিব পৰা নাই
নয়ন সাগৰত নাই আজি এটোপালো পানী,
পানীৰ অভাৱত হিয়াখনি
ফাট মেলিছে দৰদৰ কৰি।
বুকুত হেজাৰ নিশাৰ বেদনা সাৱটি,
যাব খুজিলেও নোৱাৰোঁ যাব আগবাঢ়ি।
মোৰো মন যায় মুক্ত আকাশত উৰিবলৈ
কিন্তু কিয় জানো উৰিব নোৱাৰো মই
উৰিব খুজিলেই জীৱন ডেউকা
ভাঙি পৰা যেন লাগে,
বিস্মিত হৈ ঘূৰি চাওঁ,
নাই কোনেও বান্ধি থোৱা নাই মোক।
মনোবল বান্ধি পুনৰ উৰিব খুজিছোঁ আজি,
ডেউকা দুখনি মেলি দিলো আকাশলৈ বুলি
কিছু দূৰ উৰি গৈ পুনৰ সৰি-পৰিলো মৰতলৈ।
এটা নুবুজা সাঁথৰে
মোৰ মুখত বিৰিঙাই থৈ গ'ল, এটি মিচিকিয়া হাঁহি।
এতিয়া আৰু নালাগে ভয়, কালৈকো বুলি।

□□

কুঁৱলী

মোঃ হাফিজুৰ ৰহমান
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আঘোণৰ কুঁৱলীবোৰ বৰ দুপ্ত
টোপনি যোৱা গাভিনী পথাৰখন
চেঁচা আঙুলিৰে স্পৰ্শ কৰি
জগাইহি
সন্মুখত অযুত সপোন।
চিকমিক ৰ'দৰ ৰেঙনিয়ে বাৰে বাৰে
ক'ব খোজে,
একো বাধা নামানি বাট ফালি অহা
কুঁৱলীৰ কথা।
বেলিৰ কোমল ৰ'দৰ জিলিঙনিয়ে
কুঁৱলীৰ ওৰণিখনকো অনুৰোধ কৰে
বাট এৰি দিবলৈ।
আঘোণৰ পথাৰত খিলখিলাই
ধান দাবলৈ অহা দাৱনীজাকক
কুঁৱলীৰ সন্মুহে স্পৰ্শই জানো
বাধা দিব পাৰে?

□□

নীলিম আকাশ

লিয়না পাঠক
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

জোনাক নিশাৰ তৰা ভৰা নিৰিবিলি আকাশ

চালে চাই থাকিবৰ প্ৰয়াস।

চাই চাই দেহ মন শাঁত পৰি যায়

ব্যস্ত পথিকেও বৈ বৈ চাই যায়।

নিৰিবিলি আকাশৰ তৰাবোৰে নো কি কয়?

এই তৰাবোৰ এবাৰ জ্বলে এবাৰ নুমায়

নাজানো ইহঁতৰ ওঁঠৰ ভাষা।

কি কয়, কি নকয় নিমাতী ওঁঠৰ কথা

পানীৰ দাপোণত তৰাৰ সেই জিলিকনি

যেন কঁপি উঠে নৈত নাৰৰীয়াৰ ব'ঠাৰ

আঁচলৰ কঁপনি।

তৰাভৰা আকাশৰ নিযুত নিযুত কথা

ভাবি ভাল লাগে, চাই ভাল লাগে,

সিহঁতৰ ভাষাৰ বতৰা।

থৰ লাগি চাই দেখোঁ জোনাকৰ মিচিকিয়া হাঁহি

হাঁহিতেই ভাহি থাকে

সুন্দৰ নীলিম আকাশখনি।

তুমি আহিবা

মিনহাজুন ইছলাম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
(ভূগোল বিভাগ)

তুমি আহিবা জানি,

মই আছো বাট চাই

তুমি যিটো বাটেৰে আহিবা

সেই বাটেৰে

বাটৰুৱা মই।

তুমি আহিবা

আপোন পাহৰা মিঠা হাঁহিলৈ

তোমাৰ আলিংগনত

পাহৰি যাম মোৰ বুকুৰ ভাষা।

হেৰুৱাম তোমাৰ বুকুতেই

মোৰ জীৱন-যৌৱন

সিদিনাই যাবাগৈ

বাটকুৰি বাই

মই আহিম

তোমাৰ কাষলে'

অনেক অবুজ বাধা নেওচি

আগুৱাই যাম

এক নতুন দিগন্তলে'।

□□

সপোন

নবিৰ হুছেইন
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সপোন সপোন বুলি নাভাবিবা তুমি
সপোন আছে বুলি জীয়াই আছে
সপোন ভাগিল বুলি কিয়
দেখা নিদিয়া তুমি
ৰ'লাগি চাই ব'লো
তুমি আহিবা বুলি
আহিবা বুলি বাট চাই আছে
যেন সবগৰ স্বৰ্গময়ী।
গাৰুটোকে সাবটি ধৰি
কান্দি উঠিল হিয়াখনি
মোৰ চকুলো পৰি
ভৰি গ'ল বিছনাখনি
সপোন দিঠক নহ'ল বুলি
পাহৰি নাযাবা মোক অকলশৰীয়া কৰি।

□□

জীৱন মৰিচিকা

ৰূপা মণি তালুকদাৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

এখোজ দুখোজ কৰি আগুৱাই গ'লো মই
প্ৰগতিৰ বাট বিচাৰি,
জীৱনৰ মোহ জালত আশা আৰু সপোন
আছিল বুকুত নিগৰি।
দূৰণিত দেখিলো ৰিগিকি ৰিগিকি
জ্বলিছে আশাৰ চাকি,
আগুৱাই গ'লো মাথোঁ গ'লো;
দূৰৈত দেখা আশাৰ ৰেখাবোৰ
ক্ষীণ হৈ যোৱাহে দেখিলো।

পদে পদে পালো মাথোঁ
দুখ আৰু বেদনা
খং ক্ৰোধ ক্লান্তি হতাশা
জীৱন বাটত মৰীচিকা খোদোতেই
শেষ হ'ল জীৱনৰ আশা।

□□

সূৰ্যমুখীৰ স্বপ্ন

নবনীতা পাঠক
সহকাৰী অধ্যাপিকা
প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

সূৰ্যমুখী,
তোমাৰ স্বপ্ন —
নহয় নিশ্চয় মৃত্যুমুখী।
শতাব্দীৰ ভূমিকম্পনত
ভগ্নাৱশেষ আজি অমৰাৱতী।
ঘূৰি ফুৰা নেকি তুমি
ভগ্নস্তূপৰ মাজে মাজে
সৃষ্টিৰ সমল বিচাৰি?
জেচনৰ নাঙলৰ সীৰলুত
ড্ৰেগনৰ বিষ দাঁত
জন্ম হ'ল মৃত্যুদূতৰূপী
এক নিৰ্ভীক জাত।
তোমাৰ সৃষ্টিৰ মাজতো
থাকিব জানো সেই
অবাস্তৱিত ধ্বংসৰ অভিসম্পাত?
সূৰ্যমুখী,
তুমি ভবাৰ দৰে
এয়া নহয় আঁউসী
জয়দ্রথ বধৰ
মহা আয়োজন এয়া,
কৃষ্ণৰ সুদৰ্শনে
মাথোঁ ঢাকিছে সূৰ্য।
সূৰ্যমুখী,
সৌ পথাৰত চোৱা
ভাগৰুৱা বংমনে
নাঙলৰ মুঠিত ধৰি
গৈ আছে গাই গাই
বন্ধ্যাভূমিলৈ নামি অহা
সোণালী বসন্তৰ গান।
দিবা জানো তাক তুমি
সৰ্বনাশী ক্ৰিওপেট্ৰাৰ
সৰ্বনাশী বাহুবন্ধন?

সূৰ্যমুখী,
কাণ পাতি শুনাচোন,
শিৰীষ গছৰ মাজেৰে
ভাহি অহা বতাহত
ঝুমুৰ নচা জুগ্নুহঁতৰ
দম দম মাদলৰ ধ্বনি
লচমী-চামেলি-বাধাহঁতৰ কণ্ঠধ্বনি —
'জাগি জাগি যাও, অ' জাগি জাগি যাও'
কাণ পাতি শুনাচোন তুমি
দূৰণিৰ নামঘৰৰ পৰা
ভাহি অহা
মনবৰ জুৰমনহঁতৰ
'কংসবধ' ভাওনাৰ কৃষ্ণৰ
তেজ উতলোৱা বীৰৰ বাণী।
দিবানে সিহঁতক
নৱ-জাগৃতিৰ শিখাগছি তোমাৰ
আৰু আত্মিক বল —
দুস্কৃতি বিনাশৰ,
সত্য স্থাপনৰ?
মহাভাৰতৰ যুক্তি,
সূৰ্যমুখী তুমি
ল'বা জানো আজি মানি?
আকাশৰ বুকুৰ তেজেৰে
সূৰ্যমুখী,
তোমাৰ সৃষ্টি আজি বঞ্জিত।
তোমাৰ সৃষ্টিত
বিচাৰিছোঁ আজি নতুন কৃষ্টি
সূৰ্যাভিমুখী যাৰ দৃষ্টি।
সূৰ্যমুখী,
তোমাৰ স্বপ্ন হওক সৃষ্টিকামী।

□□

दृष्टि
काल

অনাশ্ৰিতা

ৰূপামণি তালুকদাৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

- ঃ মা আৰু অলপ পানী খাবানে?
- ঃ নাই নালাগে দিয়া, পানী খাই আৰু কিমান দিন জীয়াই থাকিম! উঃ ভগৱান, মোক কিয় ইমান শাস্তি দিছা, মই কি দোষ কৰিছিলো।
- ঃ মা হ'ব দিয়া বেছি কথা ক'লে আকৌ কাঁহটো উঠিব। মাকৰ মাতটো যেন ৰুদ্ধ হৈ গৈছে। কথা ক'বলৈ যেন গাত শক্তিকণ নাই।
- ঃ মাজনী তুমি কিবা খালানে? মুখখন শুকাই গৈছে দেখোন!
- ঃ মই খাইছো মা, কিন্তু তুমি মোক কাম কৰিব কিয় যাব নিদিয়া, কাম কৰিলে মানুহ নমৰে নহয়।
- ঃ নহয় অ' মাজনী, মই তোমাক লৈ বহুত কল্পনা কৰিছিলো। মোৰ নিজৰ জীৱনটো ধ্বংস হ'ল, এতিয়া তোমাক লৈ মোৰ আশাসমূহ পূৰ কৰিব বিচাৰিছিলো কিন্তু বিধাতাই মোৰ ফালে চকু মুদিলে।
- ঃ কিন্তু মইতো কামহে কৰিব যাম। ভিক্ষা কৰিব নাযাওঁ নহয়। মা পঢ়া-শুনা কৰিলেই নহয়, কৰ্মৰ দ্বাৰাও মানুহ ডাঙৰ হ'ব পাৰে। সৰু কামটোও যদি নিষ্ঠাৰে পালন কৰা হয় সি কামলৈ ৰূপান্তৰিত হয়।
- মাক আচৰিত হ'ল সৰু ছোৱালীজনীয়ে ইমান কথা কেনেকৈ শিকিলে? মইতো কোনো দিনে শিকোৱা নাই।
- ঃ মা কি ভবিছা? মই যাওঁনে কামলৈ?
- ঃ তুমি ছোৱালী, য'লৈকে ত'লৈকে যাব নোৱাৰা নহয়। মানুহবোৰ সুবিধাবাদী। মাজনী, পৃথিৱীত ভাল মানুহৰ অভাৱ ঘটিছে অ'।
- ঃ মা, জীৱনৰ অৰ্থই হ'ল সংগ্ৰাম। সংগ্ৰাম অবিহনে জীৱন

সাৰ্থক কৰিব নোৱাৰি। আৰু তুমি কৈছা মই ছোৱালী, কিন্তু ছোৱালী বাবেইতো মই অধিক শক্তিশালী। মা, পৃথিৱীৰ পৰিৱৰ্তন ছোৱালীয়েই আনে। আৰু ছোৱালী বা নাৰীয়েই পৃথিৱীৰ ভৱিষ্যতক কঢ়িয়াই আছে।

মা, এতিয়া তুমি ভগৱানৰ নাম লৈ শুই থাকা। মই সোনকালে এঠাইৰ পৰা আহোঁ।

তাই গৈ নলিনী বাইদেউৰ ঘৰ পালে। নীনাই স্কুলৰ এই বাইদেউগৰাকীক বৰ ভাল পায়। আৰু বাইদেউয়েও নীনাক আটাইতকৈ ভাল পায় তাইৰ সহজ-সৰল আচৰণৰ বাবে।

ঃ বাইদেউ ঘৰত আছেনে?

ঃ কোন? সোমাই আহাচোন, মই কাপোৰ চিলাই আছোঁ।

ঃ বাইদেউ, মই নীনা।

ঃ অ' নীনা অকলে অকলে, কি খবৰ? স্কুলত এইকেইদিন দেখা নাই যে?

ঃ নাই মানে বাইদেউ, — মই পঢ়া এৰিলো নহয়।

ঃ কিয়? (বাইদেউ উচপু খাই উঠিল)

ঃ দেউতা ঢুকাল নহয় বাইদেউ। মাৰ অসুখ। সেয়েহে মই কাম বিচাৰি আহিছো। আনৰ ঘৰত যাব ভয় লাগে, আজি প্ৰথম যে, সেয়ে আপোনাৰ ঘৰলৈ আহিছো।

ঃ ইছ তুমি মোৰ ঘৰত কাম কৰিবা, মোৰ বেয়া নালাগিব নে? মই ইমান নিষ্ঠুৰ হ'ব নোৱাৰো নীনা। চাওঁ তুমি এয়া লোৱাচোন। তোমাৰ মালৈ খোৱা বস্তু বান্ধি দিছো। তুমি এতিয়া যোৱা। মই কামবোৰ কৰি তোমাৰ মাক চাবলৈ যাম।

ঃ নীনাই বস্তুখিনি ল'বলৈ ইতঃস্তুত বোধ কৰিলে। কিন্তু মাকৰ কথা মনত পৰাত তাই সাদৰে ল'লে। ক'ব

নোৱাৰাকৈয়ে তাই বাইদেউৰ প্ৰতি মূৰ দৌৱালে।

নাই নাই, তাই ভবাৰ দৰে বা মাকে ভবাৰ দৰে পৃথিৱীৰ সকলো মানুহ বেয়া নহয়। নীনাক মাকে মাজে সময়ে সমাজৰ মানুহবোৰৰ স্বৰূপ উদঙাই দিব খোজে যাতে নীনাই মাকৰ দৰে সংকটময় জীৱন কটাবলগীয়া নহয়।

নীনাই মাকৰ অপ্ৰকাশিত অন্তৰৰ কথা বুজি পায়। আনে শুনিলে নিশ্চয় নীনাৰ মাকক উপলুঙা কৰিব, অসতী বুলিব, কিন্তু সত্য সদায় অপ্ৰিয়। নীনাৰ মাকে দেউতাকৰ মৃত্যুত সুখ পাইছে।

এইবোৰ বহুত কথা। নীনাৰ মাক বনলতা তেতিয়া দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। দেউতাক প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক। ঘৰৰ একমাত্ৰ ছোৱালী। মাক-দেউতাকে বনলতাৰ প্ৰত্যেকটো অভাৱ পূৰণ কৰি আহিছে।

বনলতাই প্ৰবেশিকা পৰীক্ষা দিব যাওঁতে পল্লৱৰ চকু তাইৰ ওপৰত পৰে। বনলতা কিন্তু সহজে হাৰ মনা বিশ্ব নাছিল। কিন্তু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ সময়ত পল্লৱে ক'লে যে যদি বনলতাই তাক সঁচাকে ভাল নাপাই তেন্তে সি পৰীক্ষা নিদিয়ো।

বনলতা আছিল সৰলমনা ছোৱালী। তাই পল্লৱৰ জীৱন ধ্বংস কৰিব নুখুজিলে আৰু তাই পল্লৱৰ ওচৰত হাৰ মানিলে। পল্লৱে ক্ৰমাৎয়ে বনলতাক নিজৰ ওচৰলৈ আনিলে আৰু লাহে লাহে তাইক শাসন কৰিব ল'লে, তাই নিজ স্বাধীনতা হেৰুৱাই পেলালে। পল্লৱে বনলতাক কলেজলৈ যোৱা বন্ধ কৰিলে। কোনো মানুহৰ লগত কথা পতা, হ'হা দেখিলে পল্লৱে বনলতাক অত্যাচাৰ কৰিব ল'লে আৰু তাই নিজৰ লগতে মাক-দেউতাকৰ সন্মানৰ কাৰণে একো কৰিব নোৱাৰা হ'ল। শেষত এদিন জোৰকৈ পল্লৱে বনলতাক পলুৱাই লৈ গ'ল।

মাক-দেউতাকৰ আশাত চেঁচাপানী ঢালি বনলতাই পল্লৱৰ লগত বিয়াত বহিল। আৰু লাহে লাহে তাই জানিব পাৰিলে যে পল্লৱে আন মাদক দ্ৰব্য লগতে ড্ৰাগছো সেৱন কৰে।

দিন বাগৰি গ'ল, ধনী দুখীয়া হ'ল, দুখীয়াবোৰ ধনী হ'ল। দুখী মানুহ সুখী হ'ল, সুখী দুখী হ'ল কিন্তু বনলতাৰ ফালে ভগৱানে কেৰাহিকৈও নাচালে।

পল্লৱৰ খুব অসুখ। ডাক্তৰে ধৰা পেলালে তাৰ কেম্বাৰ হৈছে। অৱশেষত তাৰ আত্মাই লেতেবা পোছাকযোৰ সাৰটি ল'লে। বনলতাই ১০ বছৰীয়া নীনাক বুকুত সাৰটি জীৱনটো নতুনকৈ সজাব খুজিলে। কিন্তু হয়! বিধি তোমাৰ কি খেলা! বনলতা হাপানি ৰোগত ভুগিল। এসময়ৰ লাহ-বিলাসত জীৱন কটোৱা বনলতা এতিয়া তলসৰা শেৱালিপাহৰ দৰে অনাদৃত হৈ গ'ল।

: নীনাই বস্ত্ৰখিনি লৈ খৰ-খেদাকৈ মাকৰ ওচৰ পালে।

: মা, চোৱাচোন নলিনী বাইদেউৱে তোমাৰ কাৰণে কল, আপেল, ৰুটি আৰু কিমান খোৱা বস্ত্ৰ দিছে।

তোমাৰ টোপনি আহিলেই নে? উঠা উঠা, মোৰ খুব ভোক লাগিছে মা।

মাক গভীৰ নিদ্ৰাত লালকাল দিছে। যেন গোটেই জীৱন সংগ্ৰাম কৰি তেওঁ ভাগৰি পৰিছে। দেউতাকলৈ নীনাৰ ঘৃণা উপজিছে। এজন মানুহৰ পাপ কাৰ্যই নীনা, বনলতা আৰু বনলতাৰ মাক-দেউতাকৰ জীৱন অকালতে মৰহি পেলালে।

: মা, মা, নাই তুমি এনেকে সাৰ নোপোৱা, ৰ'বা মই উঠাই দিওঁ, কিন্তু এয়া কি! নীনাই মাকক আৰু মাতিবৰ সাহ নকৰিলে। তাই বুজিব পাৰিলে যে মাকৰ ভাগৰুৱা আত্মাই চিৰদিনৰ বাবে জিৰণি ল'লে, তাই হৈ ৰ'ল অনাশ্ৰিতা। □□□

অবিনাশৰ প্ৰস্তাৱ

শহিদুল ইছলাম

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ (কলা শাখা)

সুৰুযৰ ৰেঙণি পোহৰ পূব পিনে দেখা দিলে। অবিনাশৰ Alarm Clock টো বাজি উঠিল। সিদিনা যে অবিনাশৰ H.S.L.C. ৰ ৰিজাল্ট দিব। অবিনাশৰ মনত উৎকণ্ঠা-আবেগে জুপুৰি দি ধৰিছে। অবিনাশ সৰুৰ পৰা পঢ়াত চোকা আছিল কাৰণে গাঁৱৰ মানুহে তেওঁক বৰকৈ মৰম কৰিছিল। সেই সোণপুৰি গাঁৱৰে নিৰ্মালী আছিল অবিনাশৰ সহপাঠী। পঢ়াত চোকা হ'লেও নিৰ্মালীক অবিনাশহঁতৰ ঘৰৰ নিচিনা সুবিধা দিব পৰা নাছিল। নিৰ্মালীৰ দেউতাক গাঁৱৰ এজন সাধাৰণ খেতিয়ক আছিল। অবিনাশৰ দেউতাক অভিশেষ বৰা গাঁৱৰে স্কুল এখনৰ শিক্ষক।

২৯ জুন, সিহঁতৰ মনত স্মৃতি লাগিছিল কাৰণ ভাল ৰিজাল্ট হ'ব বুলি সিহঁতৰ নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস আছিল। যথা সময়ত সিহঁতে ৰিজাল্ট পালে। অবিনাশ প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছে কিন্তু নিৰ্মালী দুখনত লেটাৰসহ প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছে। ৰিজাল্টত নিৰ্মালীৰ মাক-দেউতাক আৰু অবিনাশৰ দেউতাকে আনন্দ অনুভৱ কৰিছিল। অবিনাশৰ মাক সি সৰু থাকোঁতে ঢুকাইছিল। বৰ্তমান সিহঁতৰ পৰিয়ালৰ সদস্য বুলিলে অবিনাশ আৰু দেউতাক লগতে ভাতৰন্ধা আৰু কাপোৰ-কানি ধোৱাৰ কাৰণে এজনী ছোৱালী।

দিন বাগৰিল। অবিনাশে গম নোপোৱাকৈ দেউতাকে তাক গুৱাহাটীৰ এখন কলেজত নাম লগাই দিলে কাৰণ দেউতাকে জানে যে অবিনাশক চহৰৰ কলেজত এড্‌মিছন লোৱাৰ কথা ক'লে সি গাঁও এৰি যাবলৈ সন্মত নহ'ব। সেয়েহে দেউতাকে এড্‌মিছন দিয়াৰ পাছত অবিনাশক কথাটো ক'লে। অবিনাশে কথাটো শুনাৰ পাছত অনিচ্ছা সত্ত্বেও উচ্চ শিক্ষা লাভৰ বাবে

যাবই লাগিব বুলি ভাবি যাবলৈ ৰাজী হ'ল। কিন্তু এটা কাৰণত তাৰ মনটো সেমেকিল, কাৰণ সি ভাবিলে নিৰ্মালী বা ক'ত এড্‌মিছন লয়, অবিনাশে এদিন গৈ নিৰ্মালীক ক'ত এড্‌মিছন ল'ব সুধিলে। অবিনাশে সোধা মাত্ৰকে নিৰ্মালীয়ে হুক-হুকাই কান্দি উঠিল আৰু কৈছিল তুমি হ'লা ধনী ঘৰৰ ল'ৰা সেয়েহে তোমাক ভাল কলেজত এড্‌মিছন দিছে, কিন্তু মোৰ সেই কাৰণে বেয়া লগা নাই, বেয়া লাগিছে তোমাৰ দৰে বন্ধু এজনক বছদিনলৈ দেখা নাপাম। নিৰ্মালীৰ এনেকুৱা কথাত অবিনাশ নীৰৱ হৈ ৰ'ল। নিৰ্মালীৰ বাপেকে তাইক গাঁৱৰে কলেজখনত নাম লগাই দিয়া কথাটো ক'লে। অবিনাশে নিৰ্মালীক সান্ত্বনা দি ঘৰলৈ আহিল।

কিন্তু সেই ওৰে নিশাটো অবিনাশে নিৰ্মালীৰ কথাকে ভাবি থাকিল। আৰু নজনাকৈ সেই নিশাটো নিৰ্মালীৰ প্ৰতি অবিনাশক এটা অচিনাকি ভাবে জুৰুলা কৰিলে। অবিনাশে নিজকে প্ৰশ্ন কৰিলে এয়ে নেকি 'প্ৰেম'? সেই নিশাটো নিৰ্মালীক আপোন কৰাৰ সপোন দেখিলে।

এনেকৈ এদিন অবিনাশৰ চহৰলৈ যোৱাৰ দিন আহিল। অবিনাশক আগবঢ়াই থ'বলৈ সিদিনা পুৱা নিৰ্মালী সিহঁতৰ ঘৰলৈ আহিল। নিৰ্মালীক দেখি অবিনাশে সিদিনাই কিবা এটা ক'ব বুলি সংকল্প ল'লে। অবিনাশে ঘৰৰ সকলোকে মাত দি যাবলৈ ওলাই আহিল। লগত আছিল নিৰ্মালী। তাইৰ দুচকুৰে দুখাৰি চকুলো বৈ আহিল। অবিনাশে তাইক ক'লে নাকান্দিবা নিৰ্মালী, এইবাৰ আহিলে তোমালৈ মই জীৱনৰ ডাঙৰ প্ৰস্তাৱ এটি আগবঢ়াম, এই বুলি কৈ অবিনাশে তাইৰ দুগালেৰে বৈ অহা চকুপানী মচি দিলে আৰু কৰুণভাৱে

‘যাঁও’ বুলি বিক্লাবে ওচৰৰ বাছ ষ্টেণ্ডলৈ গুচি গ’ল। নিৰ্মালীয়ে একে-থৰে অবিনাশ যোৱাৰ পিনে অলপ সময় চাই ব’ল আৰু তাৰ পাছত তাই ভাবিলে অবিনাশে বাকি প্ৰস্তাৱৰ কথা ক’লে, পোৱা-নোপোৱাৰ জীৱনটোত কিবা অলপ পোৱাৰ আশা কৰিলে তাই।

অবিনাশ যোৱাৰ অলপ সময় পাছত গাঁওখনত বু-বা হ’বলৈ ধৰিলে যে গুৱাহাটীলৈ যোৱা কোনোবা এখন বাছৰ এক্সিডেণ্ট হৈছে। খবৰটো শুনা মাত্ৰকে নিৰ্মালীয়ে গোঁসাই ঘৰত সেৱা কৰি ক’লে সেই এক্সিডেণ্ট হোৱা বাছখনত যেন অবিনাশ নাথাকে। কিন্তু কি হ’ব? অলপ সময় পাছতে যাতায়াত ব্যৱস্থা অসহনীয় হৈ থকা সোণপুৰী গাঁৱত ঠেলাৰে এটা মৰা শ আনিলে। মৰা শটো দেখি কোনেও চিনিব পৰা নাছিল, কাৰণ মুখখন হৈ পৰিছিল এখন কৃত্ৰিম মুখৰ নিচিনা। ঠেলা আৰোহীজনৰ লগত অহা মানুহজনে অভিশেষ বৰাৰ ঘৰ কোনটো বুলি এজন মানুহক সুধিলে। তেওঁ ঘৰটো দেখুৱাই দিলে। অবিনাশৰ পেণ্টৰ পৰা পৰিচয় পত্ৰখন উদ্ধাৰ কৰা হৈছিল। ঠেলা আৰোহীজনে ঠেলাখন অভিশেষ বৰাৰ ঘৰত সুমুৱাই দিলে। বৰাই সেই দৃশ্য দেখা মাত্ৰকে আৰু বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। তেওঁ ভাবিলে তেওঁৰ এই অকলশৰীয়া জীৱনটোত তেওঁ বাকি আৰু কাক লৈ জীয়াই থাকিব?

আনফালে নিৰ্মালীয়ে খবৰটো শুনা মাত্ৰকে অবিনাশৰ ঘৰলৈ দৌৰি আহিল আৰু অবিনাশৰ বক্তাজ্ঞা গাৰ ওপৰত পৰি হৃদয়ৰ সমস্ত আবেগেৰে কান্দিবলৈ ধৰিলে আৰু ক’বলৈ ধৰিলে—“Please অবিনাশ মোলৈ এবাৰ চোৱা আৰু মোক দিব খোজা প্ৰস্তাৱটো এতিয়াই দিয়া। Please.....”

এনেকৈ দিন বাগৰিল। অবিনাশৰ মৃত্যুত অকলশৰীয়া হৈ থকা দেউতাকৰ এদিন মৃত্যু হ’ল। আৰু নিৰ্মালীয়ে বাৰে বাৰে এটা কথা ভাবি থাকে অবিনাশৰ প্ৰস্তাৱটো কি? এইবোৰ ভাবি এদিন নিৰ্মালী পাগলৰ দৰে হ’ল।

এতিয়া নিৰ্মালীয়ে সকলোকেই এটাই প্ৰশ্ন কৰে— অবিনাশৰ প্ৰস্তাৱটো কি? □□□

সময়

..... এনেকৈয়ে

অপ্ৰত্যাশিত ভাৱে দুঃসহ হৈ পৰে
সময়ৰ দুৰ্নিবাৰ গতি।

আকাশৰ নীলাভ সৌন্দৰ্য্যত
অৱগাহন কৰা প্ৰতুষৰ ৰাঙলী সুৰুয়ে

আজি স্পৰ্শনকৰে হৃদয় সমগ্ৰ।

প্ৰতিখন হৃদয় আজি অশুভ সময়ৰ

জৰাজীৰ্ণ পোছাকৰ আবেষ্টনীত।

চৌদিশে মাথো পাশবিকতাৰ আশ্ফালন;

হত্যা, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণৰ আৰ্তনাদ।

ভাঙি চুবমাৰ হৈ যায় সুখ আৰু ঐশ্বৰ্যৰ কাঁচঘৰ।

নাই ক’তো কোনো তৃপ্তিৰ উন্মেষ।

অনাকাঙ্ক্ষিত ধুমুহাত বিধৌত হৈ পৰা

বিচ্ছিন্ন হৃদয়ক বান্ধিবলৈ আজি হেৰাই গৈছে

সময়ৰ ধ্ৰুপদী সাকোঁ।

ভগৱানৰ আশীষ নিৰ্মালী ফুলৰ পাহিতো

আজি কাঁজলিয়ে কাঁজলিয়ে খাৰ-বাৰুদৰ কেঁচা গোন্ধ

হেৰাই গৈছে আজি সময়ৰ সেউজ মালিতা

বধ্যভূমিৰ নীৰৱ সাক্ষী সময়ে

ৰক্তাজ্ঞ হৃদয়ৰ শোণিত লিপিতে আজি

লিখি যায় বিষন্ন প্ৰহৰৰ তেজাল কবিতা

ধূসৰ ভূমিৰ চৌপাশে আজি আখৰা চলে

নৃশংসতাৰ

আৰু বিসৰ্জিত হয় অসাৰ পৃথিৱীৰ নিভাজ ‘মৰম’।

শ্ৰী বসন্ত কলিতা

সহকাৰী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ

এবুকু যন্ত্ৰণা

আজমল হক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
অসমীয়া বিভাগ

অৰুণ মানসী একে শ্ৰেণীৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। দুয়োৰে মাজৰ সম্পৰ্কটো কাষ চাপি আহিছে। অৰুণ ভেঞ্চাৰ স্কুল এখনৰ ছাত্ৰ যদিও মেধাৰী ষ্টুডেন্ট। শিক্ষকসকলেও তেওঁক বৰকৈ মৰম কৰে। মৰমৰ পাত্ৰ হিচাপে তেওঁৰ ব্যৱহাৰো অতুলনীয়, সদায় টিপ-টপ হৈ চলে, ব্যস্ত সদায় পঢ়াত। মানুহৰ মুখে মুখে — “গোবৰত যেন পদুম ফুলিছে।” উদ্যমশীল যদিও ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা বৰ বেয়া। নিৰক্ষৰ মাক-দেউতাকৰ বাবে পৰিয়ালটো বেচ ডাঙৰেই হৈছিল। দুবেলা দুমুঠি খাবৰ বাবে কিমান যে পৰিশ্ৰম কৰিছিল তাৰ লেখ-জোখ নাই। পৰিস্থিতিত বাধ্য হৈ মামাকৰ ঘৰৰ পৰা লেখা-পঢ়া কৰিছিল। শান্ত-শিষ্ট ল'ৰাজন এদিন প্ৰেমিক হৈ গ'ল। প্ৰেমত সাধাৰণতে ল'ৰাবোৰেই প্ৰথমতে ছোৱালীৰ কাষ চাপে যদিও মানসী তাৰ সম্পূৰ্ণ বিপৰীত।

এদিন বজাৰত মানসীৰ লগত তাৰ দেখা হ'ল। মানসীয়ে অৰুণক সুধিলে ‘হাউ আৰ ইউ?’, অৰুণে ক'লে, ‘আই এম ফাইন।’ অৰুণ তোমাৰ লগত মোৰ এটা কথা আছে। এতিয়াই ক'ব পাৰা। অৰুণৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ লৈ মানসীয়ে ক'লে— “মই প্ৰত্যেক দিনাই তোমাক কিয় সপোনত দেখো!” অৰুণে ক'লে— “ভাল, সপোন দেখা ভাল। সপোন আছে কাৰণেই পৃথিৱী আছে আৰু পৃথিৱী আছে কাৰণেইতো মানুহ আছে।” ‘অফ ক'ৰ’ বুলি মানসীয়ে মিচিকিয়া হাঁহিৰে গুচি গ'ল।

অলপ অলপ কৰি দুয়োৰে গভীৰ প্ৰেমানুভূতিৰ সৃষ্টি হ'ল। ক্লাছৰ আন ল'ৰাবোৰে ভাবিছিল আমি তাইৰ পিছেপিছে ইমান ঘূৰিছো আমাক পাট্টাই দিয়া নাই অথচ অৰুণক তাই নিজে প্ৰেম নিবেদন কৰিছে। অৰুণে মূল উদ্দেশ্যৰ পৰা আঁতৰি আহি প্ৰেমক লৈ মতলীয়া হ'ল। পঢ়া-শুনাৰ নাম এৰি তেওঁ প্ৰেমৰ উপাসনাত অস্থিৰ।

দিনে দিনে মানসীৰ প্ৰেমে অৰুণক গ্ৰাস কৰি আহিল।

সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে অৰুণ এটা ‘ডাষ্টবিন’ত পৰিণত হৈছিল। দুবছৰীয়া প্ৰেমত অৰুণে নিজ স্বাৰ্থ ত্যাগ কৰি প্ৰেম গংগাত স্নান কৰিছিল। খাইছিল গংগাৰ পানী, নচিছিল তাৰ তালত, গাইছিল তাৰ কুলু-কুলু শব্দে। ই প্ৰকৃত গংগা নহয়। অজানিতেই ব্ৰহ্মপুত্ৰক অৰুণে গংগা বুলি ভুল এটা কৰিছিল। বিশুদ্ধ পানীৰ আশাত সি ঘোলা পানীৰে পিয়াহ দূৰ কৰিছিল। প্ৰেম প্ৰেম বুলি বিচলিত হোৱা অৰুণৰ কাণত হঠাৎ এদিন বজ্ৰপাতৰ শব্দ হ'ল। যি শব্দত তেওঁ লগে লগে মুৰ্ছা যায়। আকাশখন যেন তেওঁৰ মূৰত পৰিল। স্বাৰ্থৰ পৰ মানসীয়ে এবাৰ অৰুণক জনাবৰো প্ৰয়োজনবোধ নকৰিলে। অৰুণক চঞ্চলতাই ঘেৰি ধৰিলে। শকত-আৱত ল'ৰাজন লাহে লাহে ক্ষীণ-মিণ হৈ নোহোৱা হ'ল। শূন্যতাই তেওঁৰ দুহাত দুচকুত ভৰি পৰিল। মানসী কিন্তু অকণো বিচলিত হোৱা নাই, তাই স্থিৰ। পগলা মন হৈছে কিছুমান ল'ৰাৰ। প্ৰত্যেকজনেই অৰুণৰ দৰেই প্ৰেমিক। ধূম-ধামকৈ মানসীৰ বিয়া হৈ গ'ল।

অৰুণে মেট্ৰিক পৰীক্ষাৰ ৰিজাল্ট বেছি ভাল কৰিব পৰা নাছিল। মানসীৰ প্ৰতাৰণাত প্ৰভাৱিত হৈ অৰুণ বিচলিত হৈ পৰিছে। নশ্ৰ, ভদ্ৰ, সহিষ্ণু চৰিত্ৰৰ ল'ৰাজন মাদক দ্ৰব্যৰ নিচাত মগ্ন হ'বলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰা হ'ল। মানসীৰ চিন্তা লাহে লাহে এৰাই চলে যদিও স্মৃতিয়ে সদায় দোলা দিছিল।

ভাগ্যৰ কি কৰুণ পৰিহাস। অৰুণক যেন সৃষ্টিকৰ্তাই নিঃস্ব কৰিছে। দুখ চক্ৰই তেওঁকেই যেন বিচাৰিছিল। প্ৰথম বৰ্ষৰ পৰীক্ষাত অৰুণৰ মাতৃৰ মৃত্যু হয়। ই এক মৰ্মান্তিক দৃশ্য আছিল। কেৰাচিনৰ ড্ৰামত জুই লাগি অকস্মাত মৃত্যু ঘটে। মাতৃক হেৰুওৱাৰ যি যন্ত্ৰণা যাৰ মাক নাই সিহে বুজি পায়। পৃথিৱীত এনে

কোনো পিতৃ-মাতৃ নাই যে তেওঁলোকে নিজ সন্তানক বেয়া পায়। অৰুণৰ অন্তৰ বিষাদেৰে ভৰি পৰিছিল। কোনোমতে পৰীক্ষাটো পাৰ হ'ল। ঘৰৰ সৰু ভাইটি ভণ্ডি আৰু স্নেহময় দেউতাৰ কথা ভাবি অৰুণে তেওঁৰ নিজৰ ঘৰত অৰ্থাৎ সন্তুপুৰত আহিল। সন্তুপুৰতো মুখৰ ভঁৰাল। য'ত আধুনিকতাৰ চাপ নাই। ঠাইখন নদী যেন লাগে, সদায় বানপানী হয়। সকলোৱে খেতি কৰি আৰু নদীৰ মাছ মাৰি জীৱিকা অৰ্জন কৰে। ই এক অনুন্নত ঠাই।

অৰুণৰ মাকৰ মৃত্যুৰ পাঁচমাহ পাছত তেওঁৰ দেউতাকে দ্বিতীয় বিবাহ কৰিবলৈ মন স্থিৰ কৰিলে। জুৰুলা পৰিৱেশত তেওঁ জৰ্জৰিত হৈছে। দেউতাকৰ বিয়া পাৰ হ'ল। ইতিমধ্যে দ্বিতীয় বৰ্ষৰ পৰীক্ষাৰ সময় আহিল। অলপ হ'লেও পঢ়া-শুনা কৰিয়ে পৰীক্ষা সমাপ্ত কৰিলে। পৰীক্ষা মোটামুটি বেয়া হোৱা নাছিল।

এদিন পুৱাবেলাতেই অৰুণৰ দেউতাকে বেঞ্চ এখনত বহাৰে পৰা ক'লে, “অৰুণ কলিজাটো বৰ বিষাইছে। কিবা দৰব এটা আনছোন।” অৰুণে পাৰেমাণে মেডিচিন যোগাৰ কৰি দিলে। মেডিচিন খাই আৰোগ্য হ'ল যদিও কেইদিনমান পাছত আকৌ আগতকৈ ৰাঢ়ি আহিল। এসময়ত তেওঁৰ এই যন্ত্ৰণাই সীমা চেৰাই গ'ল। অসহিষ্ণু হৈ পৰিল আৰু ক'লে, ‘অৰুণ কিবা এটা কৰা।’ অৰুণ নিৰুপায় হৈ যি অলপ মাটি আছিল তাৰে এভাগ বিক্ৰি কৰি জি.এম.চি.ত লৈ গ'ল। ডাক্তৰে ক'লে যে

ব্লাড সম্পূৰ্ণৰূপে বেয়া আৰু কলিজাত ঘা হৈছে। ব্লাডৰ প্ৰব্লেমটো অৰুণে ছল্ড কৰিলে। বোগী অলপ আৰোগ্য হ'ল। দুই পেকেট ব্লাড দিয়াত অৰুণৰ শৰীৰও বৰ দুৰ্বল হ'ল। টকাৰ অভাৱত ৰাতি অৰুণে বাহিৰত বহা বেঞ্চখনতেই খুৰা অমৰৰ মোবাইলটো লৈ শুই থাকিল। সাৰপাই চালে মোবাইল নাই। বিচাৰি নাপাই তেওঁ নিবাস হৈ পৰিল। বিমোৰত পৰি পুনৰ এবটল তেজ বিক্ৰী কৰি মোবাইল কিনি খুৰাকক দিলে। কথাটো শুনি খুৰাই বৰকৈ গালি পৰিছিল। নিঃশব্দে তেওঁ শুনি আছিল। ঠিক সেই মুহূৰ্ততে কোনোবাই আহি ক'লে যে আপোনাৰ বোগীজন ঢুকাল। অৰুণৰ এটা চিঞৰে যেন তাত ভূমিকম্পৰ সৃষ্টি হ'ল। লগে লগে তেওঁ মাটিত বাগৰি পৰিছিল। যন্ত্ৰণাই তেওঁক দন্ধ কৰি পেলাইছিল। যেন একোৱেই নাথাকিল। জীৱনৰ আশা-ভৰসা ধূলিসাৎ হৈ গ'ল। সৃষ্টিৰ কি কৰুণ বিচাৰ। দুখী সুখী হ'ল, সুখী দুখী হ'ল। কিন্তু অৰুণৰ দুখৰ অন্ত নপৰিল।

অৰুণৰ দেউতাকৰ মৃত্যুৰ এবছৰ পাছত তেওঁৰ কৰ্ণ স্পৰ্শিবলৈ পুনৰ বজ্জ এটা হ'ল, জি.এম.চি.ত প্ৰেগনেণ্ট মানসীৰ মৃত্যু। অৰুণৰ চকুলোৰে যেন বানপানী ব'বলৈ ধৰিলে। সঁচাকৈ সূৰ্যই যেন তেওঁক পোহৰ দিবলৈ পাহৰিলে। অৰুণ সৃষ্টিৰ এক অৱহেলাৰ পাত্ৰ হৈ তলমূৰকৈ ৰ'ল।

□□□

ফাউণ্ডেশ্যন

— কুলেন তালুকদাৰ
প্রাক্তন ছাত্ৰ

টেলিফোনৰ সিটো মূৰৰ কথাখিনি শুনাৰ পাছত অৰিন্দমে ক্ৰেডেলত বিচিভাৰটো থৈ বিভঙ্কি চকীখনত ঠেকেচকৈ বহি পৰিল। দেউতাকৰ ওপৰত তাৰ খং উঠি আহিল। আচলতে এই সময়ত তাৰ খং উঠিব লাগিছিল বাসৱীৰ ওপৰত। কিন্তু তাইনো কৰিব কি? তাইৰ ঠাইত সি হোৱাহেঁতেনো সিও তাকেই কৰিলেহেঁতেন। দেউতাক তাৰ প্ৰিন্সিপোলৰ মানুহ সি বুজি পায়। তথাপি বিয়া নামৰ এই প্ৰক্ৰিয়াটোত সিদ্ধান্তবোৰ সি নিজেই ল'ব খোজা কথাটোৱে দেউতাকৰ ইগত লগা বুলি সি ভাবি ল'ব নালাগিছিল। চৰকাৰী দ্বায়িত্বশীল বিষয়া হিচাপে এই ভিতৰুৱা অঞ্চলটোলৈ অহা অৰিন্দমৰ বেছি দিন হোৱা নাই। সি সিদ্ধান্ত ল'লে, অফিচ সামৰি আজি আবেলি সি গুৱাহাটীলৈ, মানে দেউতাকৰ ওচৰলৈ যাব। যোৱাৰ আগেয়ে প্ৰবালকো এবাৰ লগ কৰি যাব। ইউনিভাৰচিটিত পঢ়ি থাকোতে ৰালমেট হিচাপে পোৱা প্ৰবালৰো ঘৰ যে তাৰ নতুন কৰ্মস্থলী এই ঠাইখনত সি পাছতহে গম পাইছিল। প্ৰবালে তাক সাক্ষাৎ কৰিবলৈ আহি কৈছিল— 'তই ঠিক ঠাইলৈকে আহি ওলালিহি অৰিন্দম। এইবাৰ তোৰ কাম সিজি যাব।

— ইমান চাচপেঞ্চ কিয় দিয় ভাই, খুলি ক'না কি ক'ব খুজিছ।

পুৰণি কোনোবাক লগ পোৱাৰ উৎসুকতাৰে সোধা অৰিন্দমৰ কথাখিনিৰ উত্তৰত প্ৰবালে তাক বাসৱীৰো ঘৰ এই ঠাইতেই বুলি জনাইছিল। স্থানীয় কলেজখনৰ পৰা বাসৱীয়ে ভাৰচিটি উইকত বেণ্ট

ছিংগাৰ হৈছিল। বাসৱীৰ কণ্ঠৰ মায়াময় যাদুত অৰিন্দম কাবু হৈ পৰিছিল।

— সঁচা? জঁপিয়াই উঠিছিল সি —
তেনেহ'লেতো কামেই শেষ ভাই, ওলা এদিন বাসৱীৰ ঘৰলৈ।

এনেকৈয়ে প্ৰবালৰ মধ্যস্থতাত অৰিন্দম আৰু বাসৱীৰ মাজত গঢ়ি উঠিছিল এটা সম্পৰ্ক, অনায়াসীয় হৈও যেন এক গভীৰ আত্মিক সম্পৰ্ক।

ইতিমধ্যে অৰিন্দমে গুৱাহাটীত দেউতাকে সজোৱা পুৰণা আৰ.চি.চি ঘৰটোৰ ওপৰত এটা মহলা সজোৱাইছিল। ঘৰটোৰ গ্ৰাউণ্ড ফ্ল'ৰটো সজোৱাৰ সময়ত দেউতাকে অৰিন্দম আৰু কৃষ্ণাণক কৈছিল—

আমি থকা পুৰণি আসাম টাইপৰ ঘৰটো ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হৈ পৰিছে। তহঁতক পঢ়োৱাৰ দায়িত্ব সমাপন কৰোঁতে বাসোপযোগী ঘৰ এটা নিৰ্মাণ কৰাৰ কথা ভাবিবই পৰা নাছিলো। এতিয়া তহঁত মানুহ হ'লি। কৃষ্ণাণুৱেও আজি নহয় কাইলৈ মূৰটো ক'ৰবাত গুজিব। এতিয়া ৰিটায়াৰমেণ্টৰ টকাখিনিৰে এই ঘৰটো সাজিবলৈ ল'লো। পিছে গ্ৰাউণ্ড ফ্ল'ৰটোহে। ওপৰত দুটা মহলা তহঁত দুয়োৱে নিজৰ ভাগে কৰি ল'বি। সেইকথা চিন্তা কৰিয়েই ভেটিটো মই বেছ মজবুত কৰি লৈছোঁ। তই উপাৰ্জন কৰা দৰমহাখিনিৰে গুৱাহাটীৰ দৰে ঠাইত মাটি কিনি ঘৰ সজাৰ কথা ভাবিব নোৱাৰ, সেই কথা মই জানো। পিছে তোৰ দৰে বহুতেই আকৌ গুৱাহাটীৰ কেবা- ঠাইতো মাটি কিনি প্ৰাসাদোপম অট্টালিকাও সাজিছে। তেনে কাম তই

কৰিব নোৱাৰ। কাৰণ তহঁতক মই মানুহ কৰিহে ডাঙৰ কৰিছোঁ।

এদিন মাকৰ মুখেৰে দেউতাকে অৰিন্দমৰ বিয়াৰ প্ৰস্তাৱটো শুনি মানুহজন মনে মনে থাকিল। এই নীৰৱতা পূৰ্বা এমাহৰ। এমাহ পাছত তেওঁ অৰিন্দমক জনালে— তেওঁ নিজে ছোৱালীজনীক এবাৰ লগ পাব খোজে। গুৱাহাটীৰ পৰা অৰিন্দমৰ কৰ্মস্থলীলৈ ইমান দূৰ গৈ ছোৱালীজনীক লগ ধৰা কথাটো সদ্যহতে তেওঁৰ দেহাই এপ্ৰ'ভ নকৰে। সেয়ে জানিবলৈ পোৱা মতে, ছোৱালীৰ মোমায়েকৰ ঘৰো গুৱাহাটীতেই যেতিয়া ছোৱালীয়ে নিজে এপাক গুৱাহাটীলৈ আহি গ'লে কামটো সহজ হয়। ঠিকনা বিচাৰি মোমায়েকৰ ঘৰটো উলিওৱাত সমস্যা হ'ব নালাগে।

প্ৰবালৰ মধ্যস্থতাত এদিন অৰিন্দমৰ দেউতাকে বাসৱীৰ মোমায়েকৰ ঘৰটোও বিচাৰি উলিয়ালে।

ইয়াৰ পাছৰ সময়খিনি অৰিন্দমৰ বাবে উৎকৰ্ষাৰ সময়। কোনো খবৰ নাই— বাসৱীৰ পৰাও, দেউতাকৰ পৰাও।

আজি অফিচলৈ আহি নিজৰ কোঠাত প্ৰবেশ কৰিছিলহে মাত্ৰ, ফোনটো বাজি উঠাত একপ্ৰকাৰ দৌৰি গৈয়েই সি ৰিচিভৰাটো দাঙি লৈছিল। সিটো মূৰৰপৰা অহা বাসৱীৰ কথাখিনি শুনি অৰিন্দমৰ মূৰ গৰম হৈ গ'ল। খং উঠি আহিল দেউতাকৰ ওপৰত। দেউতাকক লগ ধৰিবলৈ গুৱাহাটীলৈ এবাৰ আগেয়ে প্ৰবালক এবাৰ মাতি পঠিয়ালে।

অৰিন্দমৰ মুখত সকলোখিনি শুনি প্ৰবালে ক'লে— ইমান ইম'শ্যনেল হোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। সমাধান ওলাব।

— কি সমাধান ওলাব? বাসৱীয়ে আৰু কি ক'লে জানা, মোমায়েকে হেনো তাইলৈ আগৰে পৰা ভাবি থোৱা ল'ৰা এজনৰ লগত তাইৰ বিয়া খাটাং কৰিয়েই পেলালে।

— খাটাংহে কৰিছে, বিয়াখন হৈ যোৱা নাই

নহয়। মই কাইলৈ গুৱাহাটীলৈ যাম। বাসৱীও তাতেই আছে। পোনে পোনে গৈ বাসৱীৰ মোমায়েকৰ ঘৰ ওলাম। অৰিন্দমক আশ্বস্ত কৰিবলৈ কোৱা প্ৰবালৰ কথাত অৰিন্দম নিমতে থাকিল।

নিজ ঘৰৰ সন্মুখত ৰিক্সাৰ পৰা নামি অৰিন্দমৰ ভাব হ'ল, এই অৱস্থাত মাকে তাক দেখিলে হয়তো আচৰিত হ'ব। কিন্তু সি জানো তাৰ এই একান্তই ব্যক্তিগত কামটোত চৰকাৰী গাড়ীখন ব্যৱহাৰ কৰিলে দেউতাকৰ প্ৰশ্নবাণৰ সি মুখামুখি হ'ব। সেয়ে শেষ মুহূৰ্তত সি বাছেৰেই অহাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল।

বাহিৰত কাকো নেদেখি সি গেটেৰে সোমাই পোনে পোনে ওপৰৰ মহলালৈ গ'ল। ঘৰটোৰ কনষ্ট্ৰাক্শ্যন চলি থকা সময়ত চৰকাৰী কামত সি গুৱাহাটীলৈ আহিলে এপাক ঘৰত সোমাই মিস্ত্ৰীৰ প্ৰতিটো কামত নজৰ দি গৈছিল। পৰ্টিকৰ কাম অলপ আধৰুৱা হৈ থাকিল। বিয়াৰ আগে আগে সেইখিনি কম্প্লিট কৰাৰ কথা ভাবিছিল। কিন্তু এতিয়া কিবা কৰাৰ আগ্ৰহটো যেন কমি গ'ল।

ৰাতি শোৱাৰ আগেয়ে দেউতাকে তাৰ কোঠাত প্ৰৱেশ কৰি চোফা এখনত বহি লৈ আৰম্ভ কৰিলে,

— কোনো আগতীয়া খা-খবৰ নিদিয়াকৈ তই যে ঘপহকৈ আহি ওলালি, কাৰণটো বোধকৰো মই কিছু পৰিমাণে বুজিছোঁ। তই মাৰক তোৰ বিয়া সম্পৰ্কে দিয়া প্ৰস্তাৱটো মোৰ কৰ্ণগোচৰ হোৱাৰ পাছত মই এমাহ সময় ল'লো। এইখিনি সময় মই এনেয়ে বহি কটোৱা নাই। খা-খবৰবোৰ ল'লো। বিয়া-বাৰৰ দৰে কথা, ঘপহকৈ সিদ্ধান্ত একোটাতে লৈ লোৱা নাযায়। তই নাভাবিবি মই তোৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে যাব খুজিছোঁ। মই গম লৈ পালো ছোৱালীৰ বাপেক ৰিটায়াৰ্ড ইঞ্জিনীয়াৰ। এইখিনিলৈকে ঠিকেই আছিল। কিন্তু মানুহজনৰ দুজনকৈ ল'ৰা একো কামৰ নহ'ল। বাপেকৰ হুঁচিয়েল ষ্টেটাচটোৰ জোৰতেই সিহঁত টিকি আছে। ডাঙৰটোৱে হেনো বি.এ.টোকে পাছ কৰিব নোৱাৰিলে। আচলতে কি জান অৰিন্দম,

তেনে মানুহবোৰৰ সন্তানবোৰে অভাৱ বোলা বস্তুটোৰ বাহিৰে অইন একোৰে অভাৱত নোভোগে। ক্ৰমে বাঢ়ি অহা সিহঁতৰ ডিমাগুবোৰে বাপেকবোৰক কৰি তোলে দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত। খবৰ পাইছো বাসবীৰ বাপেকে গুৱাহাটীৰ কেইবাঠাইতো মাটি কৰিছে, প্ৰাসাদোপম ঘৰ সাজিছে। ইমানবোৰ মানুহজনে কেৱল দৰমহাৰ টকাকেইটাৰেই কৰিছেনে? ইঞ্জিনীয়াৰ এজনৰ দৰমহা কিমান আৰু ইমান দিনে তেওঁৰ পৰিয়ালৰ সদস্যই বতাহ খাইতো জীয়াই থকা নাছিল। সেইবোৰ যি নহক, তেওঁৰ অবৰ্তমানত সেই সম্পত্তিৰ গৰাকী হ'ব তেওঁৰ কপৰ্দকশূণ্য ল'ৰা দুজন— যাৰ হাতত বাপেকৰ ঐশ্বৰ্য-বৈভৱ লয় পাবলৈ সৰহপৰ নালাগিব। ইয়াৰ আচল কাৰণ কি জান বাবা? ফাউণ্ডেশ্যন। বাপেকে গঢ়ি দিয়া সিহঁতৰ জীৱনৰ বুনিয়াদ মজবুত নোহোৱাৰ বাবেই তেওঁৰ উত্তৰাধিকাৰীৰ জীৱনতো ভঙ্গুৰতা আহি পৰিব। এসময়ত ধনৰ বলত দপ্‌দপাই থকা মানুহজনৰ পুতেকহঁতক বাটৰ কুকুৰেও বাট এৰি নিদিয়া হ'ব.....।

মাকে মাজতে আহি অৰিন্দমৰ বাবে আঠুৱা আৰু কস্থল আনি অৰিন্দমৰ বিচনাত পেলাই থৈ যোৱাত বাপেকৰ কথাত যতি পৰিল। মাক ওলাই যোৱাৰ পাছত তেওঁ বাকীখিনি আৰম্ভ কৰিলে,

— অ' মই কি কৈ আছিলোঁ..... ফাউণ্ডেশ্যন। আমাৰ ঘৰটোলৈকে চা। ভেটিটো সজোৱাৰ সময়ত মই তহঁতক নকৈছিলোনে যে ওপৰত আৰু দুটা ষ্টৰি হ'ব। মূল কথাটো হ'ল ওপৰৰ ষ্টৰি দুটা তহঁতে যিমনে ডেকোৰেটেড কৰি নাসাজ কয়, তাৰ ডিউৰেবিলিটি নিৰ্ভৰ কৰিব মই সাজি থোৱা

ফাউণ্ডেশ্যনটোৰ ওপৰতহে। তই পছন্দ কৰা ছোৱালীজনীৰ বাপেক ফাউণ্ডেশ্যনত গুৰুত্ব নিদিয়া মানুহ। তথাপি বোকাত পদুম জন্মে। এই ভাবিয়েই মই ছোৱালীজনীক এবাৰ টুকুৰিয়াই চাবৰ মন গ'ল। তইতো ভাবিছই তই বেয়া পাব লগাকৈ, অসন্তুষ্ট হ'ব লগাকৈ মই সাংঘাটিক কিবা কৈ পেলাইছো। একো কোৱা নাছিলো মই। মই মাত্ৰ তাইক এটা প্ৰশ্ন কৰিছিলো,

— অৰিন্দমৰ লগত বিয়াত সোমালে তুমি বৰ্তমানে পাই থকা অভাৱহীন পৰিৱেশ এটাৰ হয়তো অভাৱ পাবা, কাৰণ সিটো যথেষ্ট টকা পোৱা চাকৰি এটা নকৰে; তুমি এড্‌জাষ্ট হ'ব পাৰিবা? তেতিয়া তই যিটো উত্তৰ দিলে, মোৰ শেষ আশাকণো নিষ্ঠুৰভাৱে মুচৰি পেলালে। তই কি ক'লে জান, তই কৰি থকা চাকৰিটোত বাহিৰা পইচাৰ স্কোপটো হেনো বেছি, গতিকে এড্‌জাষ্টমেন্টৰ কথাটোলৈ তই চিন্তিত নহয়। চা অৰিন্দম, এনেকুৱা মানসিকতাৰ ছোৱালী এজনীৰ সৈতে তোৰ সংসাৰখন বান্ধি দি মই তোক দ্বিতীয় এজন বাসৱীৰ দেউতাক হ'বলৈ এৰি দিব নোৱাৰো।

দেউতাকৰ কথাখিনি এজন বাধ্য ছাত্ৰৰ দৰে সি শুনি থাকিল। ইমান দিনে সি বাসৱীৰ বাহিৰফালটোহে দেখি আহিছিল। অথচ এদিনৰ সাক্ষাতত দেউতাকে তাইৰ অন্তৰ্জগতখনতো এভুমুকি মাৰি আহিল- যিটো কাম সি হয়তো প্ৰেমৰ মাদকতাত কৰিবলৈ আহৰিকৈ পোৱা নাছিল।

—গাৰুত মূৰটো থোৱাৰ পাছত সি প্ৰবালৰ নাম্বাৰটো টিপিলে। সি প্ৰবালক জনাব— সি, প্ৰবাল কাইলৈ গুৱাহাটীলৈ আৰু আহিব নালাগে।□□

English Section

About Medicinal Plant

Md. Jahirul Haque
B.Sc. 3rd Year (2010-11)

DATURA

The 'datura' is a very common herb that grows everywhere in India. It belongs to the family solanaceae and is a biennial plant with erect, dichotomously branched, herbaceous broad leaves. It is not very tall, being just 25cm to 30 cm in height. It has large flowers, while the fruits are round and have tender spines on their surface.

This plant is called 'dhatura' in Hindi, 'dhotura' in Assamese, 'dhutra' in Bengali. On 'Shivaratri' day, the 'datura' fruits are used to worship god Shiva. Such are thought to be the sacred powers of this plant, that according to the 'Shiva Purana'.

While 'datura' seeds are sometimes used for increasing the narcotic power of 'bhang', this common herb has large number of medicinal uses as well. Though the 'datura' plant has both black and green species, both have equal medicinal value. Generally, only the leaves, seeds and fruits of this plant are used for treatment.

The ash prepared by burning the dried leaves, twigs, fruits, flowers and roots, when mixed with coconut oil and applied to the hair, is effective in vanquishing lice and dandruff. The same ash, when mixed with mustard oil, is an excellent cure for eczema.

In case of any kind of swelling on the body, groundnut oil should be applied to a few 'datura' leaves, which should then be warmed slightly and placed on the affected part of the swelling will come down in a few hours. If needed, the same be repeated before sleeping.

According to ancient texts, in case of a dog or monkey bite, a paste made of 'datura' leaves, if applied continuously for a week, reduces the chances of suffering from hydrophobia. □□

THE THREE SISTERS IN AUSTRALIA

Md. Ruhul Amin
T.D.C. 1st Year (Arts)

The three sisters is a famous rock formation in the Blue Mountains of New South Wales, Australia. They are close to the town of Katoomba and are one of the Blue Mountains most famous sights, towering above the Jamison Valley.

The Sisters were formed by erosion. The soft sandstone of the Blue Mountains is easily eroded over time by wind, rain and rivers. So the cliffs surrounding the Jamison Valley are being slowly broken up. Formations like the Three Sisters are created when water seeps into small cracks in the rock gradually.

the legend of the three sister

There is a legend associated with the Three Sisters. According to the story, the three huge rock formations were once three beautiful sisters named "Meehni", "Wimlah", "Gunnendoo" from the Katoomba tribe. The three sisters fell in love with three brothers from the Nepean tribe but their tribal laws forbade their marriage. A battle ensued and the sisters were turned to stone by an elder of the tribe, in order to protect them. However, the elder tribal was killed in the battle and no one else could turn them back. □□□

THE SECURITY COUNCIL OF THE U.N.O.

Shahidul Islam

T.D.C. 2nd Year (Arts)

The United Nation (U.N.) is popularly known as the world parliament, was established 65 years ago on 24 October, 1945. On the auspicious day the charter of the United Nations was signed by 51 countries of the world including India and rectified by five permanent members of the U.N. Security Council namely, China, France, the USSR, UK and the USA. We observe 24 October as the United Nations Day. The United Nations has six principal organisation, such as –

- i) The General Assembly
- ii) The Security Council
- iii) The Economic and Social Council
- iv) The Trusteeship Council
- v) International Council of Justice
- vi) The UN Secretariat

The present membership of United Nations is 191 Countries. However the U.N. family is much larger and 15 other agencies including World Bank are part of this family.

The Security Council is the most powerful and decision making body of the United Nations. Its main responsibility is to maintain International peace and Security. The Security Council is a contrast from the General Assembly, in respect of both its composition and decision making procedure. Unlike the General Assembly, the membership of the council is limited to 15 countries only Of these, five countries are its permanent members. The remaining ten countries are non-permanent members. They are elected by the General Assembly for a term of two years. They represent differnt geographical regions of the world like Asia, Africa, Latin America, Western and Eastern Europe.

It was initially hoped that the small size of the body could make it easy for

the council to take decision on procedural matters by nine affirmative votes on substantive questions. The nine affirmative votes should include concurring votes of the permanent members. In other words, the council can not take decision of the major significance if any one of the five permanent members cast a negative vote. This special privilege of the permanent members is popularly known as the veto power. To abstain from voting in the Security Council is not veto. The veto power provision in the Security Council has been in criticism from the very beginning. The veto power dilutes the principle of Sovereign equality of the member countries.

The powers and functions of the Security Council are limited to the task of maintenance of international peace and security. In case of a dispute arises between two or more countries, the council can make appropriate recommendations in the interest of peaceful settlement of the dispute. The council can use extraordinary power to deal with wars or threats of war between countries. In such an event, the council can determine who the aggressor is and can call for necessary steps to restore peace. These steps may include at the discretion of the council, economic sanctions like freezing of assets abroad, banning of exports and imports of military action by land, sea or air. Once the Security Council takes a decision, it is the duty of the member countries to carry out decisions. Obviously, the council can take such important decisions only with the agreement among the permanent members. In recent years, after the end of the cold war, the Security Council has frequently used its binding powers to deal with various problems of international peace and security. It is important to note that the Security Council has imposed varying sets of economic and diplomatic sanctions includes cutting off diplomatic relations, stopping of oil imports and exports, banning weapons supplies etc. Iraq, Libya, South Africa were among the targets of these sanctions. Since no armed forces are placed under the UN to fight an aggressor even after five decades of the charter's commitment to it, it has requested the member countries to contribute towards such a force to take military action for restoring peace. The UN authorised military action to push North Korean forces from South Korea in 1950 and forces of Iraq from Kuwait in 1990. However, recently the Security Council refused to authorize the US war against Iraq. The Security Council send soldiers of member countries to a troubled area, with the agreement of the governments concerned, to bring calm and normalcy. This largely successful activity is known as "peace keeping operation".

Need for re-structuring the Security Council

On the basis of the above discussion, we can say that the security council is the most powerful organ of the UN. It has done many responsible jobs. However, there are some obstacles, which limit performance. For example, a few organs of the United Nations have not changed through certain developments in the world require it.

Let us look at the Security Council as an example. Unlike the General Assembly, the permanent membership of the Security Council is limited to 15 Countries only. Of these five are permanent members and they were given this status in 1945 due to some historical and political reasons. The remaining ten members are non-permanent members elected by the General Assembly for term of two years. This arrangement is six decades old. When most of African and Asian countries were not part of the United Nations, now with membership of the world body rising by four times, the council's composition needs to be suitably changed. There is a strong demand to add a few more countries, like India as permanent members. The number of non-permanent members also needs to be increased so that different countries may feel that the Security Council works for their future. There is an impression among third world countries especially the United States of America. To correct this image the number of permanent members needs to be increased. Japan, India, Germany, Brazil and Nigeria are the claimants for it. Japan and Germany are no longer enemy states and because of their economic strength and contribution to the UN budget they are considered as potential contenders for permanent membership of the Security Council. India's contribution in several UN peace keeping forces and its active role in peace making processes testifies its claim to be permanent member of the Security Council. India a founder member of the United Nations, is the second largest populous country and the largest democracy in the world.

Reference : Open Learning Magazine.

□□□

Today's youth and their "NERVES"

Raghu Dev Das,
Assistant Prof. Dept. of English

Today, more people than ever before are suffering from that prevalent world -- wide disease -- "NERVES".

Most people among us are going through a very tense atmosphere around. But few people think that the real cause of his or her tension is own self. Now-a-days people are more selfish than they can think of. The effects of self importance as people want, make them more aggressive in every home and have, in a great many cases, unbalanced our nervous system.

People everywhere are talking about the great problem involved in erasing the ravages of day to day worries. There is an urgent need to do just that for ourselves, for if we are to strong for the job ahead we will have to draw on resources of a sound mind and healthy body and a balanced nervous system.

To relax our nerves system we require the removal of the debris of old fears and bad living habits. If we would regain our poise and serenity, we must build from within - that is, we must first of all wish to repossess our health and happiness; then we must have faith - faith in our own power, for every sane person is born with the power to muster his own mind. And here, in the mind, must begin the readjustment, the mastery of self. If we could develop an attitude of calm self-assurance, and break down the fears and doubts that weaken us, we would be more able to meet the adversities of life.

The college students, now-a-days, are seen to be the prey of hyper tension. They have to carry a lot of burden of themselves as well as their parents. This is the transition period of them, where they face physical and mental changes. So, it is often seen that they can not decide what is right and what is wrong, eventually take wrong decision most of time. So, a student should have clear self-understanding and discipline which help him to transcend the obstacles that everyone meets along his path of life.

But the seeker of health must also try to overcome the influence and effects of the outside factors which may be contributing to his influence and disturbance and nervousness. Certain physical factors and associations may weaken his body and be source of friction to the nervous and mental wellbeing. □□□

Quality Problems in Higher Education in India

Dr. Dhires Chakravarty

Associate Professor

Department of Chemistry

B.P.Chaliha College, Nagarbera

Email : devorty@gmail.com

Quality in higher education has become the prime agenda of countries worldwide. In its size and diversity, India has the third largest higher education system in the world, next only to China and the United States. In India at the time of independence and at present the status of higher education is shown in Table 1.

(Table 1): Growth of higher educational Institution

Period	No. of University	No. of College	Faculty Strength (lakh)	Enrolment (lakh)
Pre-independence	20	500		<1.0
End of the Tenth Plan (2007)	378	18,064	4.9	140

The investment made in higher education in the 1950s and 1960s has given us a strong knowledge base in many fields and contributed significantly in manifold to mankind. Hence, today Indian higher education system has grown into one of the largest in the world.

The 10th plan (2002-2007) expansion of higher education (Table 2) shows a rapid growth of it whereas the gross enrolment ratio (GER) is very low as compared to other countries (Table-3). The high degree of disparities (Table-4) is another thorn in the path of quality of higher education. It is unbelievable that still there are 370 districts in our country with GER less than the national average.

(Table 2) : Growth of higher educational Institution

Year	University	College	Enrolment (lakh)	NAAC Accredited	
				University	College
2002	201	12,342	75	61	198
2007	378	18,064	140	140	3492

(Table 3) : Disparities in GER

	World	Developed Countries	Transitional Countries	Asian Countries	India
GER in %	23.2	54.6	36.5	22	11

(Table 4) : Disparities in GER, 2004-05

National average of GER= 11.00%

GER in %	Area (%)		Gender (%)		Social (%)			
	Rural	Urban	Male	Female	ST	SC	OBC	Others
	6.70	19.90	12.40	9.10	6.57	6.52	8.77	17.22

GER = Gross Enrolment Ratio

It is little more than half a century ever since the government invited a planned development of higher education in the country particularly with the establishment of University Grants Commission in 1953. As far as the quality is concerned the UGC has laid down indicators under provision of what it called, 2(f) and 12(b). These two together assess the minimum quality requirement to provide the grants to the universities and colleges. Thus 2(f) & 12(b) is the initial and presumably the minimum framework of regulation of quality for the colleges and universities.

Beside the UGC has set up National Assessment and Accreditation Council (NAAC) to assess and accredited the quality of higher education institutions, which used fairly expanded criteria of quality for universities and colleges in the country. NAAC was established as an autonomous body under section 12CCC of UGC Act 1956, and registered at Bangalore on 16 September, 1994. Its working is controlled by a General Council (GC) and Executive Committee (EC) comprising senior academic and educational administrators from universities, colleges and professionals bodies and representatives from organizations such as the UGC, MHRD and AIU.

Nasscom-Mackinsey Report (2005) has said the higher educational institutions suffer from a serious quality problems such that only 15% of graduates of general education and 25-30% of technical education are fit for employment. The results of the accreditation process also indicate another serious quality problems that only 9% of the accredited colleges and 31% of the accredited universities are rated as 'A' grade and the rest fall in 'B' and 'C' grade. The current and universities of higher education in India shown in the Table 5.

Table 5 : The current quality status in colleges and universities

Parameter	College (As in 2007)	University (As in 2007)
Total Number of Institution	18,064	378
Total Number of Institution under UGC purview	14,000	317
Total Number of Institution recognized under Section 2(f) of UGC Act	5,589	
Total Number of Institution recognized under Section 12(B) of UGC Act	5,273	
Total Number of Institution actually founded by the UGC	4,870	164
Total Number of Institution accredited by the NAAC	3,492	140
Total Number of Institution accredited by the NAAC and scoring A grade	314	43

Since only a small number of Universities and colleges are eligible for funding by UGC and hence monitoring for quality by NAAC for ensuring quality standards set by it, a vast majority of institutions are under no quality monitoring and control of any body.

Quality up-gradation is not a one time phenomenon. Quest for excellence is a continuous and perennial pursuit. In view of this, accreditation and post-accreditation complacency must be arrested by involving quality assurance mechanism for self regulation. The setting up of an Internal Quality Assurance Cell (IQAC), is one such mechanism. The Cell may constitute two quality groups, one design strategies for quality enhancement for consideration and implementation by IQAC.

Presently NAAC has adopted new methodology for assessment and accreditation of colleges and universities. The status of institutions accredited by NAAC under new methodology from 1st April 2007 to September 2011, including re-assessed institutions and re-accredited institutions are shown in Table 6.

Table 6 : Institution accredited by NAAC during 01/04/07- 16/09/11 (11th plan)

Institution	Grade A	Grade B	Grade C	Total
Institution	385	1,076	178	1639
Institution	39	45	0	84

The NAAC accreditation validity period is five years, hence every five years

reaccreditation of the institution is mandatory for all. Whereas, the length of list of institutions accreditation by NAAC whose accreditation validity period is over is going longer and longer day by day.

(Table7). This is also another serious quality problem of higher education system.

Region	University	College	Total
Southern Region	15	530	545
Western Region	13	772	785
Eastern Region	10	249	259
Northern Region	24	435	459
North Eastern Region	4	171	175
Total	66	2,157	2,223

The higher education system in India has grown in a remarkable way, particularly in the post-independence period, to become one of the largest system of its kind in the world. However, the system has many issues of concern at present, like financing and management include access, equity and relevance, reorientation of programs by laying emphasis on health consciousness, values and ethics and quality of higher education together with the assessment of institution of their accreditation. These issues are important for the country, as it is now engaged in the use of higher education as powerful tool to build a knowledge-based information society of the 21st Century. Many institutions of higher education in the country are excellent in the sense that their infrastructure, resources, faculty, programs of teaching and research are almost as good as the best in the advanced countries. But, the same cannot be said of the average institutions of higher education in the country. They do not come anywhere near the level of average institutions of higher education in the advanced countries. This vast gap in the standards and facilities has been creating a severe problem in quality of higher education in India. The issue of accessibility to quality higher education needs to be addressed in the light of the vast economic and social disparities, cultural and linguistic diversities, and extremely uneven opportunities of learning at the school level together with the aspirations and capacities of the potential students. Therefore, the question of access to higher education needs to be addressed at the local, regional, national and international levels from trans-disciplinary, inter-disciplinary and discipline-specific perspectives. The issue of accessibility of quality higher education arises in the context of the transition in the country from elites to mass education in the post-independence period. The issue has significant implications in the sense that it demands a redefinition of the aims of higher education.

Quality dimensions seems to have two implications, i.e., functionality of the output and meeting the basic standards. Hence, the quality of a higher education system may be seen from the point of view of norms and standards, which may evolve depending on the need of the hour. In the 21st century, it is crucial to identify the relative norms

for different components of a higher education system. For sustainable quality education following suggestions are may be forwarded-

- i) Sharing of the experiences among institutions on quality issues may generate ideas for evolving norms and strategies for their quality assurance of management processes, curricular inputs and practicals and the evaluation system as well.
- ii) Curriculum Planning and Management should be studied in the perspective of knowledge management.
- iii) Integrated approach by involving experts from different fields with major focus on sharing of experiences in a historic framework and having dialogues at different levels such as : at core committee level and sub-committee level.
- iv) Multidisciplinary curriculum must be developed with a view to cater to the needs and fulfillment of expectation of learners, teachers, parents, employers and society in general.
- v) Indigenous knowledge system must be kept in mind while adopting scientific and technological developments as core components of university curriculum. Context specificity and global developments must be visualized with a holistic perspective.
- vi) Encourage group activities and make optimum use of peer as resources of higher learning.

References :

1. UGC : Chairman's Nehru Memorial Lecture. 2006, Higher Education in India Emerging Issues Related to Access, Inclusiveness and Quality. University of Mumbai.
2. The Author Volume compilation, Chapter 14, Massimiliano Vaira. 2007, Quality assesment in higher education : an overview of institutionalization, practices, problems and conflicts, Portland Press Ltd.
3. External Quality Assurance in Indian Higher Education : A Case Study of NAAC, Antony Stella 2002, International Institute of Educational Planning.
4. Recommendations of UGC Golden Jubilee Semesters. 2003, Higher Education in India, Issues, Concerns and New Direction, UGC, New Delhi.
5. Social Sector, Volume II, Eleventh Five year Plan (2007-2012), Planning Commission, Government of India. □□□

VAIDIC METHOD FOR EXTRACTION OF SQUARE ROOT OF A PERFECT SQUARE

By N.B. CHETRY, Msc., M.phil
Ex. HoD, Dept. of Mathematics

In Vedic age, there was an interesting and useful method of extraction of square root of a perfect square. We devote here to find the square root of a perfect square of almost five digit. The reader will find the method is useful and troubleless in this age also. The method is nothing but the Santra (Vilokanam) i.e. by mere observation. It is very interesting to observe that i) a perfect square ends in 0, 1, 4, 5, 6 and 9 and not in 2, 3, 7 and 8, therefore ii) a number is not perfect square if it ends in 2, 3, 7 and 8. iii) there should be even number of in a perfect square, iv) if a perfect square ends in 6, then the 2nd last digit must be even, Otherwise, the 2nd last digit must be even, v) if the perfect square has both the last digit even then it must be visible by 4., finally vi) if the perfect square is not in a digit then the square root must be of $\frac{n}{2}$ digit if n is even and $(n+1)/2$ if n is odd.

It is also observed that any number ending with digit 1 & 9 yeild 1 as last digit in square, (2,8) yeild 4, (3,7) yeild 9, (4,6) yeild 6, 5 yeild 5 and 10 yeild two |00|.

We now illustrate the method by two examples.

i) Find the square root of 1024.

Ans: $\sqrt{1024}$, the square root must have two digits.

Since last digit is 4, the digit in unit place of square root must be 2 or 8. Again $3^2=9$, $4^2=16$ and $10>9$, therefor the digit at tenth place must be 3. Hence the number might be 32 or 38. Now $35^2 = 1225 > 1024$. Therefore, the square root is 32.

ii) Find the square root of 2116.

Ans: $\sqrt{2116}$. The square root must have two digits.

Since, last digit is 6, the digit in unit place of square root must be 4 or 6. Now $4^2=16$, $5^2=25$ and $21 > 16$, therefore the digit at tenth place must be 4. Hence the square root must be 44 or 46. Now $45^2 = 2025 < 2116$, therefor the square root is 46.

Exercise for reader: Find $\sqrt{1089}$, $\sqrt{2401}$, $\sqrt{23716}$

Source: Vedic methematics for all ages.

The role of Bamboo in Rural employment and Alleviation of poverty

Firoza Ahmed
Asst. Prof. Dept. of Economics

One of the Assamese proverb is that " Jar nai Banh (Bamboo) tar nai shah (brave). This proverb indicates the importance of Bamboo. Bamboo is now better known as a 'Wonder plant', "emperor of all grasses" or "green gold". It is a symbol of friendship in India, while bamboo's long life makes it a Chinese symbol of longevity. Bamboo is an important resources in the Indian Socio-economic, cultural, ecological climatic and functional context.

Traditional uses of bamboo are varied: fuelwood, food, house construction, tools, musical instruments, household vessels, fish traps, furniture etc. There are more than 1500 documented uses, including use in paper and pulp industry besides being used in housing and construction in rural areas, fencing, furniture, modern day engineering goods etc. Bamboo is also used for increase sticks, charcoal making, packaging, bamboo shoots as food. Bamboo is also used for bamboo jute composite and gasification for power generation.

The Indian Council of Forestry Research and Education (ICFRE) reflected that 18 million hectares of the world land is covered by bamboo. In India, approximately 10 million hectares is covered by bamboo, out of which 28 percent in the North-Eastern Region. There are 136 species belonging 23 genera of bamboos found in India. It has one of the largest resources of bamboo's next only to China with 26 genera and 300 species. Only 30 species are commercially important. Sixty six percent of India's bamboo resources exist in NER and hence it has huge potentialities. Bamboo is one of the fastest growing plant on earth gaining approximately 75 to 400 mm growth per day.

Bamboo foods are consumed either as vegetables or as pickles. China has vitalized bamboo as a major input for industrial use. At present bamboo

in China has 3 billion US\$ trade of which \$600 million is from exports. The latest development in China has been the extensive use of bamboo as a viable replacement for wood. Bamboo has also been used as a substitute for plastic, steel and cement in new applications for construction of houses, manufacturing of furniture and agricultural tools.

The role of bamboo in promoting ecological security is manifold. Such as :-

- i) Bamboo can reduce the pressure on trees in natural forest and contribute to conservation of bio-diversity.
- ii) It is more useful for rehabilitation of degraded lands.
- iii) With its extensive root system bamboo can conserve soil and water in catchment area.
- iv) Watershed management can be taken up effectively by planting bamboo.
- v) Bamboo is most effective in controlling landslides.
- vi) Bamboo is effective in protection of sea banks, river banks, dam sites and canal bank.
- vii) Bamboo could an ideal species for "carbon credit."

It has been estimated that the combined value of internal and commercial consumption of bamboo in the world that is the time of US\$ 10 billion (approx Rs. 50,00 crore) which is expected to reach about \$ 20 billion by 2015. The size of the domestic bamboo economy as of now Rs. 2,043 crore, while the market potential is estimated as Rs. 4,463 crore with a projected annual average growth rate of 15-20%. The bamboo industry could grow to Rs. 26,000 crore by 2015, which is close to current size of the bamboo industry in China. The current estimated demand of bamboo for various purpose is 26.69 million MTS as against a supply of 13.47 million MTS. In order to meet the existing gap of 13.22 million MTS and also meeting future demand, it is essential to raise large scale plantation in various agro-ecological regions of the country.

Realizing the importance of bamboo in poverty alleviation and Employment Generation Planning Commission of India set up a "National Mission on Bamboo Technology and Trade Development" in 2003. The major objectives of the mission was to generate employment and mitigate environment

degradation and strengthen the process of bamboo-based industrial development including handicraft.

It is hoped that the integrated bamboo development programme under the National Mission will create gainful employment for 8.6 million persons and enable 5.01 million families to escape poverty on a sustainable basis. Canes & Bamboo Technology centre (CBTC) was established in 1993. Under this scheme one branch of CBTC was established in Guwahati in 2000. The main objectives of the mission are to promote holistic growth of the bamboo sector, to increase the coverage of area under bamboo with commercially accepted species the yield per hectare per year to promote marketing of handicrafts, to promote, develop and disseminate technologies, to generate employment opportunities specially among unemployed youths. At present bamboo is classified as a 'tree'.

The uses of bamboo in our day-to-day life and the business that bamboo products can generate is enormous and hence tremendous prospects, more specially in North-Eastern Region (NER) of India. At present large number of bamboos are used in paper mills in NER. There are four (4) paper mills in this region where 2,000 Tonns bamboos are required per day. Large number of workers are engaged in these industries. Tripura has first ranked in bamboo production in NER. According to information, there are three lacs poor families dependent on bamboo plantation in Tripura. Moreover Tripura has estimated to earn 75.85 crore per annum from bamboo business. Bamboo is used in every step in NER. So it is not mistake to say that NER culture is the "Bamboo Culture".

From one "Jati Banh" has earn Rs. 8,000 by Ananda Gogoi of Sibsagar in Assam. Ananda Gogoi has made large number of commodities from bamboo such as, 'Dhole', 'Khole', 'Baahi', 'Peppa', 'Sutuli', 'Kakoi', 'Comb' etc. He was invited by the NEDFI officers to take part in "North-East Handicrafts and Commodity Haat". He has made these things without any institutional training. Simmilerly, Tridip Mahanta of Naharkatia in Dibrugarh district has made 413 types of commodities from bamboo and he earned national and international fame.

From the above example, we see that we can creat employment and allviate poverty by bamboo in rural areas. But there are some problems of bamboo in NER, such as :-

- i) The primary hindrance in respect of commercialisation of bamboo is transport permits.

- ii) The financial viability of bamboo related commercial project is another problem.
- iii) Lack of developed market for bamboo products.
- iv) Lack of work ethics.
- v) There is no national policy on bamboo, though NBM has camp up very recently, the process initiating a policy frame work for NER has just started.

—x—

References :

- 1) Karmakar K.G and Hoque, M.S. :- Bamboo and Rural Employment Yojona, July - 2004
- 2) Deka, Nilotpal Deka :- Green Goldi : problems and prospects. Assam Tribune, July 18, 2010.
- 3) Dutta, Arpan :- “অসমৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত বাঁহ খেতিৰ গুৰুত্ব” 18th July. 2010
- 4) Bhuyan, Mitali Hazarika :- সেউজীয়া সোণ, অতীত-বৰ্তমান-ভৱিষ্যৎ, Purbanchal, issue : 21th March, 4th April, 11th April, 18th April, 25th April, 2010.
- 5) অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ অমূল্য সম্পদ বাঁহ; প্ৰচুৰ সম্ভাৱনাৰ পিছতো অনাদৃত বাঁহ শিল্প। 16th July, 2010
- 6) অসাধ্য সাধন কৰি দেখুৱালে শিৱসাগৰৰ আনন্দই; এজোপা জাতি বাঁহে আঠ হাজাৰ পৰ্যন্ত আয় দিব পাৰে। 22th August, 2010.

Poetry

Rain in March

N.C. Bhoi
Deptt. of English

Only some days left
to round up
there months of
bone-dry days,
from mind winter
to middle March
But to the break;
This morn conceives
the elemental black
Parvading the air around
conspiring to let loose
speaks of million lives
glases like a lulling strom.
Waging its tail
through whizzing winds
Landing quite on
tin-roofs music buzz.
Look at the rhythm
It breathes into the parched
tongues of the haggard leaves
and slowly
the magic turned
the pole white breast
of my garden skin
into a through
boked coake
of oily bubbles.
And now the
corscend
melts most. ☼

The shadows of time

Abida Ahmed.
TDC 2nd Year
Deptt of English

They irritate the mind
with a little thoughts of the post.
And insepasable memories of childhood.
Faith kept alive.
The heart, mind and body.
To bear the realistics of existence.
Reflecting the state of mind's unrest
Pushing away from the known faces
sweet and sour monents of the days paddes
Remaining not to forget
That life is not what we dream of and believe
Tha shadows of time live forever. ☼

An Unsolved Question

Name - Navendra Shekhar Goswami

Year - 2nd year (TDC)

English (Major)

We are the unknown traveller,
Travelling towards unknown desination,
on the way we find many story tellers.
Telling Different stories to all without hezitation.

Sometimes, I confuse of my own existence,
Hope to happens all the same condition,
Knowing that we don't have much sence,
To understand this world by playing our full attention.

It was waiting with my full expectation,
To get the purpose of my existence clearly,
But, perhaps I failed to add some punciation
So, the question was not clear probably.

Who can solve those complicated riddles?
So in search of my answer I went every where.
Many tried but they were just not enough
And finally I found my answer nowhere.

Lastly, I was tired enough to know,
Please, if you know explain it to me,
Because you know I an not your foe,
I wasnt to see and know what do you see. ❀

विमला प्रसाद चलिहा

নবীৰ হুছেইন
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

১. ব্যক্তিৰ চৰিত্ৰ ওপৰতেই সংসাৰৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰে

— লৰ্ড কেনিং

২. সফল মানুহ হোৱাতকৈ এজন গুণী মানুহ হ'বলৈ চেষ্টা কৰা বেছি ভাল।

— এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন

৩. আমি আমাৰ দেশখন কঠোৰ পৰিশ্ৰমেৰেহে গঢ়িব পাৰিম, শ্ল'গানেৰে নহয়।

— সৰ্বপল্লী বাধাকৃষ্ণ

৪. জীৱনত যদি কোনোবাই শিকিব খোজে, তেন্তে ভুলৰ পৰা শিকিব লাগে।

— বেঞ্জামিন ফ্ৰেংকলিন

.....

সংগ্ৰাহক —

মোঃ হাফিজুৰ ৰহমান
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

১. যৌৱন মানে হৈছে এটা ভীষণ ভুল, পৌৰুষ হৈছে এটা সংগ্ৰাম, বৃদ্ধত্ব হৈছে কেবল অনুশোচনা।

— বেঞ্জামিন।

২. চল্লিছ বছৰ যৌৱনৰ বৃদ্ধাৱস্থা। পঞ্চাছ বছৰ বয়সৰ ডেকা কাল।

— ভিক্টৰ হুগো।

৩. জীয়াই থাকা যিমান পাৰা সিমানলৈকে, প্ৰথম কুৰিটা বছৰ কিন্তু সবাটোকৈ দীঘল অৰ্ধাংশ সমগ্ৰ জীৱনৰ।

— ৰবাৰ্ট ছ'উথ।

বিভিন্ন দেশৰ সংসদৰ নাম

সংগ্ৰাহক—

মঃ মফিদুল ইছলাম
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

দেশৰ নাম

সংসদৰ নাম

ইটালী

চিনেট

আমেৰিকা

কংগ্ৰেছ

ভাৰত

পাৰ্লামেণ্ট

ইৰান

মজলিছ

জাপান

ডায়েট

ৰাছিয়া

ডুমা

উদ্ভাৱন আৰু উদ্ভাৱক

ক্রঃ নং	উদ্ভাৱণ	উদ্ভাৱক	দেশ	সময়
১.	জ্যামিতি	ইউক্লিড	গ্ৰীচ	খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ৩০০
২.	বীজগণিত	ডিঅ'ফেণ্টাছ	গ্ৰীচ	খ্ৰীষ্টাব্দ ২৫০
৩.	ছপা যন্ত্ৰ	জন গুটেনবাৰ্গ	জাৰ্মানী	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৪৫৬
৪.	ৰাইফল	যোছেফ কাটাৰ	জাৰ্মানী	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৫২০
৫.	থাৰ্মোমিটাৰ	গেলিলিঅ' গেলিলি	ইটালী	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৫৯২
৬.	টেলিস্কোপ	হান্ছ লি পাৰ্ছে	নেদাৰলেণ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৬০৮
৭.	প্ৰেছাৰ কুকাৰ	ডেনিছ পেনিন	ফ্ৰান্স	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৬৭৯
৮.	জুইশলা	জন ৰাকাৰ	ইংলেণ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮২৭
৯.	টেলিফোন	আলেকজেণ্ডাৰ গ্ৰাহাম বেল	স্কটলেণ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮৭৬
১০.	বিজুলী বাতি	টমাছ আলভা এডিছন	আমেৰিকা	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮৭৯
১১.	ৰেডিঅ'	গুগ্লিয়েল্মো মাৰ্কনি	ইটালী	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮৯৫
১২.	ছাবমেৰিন	কনেলিছ ডেবেল	পৰ্টুগাল	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৬২০
১৩.	উৰাজাহাজ	উইলবাৰ ৰাইট আৰু অৰভিল ৰাইট	আমেৰিকা	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৯০৩
১৪.	এক্স-ৰে'	উইলহেল্ম ৰণ্টজেন	জাৰ্মানী	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮৯৫
১৫.	চিলাই কল	টমাছ ছেণ্ট	ইংলেণ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৭৯০
১৬.	ৰেফ্ৰিজাৰেটৰ	ফাৰ্দিনাণ্ড কাৰে	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৮৫৮
১৭.	টেলিভিছন	জেন লোগি বেয়াৰ্ড	স্কটলেণ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৯৩০
১৮.	প্ৰট'ন	আৰ্নেষ্ট ৰাডাৰফোৰ্ড	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৯১৯
১৯.	নিউট্ৰন	জেমছ চেডউইক	গ্ৰেট ব্ৰিটেইন	খ্ৰীষ্টাব্দ ১৯৩১
২০.	পেনিচিলিন	আলেকজেণ্ডাৰ ফ্লেমিং		খ্ৰীষ্টাব্দ ১৯২৮

সংগ্ৰাহক : ছাহজাহান আলী

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

শিক্ষা বিভাগ

সম্পাদকীয়
প্রতিবেদন

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মই শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো সেইসকলক, যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে নিজৰ স্বার্থ ত্যাগ কৰি সামাজিক, ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ হকে কাম কৰি অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগ স্বীকাৰ কৰি আমাৰ সকলোৰে অতি স্নেহৰ এই জ্ঞানৰ ভঁড়াল বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। এইখন মহাবিদ্যালয় পশ্চিম কামৰূপ অঞ্চলৰ এক আগশাৰীৰ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান। নগৰবেৰা আৰু ইয়াৰ পাৰ্শ্ববৰ্তী অঞ্চলবাসী ৰাইজৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা আৰু মুখ্যতঃ প্ৰয়াত অধ্যক্ষ দেৱপ্ৰসাদ শইকীয়া ছাৰৰ দিশ নিৰ্দেশনাৰ ফলত আজি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে অঞ্চলবাসী ৰাইজৰ প্ৰত্যাশা পূৰণৰ পথত সগৌৰৱে অগ্ৰসৰ হৈছে।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচন : ভাৰতবৰ্ষ এখন গণতান্ত্ৰিক দেশ। গণতন্ত্ৰৰ প্ৰাথমিক স্তৰ হ'ল মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলক ভোটৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচন কৰাটো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচন নৱেম্বৰ মাহৰ ২১ ইং তাৰিখৰ দিনা শান্তি পূৰ্ণভাৱে সমাপ্ত হৈ যায়। মোক সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে দায়িত্বশীল আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত বিপুল ভোটত জয়যুক্ত কৰে। মোৰ এই জয়ৰ ক্ষেত্ৰত যিসকল দাদা, বাইদেউ, ভাইটি-ভগিটি, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে নিঃস্বার্থভাৱে সক্ৰিয় সহায়-সহযোগিতাৰ লগতে সঠিক দিহা-পৰামৰ্শ দিলে সেই- সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদৰ লগতে কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা অনুষ্ঠিত মহাবিদ্যালয়ৰ বিশেষ অনুষ্ঠানসমূহ —

১। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ বুলিলে আমি সাধাৰণতে আনন্দ স্মৃতি আৰু বিভিন্ন দিশত প্ৰতিভা বিকাশৰ এক উত্তম অনুষ্ঠান বুজো। সেয়ে মই কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি অতি কম দিনৰ ভিতৰতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰিবলগীয়া হৈছিল।

প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক, জ্যেষ্ঠ দাদা, বাইদেউৰ লগতে মোৰ প্ৰিয় সতীৰ্থ বন্ধু-বান্ধৱীৰ পূৰ্ব অভিজ্ঞতা আৰু সু-পৰামৰ্শক সাৰোগত কৰি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিটো প্ৰতিযোগিতামূলক কাৰ্যসূচীত সৰহসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰি আমাক উৎসাহিত কৰিছিল। এই ছেগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত ভাল প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰিছে তথা স্থান অধিকাৰ কৰিছে তেখেতসকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু যিসকলে স্থান অধিকাৰ কৰিব পৰা নাই তেখেতসকলে যাতে পৰৱৰ্তী সময়ত ভাল ফল প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰে তাৰ বাবে কামনা কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষৰ কাৰ্যসূচী মুকলি আৰু বঁটা বিতৰণী সভাত সভাপতিত্ব কৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দয়ানন্দ কুমাৰ দাস ছাৰে। সভাত মুখ্য অতিথি হিচাপে

- উপস্থিত থাকে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় কেৰিয়াৰ পৰামৰ্শদাতা শ্ৰীযুত বাজীৰ ডেকা আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে থাকে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি মাননীয় শ্ৰীযুত উদয় তালুকদাৰ। দুয়োজন মাননীয় অতিথিৰ ভাষণে আমাক মুখৰিত কৰাৰ লগতে মোহিত কৰি তুলিছিল।
- ২। **সৰস্বতী পূজা** : পৰম্পৰাগতভাৱে এইবেলিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ০৪।০২।২০১১ ইং তাৰিখত বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্রী দেৱী শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী দেৱীৰ চৰণত পুষ্পাঞ্জলি অৰ্পণ কৰা হয়।
.....তাৰিখত প্ৰতিমা বিসৰ্জনেৰে এই অনুষ্ঠান সামৰা হয়।
- ৩। **বিশ্ব নৱী দিৱস** : ইছলাম ধৰ্মৰ প্ৰৱৰ্তক হজৰত মহম্মদ (ছাঃ) ৰ জন্ম আৰু মৃত্যু দিৱস তথা 'বিশ্ব নৱী দিৱস'টি মোৰ কাৰ্যালয়ত ব্যতিক্ৰমীভাৱে উলহ-মালহেৰে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ থিৰাং কৰি সভাপতি হিচাপে ৰাজনীতি বিভাগৰ অধ্যাপক নুৰ আলম ছাৰক লৈ আমাৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ জৰিয়তে বিশ্ব নৱী দিৱস পালন কৰা হয়। ইং তাৰিখত বিশ্ব নৱী দিৱসৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী 'মিলাদে মেহফিল' আৰু দোৱায়ে মাগক্ষিৰাতেৰে পাতনি মেলা হয়। গোটেই দিন বিশ্ব নৱী দিৱসৰ লগত সংগতি ৰাখি কুইজ, কোৰাণ পাঠ, গজল আদি প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। বিশ্ব-নৱী-দিৱসৰ শেষৰ কাৰ্যসূচী মুকলি আৰু বঁটা বিতৰণী সভাত সভাপতিত্ব কৰে উপাধ্যক্ষ ড० নীল কমল বৰদলৈ ছাৰে। সভাত মুখ্য অতিথি হিচাপে উপস্থিত থাকি মুফতি মৌলানা আব্দুল বাসাৰ আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে মুফতি আলি আকবৰ বিশ্বে নবীৰ জীৱনী সম্পৰ্কে ভাষণ আগবঢ়ায়।
- ৪। **মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস** : ১৯৭২ চনৰ ২৬ আ ৰ এক পবিত্ৰক্ষণতে বহুতোজনৰ চেষ্টাৰ ফলত আজি পূৰ্ণ অৱস্থাপ্ৰাপ্ত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত অসমৰ সু-সন্তান প্ৰয়াত প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী বিমলা প্ৰসাদ চলিহাদেৱৰ নামেৰেই নামাকৰণ কৰা হয়। এই ছেগতে তেখেতৰ মৃত আত্মাৰ শান্তি কামনা কৰিছোঁ। সেয়েহে প্ৰতি বছৰে ২৬ আগষ্টৰ দিনটো মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। এই বেলেও ২৬ আগষ্ট দিনটোত মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।
- ৫। **নৱাগত আদৰণি সভা** : মহাবিদ্যালয়ৰ উৎসৱবিলাকৰ ভিতৰত সকলোতকৈ আকৰ্ষণীয় আৰু আনন্দময় উৎসৱ বা অনুষ্ঠান হ'ল নৱাগত আদৰণি সভা। নৱাগত আদৰণি হ'ল ন-পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মিলনৰ অনুষ্ঠান। পুৰণাবিলাকে নতুনবিলাকক আদৰণি জনায়। এই বেলেও ০১।০৮।১১ ইং তাৰিখত ধুম-ধামেৰে নৱাগত আদৰণি সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। পতাকা উত্তোলনেৰে আৰম্ভ কৰা নৱাগত আদৰণি সভাখনৰ অন্তিম কাৰ্যসূচী মুকলি সভাখন উপাধ্যক্ষৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত হয়। সভাত অতিথি হিচাপে উপস্থিত থাকে বাতৰি কাকত 'অসমীয়া প্ৰতিদিন'ৰ সম্পাদক তথা বিশিষ্ট লেখক হাইদৰ হুছেইন দেৱ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ :

জীৱনত কোনেও সম্পূৰ্ণ সফল বুলি ক'ব নোৱাৰে। মোৰ এই এক বছৰীয়া কাৰ্যকালত কিমান সফল হ'ব পাৰিছোঁ সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। মহাবিদ্যালয় অভ্যন্তৰীণ কিছুমান কাৰণৰ বাবে মই বহু ক্ষেত্ৰত বিফল হ'ব লগা হৈছে। বিশেষকৈ আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে মই দেখা কিছুমান সপোন বাস্তৱায়িত কৰিব পৰা নাই। তথাপি মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সু-পৰামৰ্শ আৰু একান্ত সহায়ৰ ফলত তলত উল্লেখিত কামবোৰ কৰা হয়—

১. ছাত্র জিৰণি কোঠাৰ পুনৰ নিৰ্মাণ।
২. Union office ৰ পুনৰ নিৰ্মাণ।
৩. Ex. Student Meet ৰ Forwarding.
৪. মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদৰ ৰাস্তা নিৰ্মাণ।
৫. খেল পথাৰৰ উন্নতি কৰণ।

দাবী সমূহ :

১. ফুলনি বাগিচা কৰিব লাগে।
২. গ্ৰন্থালয়ত কিতাপৰ অভাৱ দূৰ কৰিব লাগে।
৩. ছাত্ৰাবাস নিৰ্মাণ।
৪. Computer শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰা।
৫. প্ৰবেশ দ্বাৰৰ পৰা শ্বহীদ বৈদীলৈ পকা ৰাস্তা বনোৱা।
৬. শিক্ষকৰ উপস্থিতি নিয়মীয়া কৰা।

কৃতজ্ঞতা : মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰতি মূহূৰ্তত প্ৰতিটো দিশত বিশেষভাৱে সহায় আৰু পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰা, ড० তপন গোস্বামী, অংশুমান শইকীয়া, আতোৱাৰ ৰহমান, ড० আবুল বাসাৰ ছাৰলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

কৃতজ্ঞতা জনালো নিম্নোক্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ— হবিবুৰ ৰহমান, মিৰ্জা ইমৰাণ শ্বাদিদ, মিনহাজুল ইছলাম, আব্দুল হালিম, ছাহেব আলী, গোলাম নবী, আজমল হক, শ্বহিদুল ইছলাম, বাহাৰুল, নবীৰ, ইলিয়াচ, শ্বাহি আল, জাহিদুল, শ্বাহজাহান, জুল হক।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য-সদস্যলৈ.....।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়লৈ.....।

সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীসকললৈ.....।

লগতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ.....।

জয় জয়তু বি.প্ৰ.চ. মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে—

জহিদুল ইছলাম
সাঃ সম্পাদক,
বি.প্ৰ.চ. মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা।

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হয় তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৯-২০১০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষাগুৰু সকললৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত সমাজ সেৱা আৰু ভেৰচন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশ লোৱা প্ৰতিজন প্ৰতিযোগীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ। এই সুযোগতে প্ৰতিযোগিতাসমূহ নিয়মীয়াকৈ চলাই নিয়াত মাননীয় তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক ড° তপন কুমাৰ গোস্বামী আৰু ড° সূৰ্য কলিতা ছাৰৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত মৰমৰ দাদা মফিদুল ইছলাম আনছাৰীৰ লগতে বন্ধু বুলবুল, ইমৰাণ, শ্বহিদুল, ময়নুল, হাফিজুৰ, ওৱাহিদ, পৰিমল আৰু ভাইটি আব্দুছ ছামাদ, জহিৰুললৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম যাচিলোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে—

নবীৰ হুছেইন

সম্পাদক, সমাজসেৱা বিভাগ

বিঃ প্ৰঃ চঃ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্রী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অক্লান্ত শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ এই বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ বীজ ৰোপিত হৈছিল আৰু আজি এই ঐতিহ্যৰ পতাকা উৰুৱাই সমগ্ৰ অসমতেই নিজৰ এক সুকীয়া স্থান জিলিকাবলৈ সক্ষম হৈছে, তেওঁলোক আটাইলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

এনে এক মহান অনুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ ৰূপত সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিয়া প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ এই ছেগতে আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে শপত লৈ ভাবিছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ নানা সমস্যা সমাধান কৰি জিৰণী কোঠাৰ নানা সমস্যাবে সন্মুখীন হোৱা আটাইবোৰ সমস্যা সমাধান কৰি জিৰণী কোঠা সৰ্বাংগ সুন্দৰ কৰি তুলিম। পিছে সময়ত সেয়া মই কৰি দেখুৱাব নোৱাৰিলোঁ— ইয়াৰ মূলতে অৰ্থৰ অভাৱ। তথাপিহে অতি কম বাজেটেৰে মই যথাসম্ভৱ কাম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ।

২০১০ বৰ্ষটো মেলানি মাগিবলৈ লোৱাৰ দোকমোকালিতে মহাবিদ্যালয়ত উজলি উঠিল আমাৰ অতি আদৰৰ আকাংক্ষিত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। সপ্তাহটো নানা ধৰণৰ খেল-ধেমালীৰে আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিবলৈ মই যথাসাধ্য চেষ্টা কৰিলোঁ। এইবোৰৰ ভিতৰত আছিল— লুডু (একক, দ্বৈত), কেৰম (একক, দ্বৈত), চিলাই, কইনা প্ৰতিযোগিতা, পিঠা-পনা ইত্যাদি উল্লেখনীয়। এই ছেগতে প্ৰতিটো খোজতে মোক সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা তদ্বাবধায়িকা অধ্যাপিকা মানসী বাইদেউ, পল্লৱী বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোক প্ৰতিটো কামতে সহায় কৰা — হিমু, ধনজ্যোতি, কাকলি, ৰুমা, হিমাঙ্কী আৰু নুৰীলৈ মোৰ বিশেষ ধন্যবাদ থাকিল।

মানুহ মাতেই ভুল হয়। ময়ো ইয়াৰ পৰা বাদ নপৰিম। নানা সৰু-বৰ খুঁটি-নাতি ৰৈ যোৱা বাবে মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আপোনালোক আটাইৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতি ও দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিলোঁ।

।। জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় ।।

হিৰা মণি কলিতা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
সম্পাদিকা— ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা

লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অক্লান্ত শ্ৰমৰ ফলত বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰণ কৰিলোঁ আৰু সেইসকল ব্যক্তিৰ আত্মাৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত ভক্তি ভৰা প্ৰণিপাত কৰিলোঁ।

২০১০-১১ বৰ্ষটোৰ বাবে মোক বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাবে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ পাছতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত অইন অইন বছৰৰ দৰেই এইবোৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হৈছিল। মোৰ বিভাগৰ গোটেইকেইখন খেল আমোদজনক হৈছিল। তাৰ মাজতে বিশেষকৈ ল'ৰাসকলৰ কাবাডী খেলখন আৰু ভলীবল ফাইনেল খেলখন বৰ উপভোগ্য হৈছিল। ভলীবল ফাইনেল খেলখন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ আৰু স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষৰ মাজত। ভলীবল খেলখনত উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষই স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষক পৰাজিত কৰি চেম্পিয়ন খিতাপ দখল কৰে। আৰু কাবাডী খেলখনৰ ফাইনেল খেলখন অনুষ্ঠিত স্নাতক প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় বৰ্ষৰ মাজত। খেলখনত স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষই স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষক পৰাজিত কৰি চেম্পিয়ন টীমৰ খিতাপ লাভ কৰে আৰু খেলুৱৈৰ অভাৱৰ বাবে ছোৱালীৰ কাবাডী খেলখন অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নহ'ল। বেডমিন্টন খেলখনত বৰ উপভোগ্য আছিল। মোৰ কাৰ্যকালত সকলোধৰণে সহায়-সহযোগিতা, সু-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বৰধায়ক মাননীয় আতোৱাৰ বহমান ছাৰ আৰু ছবে বৰো নম ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। মোক সৰ্বতো প্ৰকাৰে সহায় কৰা শ্বাহজাহান দা, ছাহেৰ আলী, হবিবুৰ দা, মিৰ্জা ইমৰাণ শ্বাহিদ দা, ভাইটি ৰহিম আলী আৰু বন্ধু শ্বহিদুল ইছলামলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত হোৱা অজানিত ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি আৰু লগতে বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ধন্যবাদ —

মোঃ মিনহাজুল ইছলাম
সম্পাদক : লঘু খেল বিভাগ

তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

‘শ্ৰদ্ধাৰান লভ্যতে জ্ঞানম’

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগ আৰু কষ্টৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন গঢ় লৈ উঠিল সেই পুণ্যাত্মাৰ পৱিত্ৰ স্মৃতিত ভক্তিভৰা প্ৰণিপাত নিবেদন কৰিলোঁ।

২০১০-২০১১ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ মোক তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

শপত গ্ৰহণ আৰু দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমান পিছতে আমাৰ ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ আৰম্ভ হৈছিল। মই তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ তৰফৰপৰা অসমীয়া আৰু ইংৰাজী তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, আকস্মিক বক্তৃতা, প্ৰশ্নোত্তৰ প্ৰতিযোগিতা, স্মৃতি পৰীক্ষা, অসমীয়া আৰু ইংৰাজী আলোচনা চক্ৰ আৰু বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাসমূহ পাতিছিলোঁ। এই প্ৰতিযোগিতাবোৰ চলাই নিয়াত শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু আব্দুল জব্বাৰ ছাৰ আৰু ৰঘূদেৱ দাস ছাৰে মোক সকলো ক্ষেত্ৰতে পৰামৰ্শ আৰু অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল।

এই ছেগতে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকাল চলাই নিয়াত সদায় কাষতে থকা বন্ধু-বান্ধৱী— ছফিকুল, বাতেন, জুলহক, মাইকেল, জেবিন, আবিদা, ৰুজীনা ইয়াছমিন, ছামিনা মজুমদাৰ (মল্লিকা), ছাহেৰ, ফৰিদা, জাহিদুল আৰু আইজুদ্দিন আনছাৰীলৈ যাচিলোঁ হিয়াভৰা মৰম চেনেহ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি অনিচ্ছাকৃত ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ধন্যবাদ জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

মহম্মদ শ্বহিদুল ইছলাম

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগ

বি.প্ৰ.চ. মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ক্রীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১০-২০১১ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত দৌৰ, দীঘল জাম্প, ট্ৰিপ'ল জাম্প, শ্বটপুট, জেভলিন থ্ৰ', আদি বিভিন্ন খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়। খেলসমূহ পাৰ্যমানে সূচাৰূপে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ সফল হৈছে সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলোধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পাৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় জলিলুৰ ৰহমান ছাৰ আৰু গণেশ চন্দ্ৰ দাস ছাৰক এই ছেগতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। তদুপৰি বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় তপন দাস ছাৰ, আতোৱাৰ ৰহমান ছাৰ, অংশুমান ছাৰ আৰু সমূহ শিক্ষকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে ৰাবিয়া খাতুন, আমিনুল ইছলাম, নুৰ আলম, মুকতাৰ আলী, ৰাছল, ছফিউৰ ৰহমান, বাইদেউ আকলিমা বেগম আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়-ববীয়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অবাঞ্ছিত ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

॥ জয়তু বি. প্ৰ. চলিহা মহাবিদ্যালয় ॥

মোঃ হাফিজুৰ ৰহমান
সম্পাদক, ক্ৰীড়া বিভাগ

সাহিত্য বিভাগ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১০-২০১১ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ কাৰ্যকালত সকলোধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পাৰমৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বৰধায়ক ছাৰক এই ছেগতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। তদুপৰি বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় সমূহ শিক্ষকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়-ববীয়ালৈ আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অবাঞ্ছিত ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

॥ জয়তু বি. প্ৰ. চলিহা মহাবিদ্যালয় ॥

মঃ জাহিদুল ইছলাম
সম্পাদক, সাহিত্য বিভাগ

সাংস্কৃতিক বিভাগ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১০-২০১১ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ কাৰ্যকালত সকলোধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পাৰমৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বৰধায়ক ছাৰক এই ছেগতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। তদুপৰি বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় সমূহ শিক্ষকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়-ববীয়ালৈ আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অবাঞ্ছিত ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

।। জয়তু বি. প্ৰ. চলিহা মহাবিদ্যালয় ।।

শ্ৰী ধীৰাজ পাঠক
সম্পাদক, সাংস্কৃতিক বিভাগ

ছাত্র জীৰণি কোঠা বিভাগ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১০-২০১১ ইং বৰ্ষটোৰ বাবে মোক ছাত্র জীৰণি কোঠা বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্র-ছাত্রীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ কাৰ্যকালত সকলোধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পাৰমৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্ববধায়ক ছাৰক এই ছেগতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। তদুপৰি বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মাননীয় সমূহ শিক্ষকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে ছাত্র একতা সভাৰ সমূহ বিষয়-ববীয়ালৈ আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অবাঞ্ছিত ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

॥ জয়তু বি. প্ৰ. চলিহা মহাবিদ্যালয় ॥

জেহিৰুল ইছলাম
সম্পাদক, ছাত্র জীৰণি কোঠা

Result of the H.S. (Final) & TDC (Final) Examinations of the College of last three years.

		<u>H.S. (Final), 2007</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	Council
<u>Total appeared</u>					
Arts : 151		94		62.2	61.3
Sc. : 60		34		55.6	68.4
		<u>T.D.C. PART-III, 2007</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	G.U.
<u>Total appeared</u>					
Arts : 59		36		61.0	--
Sc. : 12		10		83.39	--
		<u>H.S. (Final), 2008</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	Council
<u>Total appeared</u>					
Arts : 136		102		75.00	65.33
Sc. : 57		47		82.45	80.73
		<u>T.D.C. PART-III, 2008</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	G.U.
<u>Total appeared</u>					
Arts : 91		57		62.63	68.19
Sc. : 09		08		88.90	79.66
		<u>H.S. (Final), 2009</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	Council
<u>Total appeared</u>					
Arts : 138		100		72.46	67.99
Sc. : 39		28		71.79	80.23
		<u>T.D.C. PART-III, 2009</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	G.U.
<u>Total appeared</u>					
Arts : 84		67		79.76	65.60
Sc. : 12		10		83.33	77.18
		<u>H.S. (Final), 2010</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	Council
<u>Total appeared</u>					
Arts : 173		132		76.30	68.66
Sc. : 63		47		75.80	85.15
		<u>T.D.C. PART-III, 2010</u>		Percentage	
		<u>Total Passed</u>		College	G.U.
<u>Total appeared</u>					
Arts : 73		51		79.76	--
Sc. : 07		07		83.33	--

LIST OF FACULTY MEMBERS

Principal

Dr. B. B. Panda
MA., M. Phil., Ph.D.

(Vice Principal)

Vacant

Department of Arabic

Abdus Salam, M.A. (Head & Associate Professor)
Korban Ali Ahmed, M.A. (Associate Professor)
Jalilur Rahman Shaikh, M.A., M. Phil. (Asstt. Professor)
Taizuddin Ahmed, M.A. (Asstt. Profesor)

Department of Assamese

Nagendra Narayan Dewan, M.A., M. Phil. (Associate Professor) (Head)
Dipti Rekha Pathak Mazumdar, M.A., (Associate Professor)
Shyama Charan Thakuria, M.A. (Associate Professor)
Shah Zamal Mollah, M.A., B.T. (Associate Professor)

Department of Botany

Nur Alam Haque, M. Sc., M. Phil. (Associate Professor)(Head)
Dr. Surya Kalita, M.Sc., M. Phil., Ph. D. (Associate Professor)
Dr. Ranendra Kumar Das, M.Sc., Ph.D. (Associate Profesor)
Sabeboro Namodas, M.Sc., M.Phil. (Asstt. Professor)

Department of Chemistry

Biplab Nag, M.Sc. (Head & Asstt. Professor)
Dr. Abdul Bashar, M.Sc., M. Phil., Ph. D. (Asstt. Professor)
Dr. Dhiresh Chakraborty, M.Sc., Ph.D. (Associate Professor)
Dinesh Chandra Kalita, M.Sc., B.T., M.Phil. (Associate Professor)

Department of Economics

Nirmal Chandra Kalita, M.A. (Head & Associate Professor)
Firoza Ahmed, M.A. (Asstt. Professor)
Anshuman Saikia, M.A., M.Phil. (Asstt. Professor)
Alaka Hujuri, M.A. (Asstt. Professor)

Department of Education

Godhuli Thakuria, M.A. (Associate Professor) (Head)(On Lien)
Dr. B. B. Panda, M.A., M.Phil., Ph.D. (Principal & Associate Prof.)
Amzad Hussain, M.A. (Asstt. Professor)
Bhumija Barman Kalita, M.A., M.Phil. (Asstt. Professor)
Binay Krishna Medhi, M.A. (Asstt. Professor)
R. Chutia, M.A. (Asstt. Professor)

Department of English

Nirmal Ch. Bhoi, M.A., M.Phil. (Head & Associate Professor)
Hrushikesh Singh, M.A., M.Phil. (Associate Professor)
Abdul Jubbar, M.A., M.Phil. (Asstt. Professor)
Arun Kumar Sarkar, M.A., M.Phil., B.Ed. (Asstt. Professor)
Reghu Dev Das, M.A., M.Phil. (Asstt. Professor)

Department of Geography

Dr. Bharat Kalita, M.A., Ph.D. (Head & Associate Professor)
Dr. Neel Kamal Bordaloi, M.Sc., M.Phil., Ph.D. (Associate Professor)
Dulal Debnath, M.Sc. (Associate Professor)
Anita Keot, M.A. (Associate Professor)
Bishnu Ram Talukdar, M.A. (Associate Professor)
Ganesh Chandra Das, M.A. (Asstt. Professor)

Department of History

Bipul Sarma Barpujari, M.A. (Head & Associate Professor)

Kushal Dutta, M.A. (Associate Professor)

Basanta Kalita, M.A., M.Phil (Asstt. Professor)

Binay Kalita, M.A. (Asstt. Profesor)

Department of Mathematics

Nipul Saikia, M.Sc., M.Phil., (Head & Associate Professor)

Tiken Chandra Patowary, M.Sc., (Associate Professor)

Atowar Rahman, M. Sc. (Associate Professor)

Department of Physics

Birendra Kumar Borah, M.Sc. (Head & Associate Professor)

Abu Bakkar Siddique, M.Sc., (Associate Professor)

Sukumar Dewan, M.Sc. (Asstt. Professor)

Abdul Kasher Ali Ahmed, M.Sc. (Asstt. Professor)

Department of Political Science

Abdul Hakim, M.A. (Head & Associate Professor)

Noor Alam, M.A., B.Ed. (Associate Professor)

Upen Kr. Saha, M.A., M.Phil (Asstt. Profesor)

Digonta Kalita, M.A. (Asstt. Profesor)

Department of Statistics

Prabhat Chakraborty, M.Sc. (Associate Professor) (Head)

Jatindra Nath Talukder, M.Sc. (Associate Professor)

Department of Zoology

Nabanita Pathak, M.Sc. (Head & Associate Professor)

Hemen Kumar Patowary, M.Sc. (Associate Professor)

Chitra Lekha Devi, M.Sc. (Associate Professor)

Dr. Tapan Kumar Goswami, M.Sc. B.Ed.Ph.D. (Asstt. Professor)

Library Staff

- Mr. Dhiren Talukder, B.A., B.Lib. Sc. Librarian
Mr. Sailendra Pathak, B.A. B.Lib.Sc. Asstt. Librarian
Mr. Joggeswar Goswami, Library Asstt.
Ms. Latika Medhi. Bearer
Mr. Rintu Kalita. Bearer.

Laboratory Staff

- Mr. Jagannath Thakuria, Lab. Asstt.
Mr. Brojen Kalita, Lab Bearer
Mr. Khairul Islam, Lab Bearer
Mr. Prafulla Kalita, Lab Bearer
Mr. Sidananda Das, Lab Bearer
Mr. Tirtha Nr. Pathak, Lab Bearer
Mr. Mohen Kalita, Lab Bearer
Mr. Robin Kalita, Lab Bearer
Mr. Kumud Kalita, Lab Bearer
Mr. Deepak Kalita, Lab Bearer
Mr. Dwijen Kalita, Lab Bearer
Mr. Dwijen Pathak, Lab Bearer
Mr. Khargadhar Pathak, Lab Bearer

Office Staff

Mr. Nripen Kalita, UDA.

Mr. Basanta Thakuria, UDA.

Mr. Nripen Pathak, LDA.

Mr. Satajit Kalita, LDA.

Ms. Kuladevi Kakati Barua, LDA.

Mr. Rajib Kalita, LDA.

Mr. Amarendra Das, Bearer.

Mr. Kalicharan Pathak, Bearer.

Mr. Samsul Haque, Bearer.

Mr. Sudhana Ram Pathak, Choukider.

Mr. Sadhan Munda, Choukidar.

Mr. Basanta Kalita, Night Chowkidar.

আলোচনীখন প্রকাশত অজানিতে থাকি যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি
আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

COLLEGE GOVERNING BODY

B.P. Chaliha College
Nagarbera

Chairman

Sri Uday Talukdar

Secretary

Dr. B. B. Panda

Member(s)

Dr. Mohan Kalita, (G.U. Nominee)

Dr. M.M. Goswami, (G.U. Nominee)

Sri. Hari Mohan Kalita

Mrs. Swapna Dey

Md. Nizamuddin Bhuyan

Representative, Teaching Staff

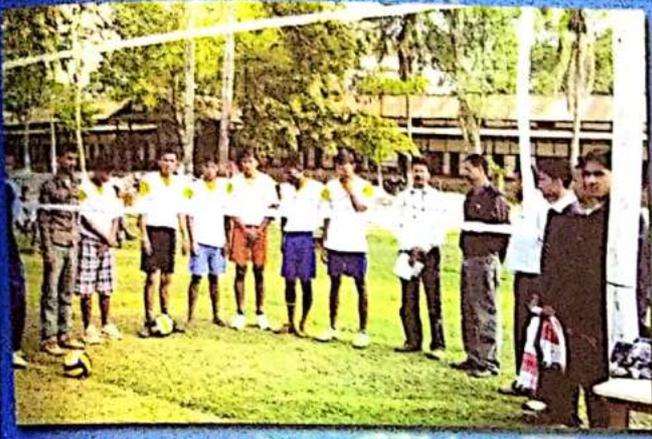
Abdul Hakim

Dr. Dhires Chakraborty

Representative, Non-Teaching Staff

Sri Nripen Kalita, UDA

ফ্লেশবেক নষ্টালজিয়া

জীৱন সংগ্ৰামত জয়ী হোৱাৰো যশিল প্ৰতিশ্ৰুতিৰে...

সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ বাৰ্ণিশ দৰ্শকৰ একাংশ

জীৱনৰ বৰ্তীৰ ফাঁকুপুড়িব সংমিশ্ৰণত সংস্কৃতিৰ বামধেনু

শুংখনাবদ্ধ জীৱন গঢ়াৰ কুঁহি

বাস্তৱৰ বণাংগনত

সাংস্কৃতিৰেই গঢ়ে

প্ৰজ্ঞা সন্ধানী মনক উৎসাহ

প্ৰজ্ঞা সন্ধানী মনক উৎসাহ

Printed & design at : Angik Prakashan, Star Enclave, GNB Road, Guwahati - 1, Ph : 98640-32829